

รายงานการวิจัย เรื่อง

การศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับ
ผู้ประกอบการ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
Feasibility Study for the Graduate Program, Master of Economics, Major in Applied Economics for
Entrepreneur, School of Economics, Sukhothai Thammathirat Open University

โดย

รองศาสตราจารย์ ดร.อภิญา วนเศรษฐ	ที่ปรึกษาโครงการวิจัย
อาจารย์ ดร.พัชรี ผาสุข	หัวหน้าโครงการวิจัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมพล จตุพร	ผู้ร่วมโครงการวิจัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูตินันท์ อติทิพยางกูร	ผู้ร่วมโครงการวิจัย
อาจารย์ ดร.วสุ สุวรรณวิหค	ผู้ร่วมโครงการวิจัย
อาจารย์ ดร.อดิเรก วัชรพัฒนกุล	ผู้ร่วมโครงการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยประจำปี 2563

(ประเภทโครงการวิจัยสถาบันเชิงนโยบาย)

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

บทสรุปผู้บริหาร

การศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์
สำหรับผู้ประกอบการ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

การศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาความต้องการเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโท 2) เพื่อศึกษาความต้องการใช้มหาบัณฑิต 3) เพื่อศึกษาความพร้อมในระดับสาขาวิชาในการบริหารจัดการและการเปิดสอน และ 4) เพื่อศึกษาค่าใช้จ่ายและวิเคราะห์จุดคุ้มทุนของหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา มี 3 กลุ่ม คือ ผู้สนใจเข้าศึกษาที่เป็นผู้ที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไปจำนวน 400 คน ผู้บริหารในหน่วยงานภาครัฐและเอกชน 30 คน และ นักวิชาการหรือผู้ทรงคุณวุฒิด้านเศรษฐศาสตร์ผู้ประกอบการหรือที่เกี่ยวข้อง จำนวน 20 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย แบบสอบถามและแบบกำหนดประเด็นการสนทนากลุ่ม โดยแบบสอบถามมี 2 ฉบับ โดยแบบสอบถามฉบับที่ 1 เป็นแบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิดใช้ในการรวบรวมข้อมูลและความคิดเห็นของกลุ่มผู้สนใจเข้าศึกษา แบบสอบถามฉบับที่ 2 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดที่ใช้สอบถามข้อมูลและความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหารภาครัฐและเอกชน และกลุ่มนักวิชาการ/ผู้ทรงคุณวุฒิ และแบบกำหนดประเด็นการสนทนากลุ่ม ใช้ในการกำหนดประเด็นการสนทนากลุ่ม นักวิชาการ/ผู้ทรงคุณวุฒิ ในขั้นของการสรุปผลการศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูลจะใช้สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วยค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา สำหรับศึกษาค่าใช้จ่ายและวิเคราะห์จุดคุ้มทุนของหลักสูตร จะมีการวิเคราะห์รายรับ รายจ่าย และคำนวณหาจุดคุ้มทุนของหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ โดยสามารถสรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ดังนี้

1. ความต้องการเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโทของหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีช่วงอายุตั้งแต่ 20 ถึง 65 ปี มีอายุเฉลี่ยอยู่ที่ 31.05 ปี มีสถานภาพโสด ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีรองลงมาสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท และส่วนใหญ่ต้องการเลือกเรียนในแผน ข หรือแผนการเรียนแบบคั่นคว่ำอิสระ มีอาชีพรับราชการ และเป็นพนักงานเอกชน ลักษณะงานหลักที่ทำส่วนใหญ่ เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป วิศวกร นักศึกษา ผู้สอบบัญชี เป็นต้น รองลงมาได้แก่งานด้านการศึกษา การบริการ และการบริหารจัดการ ตามลำดับ

1.1 ความคาดหวังต่อหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ

ความรู้หลักที่ต้องการศึกษาจากหลักสูตร 5 อันดับแรก พบว่า 1) ความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์การจัดการ 2) การจัดทำแผนธุรกิจ 3) การจัดการด้านการผลิตและการตลาด 4) ด้านการพัฒนากลยุทธ์การแข่งขันของธุรกิจ และ 5) ด้านการจัดการธุรกิจที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม สำหรับทักษะที่คาดว่าจะได้รับเมื่อสำเร็จการศึกษาจากหลักสูตร พบว่า ด้านความคิดสร้างสรรค์สามารถสร้างธุรกิจขึ้นใหม่เป็น Smart SME เป็นทักษะที่ถูกเลือกมากที่สุด รองลงมาคือ การมีความสามารถในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาธุรกิจทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจและสังคม มีความเป็นผู้นำและความกล้าทำอะไรแปลกใหม่ก็อาจนำมาซึ่งโอกาสใหม่ๆ ในการทำธุรกิจ มีความสามารถในการพัฒนาแผนธุรกิจเพื่อเข้าถึงแหล่งเงินทุน และผู้ประกอบการที่ดีมีจริยธรรมในการทำธุรกิจและรับผิดชอบต่อสังคมเป็นลำดับสุดท้าย

สำหรับความรู้ความสามารถทางวิชาการเพิ่มเติมที่ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการ มีสัดส่วนใกล้เคียงกัน ส่วนใหญ่ต้องการความรู้เพิ่มเติมในเรื่องเทคโนโลยีและนวัตกรรม การจัดการข้อมูลทางธุรกิจด้วย Big data การออกแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ การจัดการทรัพยากรมนุษย์ และกฎหมายธุรกิจและภาษี นอกจากนั้นในลำดับรองลงมาได้แก่ การเขียนโครงการเพื่อขอสินเชื่อ การเจรจาต่อรองทางธุรกิจ และการพัฒนาที่ยั่งยืนและการจัดการสิ่งแวดล้อม การลงทุนในหลักทรัพย์ มาตรฐานจรรยาบรรณของการประกอบธุรกิจ

ปัจจัยสนับสนุนทางการศึกษาที่จะทำให้ผู้ตอบแบบสอบถามตัดสินใจเรียนในหลักสูตร พบว่าปัจจัยที่มีสัดส่วนการเลือกมากที่สุด ได้แก่ การมีช่องทางในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาตลอดหลักสูตรหลายช่องทาง และใช้เวลาการเรียนการสอนในห้องเรียนน้อย โดยใช้สื่อการสอนทางไกลและระบบออนไลน์ทดแทน รองลงมาได้แก่มีบริการการรับการสมัครเรียนที่สะดวกและติดตามข้อมูลได้ง่าย และมีระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพและเข้าถึงง่ายเพื่อการสืบค้นบทความวิชาการหรือบทความ วิจัยและงานวิชาการในด้านต่าง ๆ และปัจจัยด้านคณาจารย์ในหลักสูตรมีความรู้ความสามารถมีคุณวุฒิตรงตามความต้องการของหลักสูตร และมีระบบการช่วยเหลือและให้คำปรึกษาการทำวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ

ค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมในการจัดการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มพูนทักษะต่าง ๆ ที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจที่จะจ่ายค่าใช้จ่ายเพิ่มร้อยละ 52 และร้อยละ 48 ไม่ต้องการจ่ายเพิ่ม โดยมีผู้ต้องการจ่ายเพิ่ม 10,000 มากที่สุด รองลงมา ต้องการจ่ายเพิ่ม 20,000 และจ่ายเพิ่ม 30,000 บาท ตามลำดับ ซึ่งถ้ามีการจ่ายเพิ่ม 10,000 บาท ต้องการให้มีการจัดการเรียนการสอนเพิ่มเติมเพื่อเพิ่มพูนทักษะต่าง ๆ ได้แก่ อบรมเชิงปฏิบัติการในประเทศที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะการเป็นผู้ประกอบการ และการสัมมนาในประเทศในประเด็นพิเศษที่พัฒนาทักษะการเป็นผู้ประกอบการเช่นกัน ในกรณีเมื่อจ่ายเพิ่ม 20,000 บาท ส่วนใหญ่ต้องการการอบรมเชิงปฏิบัติการในประเทศที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่ส่งเสริมการเป็น smart entrepreneur รองลงมาคือการสัมมนาต่างประเทศในประเด็นพิเศษที่พัฒนาทักษะการเป็นผู้ประกอบการ สำหรับกรณีเมื่อจ่ายเพิ่ม 30,000 บาท พบว่าส่วนใหญ่ต้องการการอบรมเชิงปฏิบัติการ

ต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะการเป็นผู้ประกอบการ และการแลกเปลี่ยนด้านการเรียน การวิจัย ระหว่างสถาบันในต่างประเทศและ มสธ.

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความต้องการเข้าศึกษาในหลักสูตรมีเหตุผลหลักคือ เพื่อพัฒนาศักยภาพทางธุรกิจและทักษะสำคัญในการดำเนินธุรกิจ รองลงมาเพื่อต้องการเพิ่มวุฒิทางการศึกษา นอกจากนี้ยังมีผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 16 มีความต้องการเข้าศึกษาแน่นอนเป็นรุ่นแรกของหลักสูตรเพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะการเป็นผู้ประกอบการ และ ร้อยละ 5 มีความต้องการศึกษาด้วยเหตุผลอื่น ๆ ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการศึกษามีความคุ้มค่าและสามารถเรียนออนไลน์ได้ เป็นต้น โดยผู้ไม่ต้องการเข้าศึกษาร้อยละ 4 สาเหตุเนื่องจากไม่มีแผนศึกษาต่อ ขาดแรงบันดาลใจ ขาดทุนทรัพย์ และสภาวะเศรษฐกิจ สำหรับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามในการแนะนำหลักสูตรนี้กับคนที่รู้จัก พบว่าส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 87 จะแนะนำหลักสูตรนี้แก่คนที่รู้จัก โดยมีเหตุผลที่แนะนำเพราะ หลักสูตรดูทันสมัย เนื่องจากเป็นอีกหนึ่งหลักสูตรที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้กับการดำรงชีวิตหรือประกอบธุรกิจ คาดว่าถ้าได้ศึกษาเพิ่มเติมจะเกิดประโยชน์ เป็นหลักสูตรที่น่าสนใจที่จะสามารถพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้เพิ่มขึ้นได้ สามารถนำความรู้ไปต่อยอดทางธุรกิจได้ อยากมีเพื่อนเรียน เนื่องจากเป็นอีกหนึ่งหลักสูตรที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้กับการดำรงชีวิตหรือประกอบธุรกิจ มีความสะดวกในการจัดการบริหารเวลาสำหรับคนที่อาจจะไม่ได้มีเวลาในการเข้าเรียนมากนัก เป็นหลักสูตรที่มีครบทั้งในตำราและสื่อการสอนที่หลากหลาย เสนอทางเลือกในการเรียนต่อ และเป็นการสร้างเครือข่าย สำหรับการที่ไม่แนะนำเพราะ อยากเข้าศึกษาก่อนเพื่อมีข้อมูลและประสบการณ์ในการเรียนจึงจะสามารถแนะนำคนรู้จักได้ และ ยังไม่ทราบรายละเอียดของหลักสูตร

ข้อเสนอแนะในการพัฒนาหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีข้อเสนอแนะ ได้แก่ ควรมีการจัดสภาพแวดล้อมในการเรียนสนับสนุนให้นักศึกษาสามารถพัฒนาทักษะด้านการเป็นผู้ประกอบการ ควรมีกรณีศึกษาที่จะสอดคล้องกับสิ่งที่ต้องใช้ในการทำงานจริง ควรให้มีการเรียนนอกห้องเพื่อเพิ่มประสบการณ์ที่ดีของผู้ศึกษา เน้นทางด้านการประกอบธุรกิจออนไลน์เข้าถึงเทคโนโลยีได้มากขึ้น มีการศึกษาดูงานต่างประเทศเพื่อเพิ่มประสบการณ์ มีการเข้าถึงการปฏิบัติงานจริงของผู้ประกอบการ มีการลงพื้นที่จริง สถานการณ์จริง ควรเป็นหลักสูตรที่เน้นพัฒนาศักยภาพเพื่อให้สามารถมองเห็นโอกาสและแข่งขันทางธุรกิจ ควรนำกรณีศึกษาธุรกิจในประเทศหลากหลายรูปแบบมาวิเคราะห์ มีการปรับข้อมูลข่าวสารใหม่ ๆ เหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องในการเรียนให้ทันสมัย และจัดทำหลักสูตรและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

1.2 คุณลักษณะมหาบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ

คุณลักษณะมหาบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตร 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีการสื่อสาร และด้านคุณธรรม และจริยธรรม พบว่า 3 ลำดับแรกในแต่ละด้านที่ผู้ตอบแบบสอบถามคาดหวัง คือ 1) ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ โดย 3 ลำดับแรกที่คาดหวัง ได้แก่ คือ มีความรู้ทางวิชาการที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและสร้างสรรค์มากที่สุด มีความกระตือรือร้น สนใจศึกษาหาความรู้อย่างต่อเนื่องและสามารถนำองค์ความรู้ใหม่มาพัฒนางานที่รับผิดชอบได้ และมีความรอบรู้ในศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องและสามารถนำไปใช้ในการทำงานได้ 2) ด้านทักษะทางปัญญา โดย 3 ลำดับแรกที่คาดหวัง ได้แก่ ด้านความสามารถด้านการวางแผนและปฏิบัติงานให้สำเร็จตามกำหนดเวลา การจัดลำดับความสำคัญของงานต่าง ๆ ที่ต้องปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม และการคิดอย่างมีวิจารณญาณในการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน 3) ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ผู้ตอบแบบสอบถามคาดหวัง ด้านความมีมนุษยสัมพันธ์และการตระหนักถึงสิทธิ์ของตนเองและผู้อื่น สามารถทำงานอย่างมีประสิทธิภาพในที่ที่มีความหลากหลาย สามารถแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ และมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมองค์กรได้ และ มีภาวะผู้นำและผู้ตามและความสามารถในการแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ 4) ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีการสื่อสาร ผู้ตอบแบบสอบถามคาดหวังด้านความสามารถใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงาน ความสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการทำงานและการติดต่อสื่อสาร และสามารถใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์เพื่อประมวลผลข้อมูล 5) ด้านคุณธรรม และจริยธรรม ผู้ตอบแบบสอบถามคาดหวัง คือ มีความอดทนและมุ่งมั่น อุทิศเวลาและรับผิดชอบในการทำงาน มีความสุภาพอ่อนน้อมถ่อมตน รู้จักกาลเทศะ มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ และปฏิบัติตามระเบียบวินัยและข้อบังคับขององค์กรและสังคม และ ความมีน้ำใจ มีจิตอาสา จิตสาธารณะ ความรับผิดชอบต่อประโยชน์ส่วนรวม

2. ความต้องการใช้มหาบัณฑิต หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ

การศึกษาความต้องการใช้มหาบัณฑิตของหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการจากความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากกลุ่มนักวิชาการจำนวน 20 รายจากสถาบันการศึกษาต่าง ๆ และกลุ่มผู้บริหารหน่วยงานภาครัฐและเอกชน จำนวน 30 ราย และนำเสนอประเด็นสำคัญจากผลการศึกษาที่ได้ในการสนทนากลุ่มเพื่อระดมสมอง และแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวทางการพัฒนาหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ สามารถสรุปผลการศึกษา ดังนี้

2.1 ความต้องการใช้มหาบัณฑิตของนักวิชาการในสถาบันการศึกษา

กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความเห็นว่าหลักสูตรสามารถตอบสนองกลุ่มนักศึกษาที่ต้องการเป็นผู้ประกอบการ ไม่ว่าจะเป็นธุรกิจส่วนตัวทั้งภาครัฐและเอกชน กลุ่มธุรกิจการเงินการธนาคาร ธุรกิจ

ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ที่สามารถประยุกต์ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์ไปใช้ได้อย่างเป็นรูปธรรม ในด้านความรู้ที่สำคัญที่นักศึกษาควรได้รับมีหลายด้านได้แก่ การวิเคราะห์อุปสงค์ การตลาด สินเชื่อ การบริหารโครงการ การวิเคราะห์ความเสี่ยงและความคุ้มค่า เป็นต้น ในด้านทักษะที่สำคัญได้แก่ คอมพิวเตอร์ ดิจิทัล ภาษาต่างประเทศ การสื่อสาร การวิเคราะห์และสังเคราะห์ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความเห็นว่าหลักสูตรมีความสอดคล้องกับความต้องการภาครัฐและภาคธุรกิจในปัจจุบัน

ความคาดหวังต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของมหาบัณฑิตด้านความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคาดหวังในความสามารถประยุกต์ความรู้ในการประกอบอาชีพและแก้ปัญหาในการทำงานได้จริง ในด้านทักษะทางปัญญาต้องมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถวางแผนค้นคว้าวิจัยและมีกรอบแนวคิดของการเป็นผู้ประกอบการ มีความสามารถในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข ใช้เครื่องมือสารสนเทศในการสืบค้นข้อมูลและการใช้เครื่องมือเชิงสถิติ ในด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบต้องมีมนุษยสัมพันธ์ มีความเป็นผู้นำ และทำงานเป็นทีม รวมทั้งมีคุณธรรมจริยธรรมและความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

2.2 ความต้องการใช้มหาบัณฑิตของผู้บริหารหน่วยงานภาครัฐและเอกชน

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นว่าหลักสูตรสามารถตอบสนองต่อกลุ่มนักศึกษาที่ต้องการเป็นผู้ประกอบการในธุรกิจที่หลากหลายทั้งในด้านการตลาด การเงิน วิศวกรรม หรือหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ในด้านความรู้ที่สำคัญที่นักศึกษาควรได้รับมีหลายด้านได้แก่ ความรู้พื้นฐานด้านเศรษฐศาสตร์ การตลาด การเงินและการคลัง การค้าระหว่างประเทศ ทั้งนี้ความรู้ต้องมีการปรับเปลี่ยนให้ก้าวทันบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน ในด้านทักษะที่สำคัญได้แก่ ความสามารถเชิงวิเคราะห์ เชื่อมโยง เข้าถึงแหล่งข้อมูลและประยุกต์หลักเศรษฐศาสตร์มาใช้ในการทำงาน และแก้ปัญหาจริงได้ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความเห็นว่าหลักสูตรมีความสอดคล้องกับความต้องการภาครัฐและภาคธุรกิจในปัจจุบัน

ความคาดหวังต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของมหาบัณฑิตด้านความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคาดหวังในความสามารถประยุกต์ความรู้ในการประกอบอาชีพและแก้ปัญหาในการทำงานได้จริง ในด้านทักษะทางปัญญาต้องมีความคิดสร้างสรรค์ มีกรอบแนวคิดของผู้ประกอบการ มีความสามารถในการวิเคราะห์ เชิงตัวเลข ใช้เครื่องมือสารสนเทศในการสืบค้นข้อมูล สามารถใช้เครื่องมือดิจิทัลเช่นโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ในการวิเคราะห์เชิงสถิติและอื่น ๆ ได้ ในด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบต้องมีมนุษยสัมพันธ์ มีความเป็นผู้นำ และทำงานเป็นทีม รวมทั้งมีคุณธรรมจริยธรรมและความรับผิดชอบต่อตนเอง สังคม และสิ่งแวดล้อม

2.3 ผลการประชุมการสนทนากลุ่มโครงการการศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ

การประชุมการสนทนากลุ่มของโครงการการศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ คณะผู้วิจัยสามารถสรุปความคิดเห็นข้อเสนอแนะ ดังนี้

1) หลักสูตรเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการสามารถตอบสนองความต้องการในการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาของกลุ่มผู้เรียนหลากหลายกลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้ประกอบการ กลุ่มพนักงานปฏิบัติการ กลุ่มผู้บริหารหน่วยงานภาครัฐและเอกชน กลุ่มผู้สูงอายุ ผู้เกษียณอายุ กลุ่มเกษตรกร เป็นต้น ควรขยายกลุ่มผู้เรียน เช่น ในกลุ่มครูสายอาชีวศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) และครูสายสามัญในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กระทรวงศึกษาธิการ และเปิดกว้างสำหรับผู้สนใจทั่วไป โดยไม่จำกัดเพียงผู้จบการศึกษาระดับปริญญาเศรษฐศาสตรบัณฑิต หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง เพราะผู้ประกอบการมีหลากหลายสาขาอาชีพ

2) หลักสูตรเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการควรมีความรู้ที่สำคัญเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์เบื้องต้นสำหรับผู้สนใจที่จะมาเรียนในหลักสูตรนี้แต่ไม่เคยมีพื้นฐานมาก่อน ซึ่งอาจจะเป็นการเพิ่มกลุ่มเป้าหมายที่จะเป็นลูกค้าของหลักสูตรในอนาคตได้เพิ่มเติม “การประยุกต์ด้านเศรษฐศาสตร์เพื่อการเป็นผู้ประกอบการ” ให้มากขึ้น โดยอาจเพิ่มเครื่องมือทางด้านเศรษฐศาสตร์แทรกในชุดวิชา โดยไม่เน้นการบริหารจัดการจนเกินไป พิจารณาเพิ่มรายวิชาการเกี่ยวกับจัดการข้อมูลทางธุรกิจ (Big Data) การจัดการทรัพยากรมนุษย์ การบริหารจัดการเชิงธุรกิจ กฎหมายทางธุรกิจ รายวิชาเกี่ยวกับทรัพยากรทางธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม การบริหารจัดการทรัพยากรสินทางปัญญา การเข้าถึงแหล่งเงินทุน เป็นต้น

3) ควรมีการเน้นความรู้ทางด้านเครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ เครื่องมือในการวิเคราะห์เชิงปริมาณกับเศรษฐมิติ ซึ่งสำคัญต่อการประยุกต์ใช้ในหน่วยธุรกิจ เพื่อสร้างความแตกต่างกับสาขาบริหารธุรกิจให้กับหลักสูตร ควรเพิ่มความรู้เกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์ดิจิทัล ให้เป็นส่วนเสริมสำคัญที่จะทำให้ทำให้กลุ่มผู้ประกอบการในปัจจุบันให้ความสนใจที่จะศึกษา เกี่ยวข้องกับธุรกิจในปัจจุบันอย่างมากเลยนะเป็นการประยุกต์ใช้ทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ และควรพิจารณา “ปรับการเรียน เปลี่ยนการสอน” โดยจัดโครงสร้างวิชาเรียนเป็นโมดูล ให้ผู้ประกอบการได้เลือกเรียนรู้เป็นรายโมดูลตามความสนใจ และได้รับเป็นวุฒิบัตรแทนปริญญาบัตร หรือ ปรับรูปแบบการเรียนเป็นแบบ Credit Bank หรือ การเรียนออนไลน์สำหรับรายวิชาการเป็นผู้ประกอบการ ซึ่งบูรณาการองค์ความรู้มาใช้ได้จริง โดยศึกษาจากกรณีศึกษา (Case Study)

4) ทักษะสำคัญด้านใดบ้างที่ผู้เรียนในหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการควรได้รับ ประกอบด้วย ทักษะการจัดการข้อมูล/ Data Analytics/ Big Data Management ทักษะการวิเคราะห์ และการประยุกต์ใช้เครื่องมือในการปฏิบัติงาน และการตัดสินใจจริง ทักษะการสร้างนวัตกรรม

สินค้า ผลิตภัณฑ์ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค ทักษะการประยุกต์เศรษฐศาสตร์ในเชิงพาณิชย์ เช่น การหา/ระดมทุน การพยากรณ์ทางเศรษฐกิจ การสร้างวิสัยทัศน์ (Vision) การตัดสินใจในการบริหารจัดการองค์กรและ การสร้าง/ พัฒนาเครือข่าย (Connection)

5) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของมหาบัณฑิตสามารถคิด วิเคราะห์ และประยุกต์ใช้ได้จริง โดยหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการสามารถผลิตบัณฑิตที่สอดคล้องกับความต้องการภาครัฐและภาคธุรกิจ โดยเน้นรูปแบบการเรียนการสอนในเชิงประเด็นสถานการณ์ (Issue Oriented) แบ่งเป็นภาควิชาการร้อยละ 30 และภาคกรณีศึกษาร้อยละ 70 โดยนำความรู้ในทางเศรษฐศาสตร์มาเป็นประโยชน์ในการประกอบธุรกิจ เช่น การวิเคราะห์ตลาดจำเป็นต้องใช้หลักเศรษฐศาสตร์ เครื่องมือ เอกสาร และหลักฐานอะไรบ้างในการตัดสินใจทำการผลิต ซึ่งหมายรวมถึงการจัดการทรัพยากร การวางกลยุทธ์ด้านราคา เป็นต้น ควรแยกแผนการศึกษาของหลักสูตรเป็นแผน ก ทำวิทยานิพนธ์ มีความรู้ด้านวิชาการ การคิด วิเคราะห์ การคิดและตัดสินใจ (Critical Thinking and Decision Making) และแผน ข ให้นำหนักกับเรื่องของเทคโนโลยีหรือนวัตกรรม และเสนอให้บรรจุหลักสูตรตั้งแต่ในระดับปริญญาตรี และแทรกในทุกระดับการศึกษา ทั้งปริญญาตรี โท และเอก

3. ความพร้อมในระดับสาขาวิชาในการบริหารจัดการและการเปิดสอน

สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์มีความพร้อมด้านบุคลากรและการจัดการด้านการเรียนการสอน ซึ่งคาดว่าจะมีอัตรากำลังทั้งสิ้น ใน พ.ศ. 2565 จำนวน 16 อัตรา ทั้งหมดเป็นอัตราปริญญาเอก 16 อัตรา โดยจำแนกเป็นตำแหน่งรองศาสตราจารย์ 4 อัตรา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ 5 อัตรา และอาจารย์ 7 อัตรา และคณาจารย์มีคุณวุฒิและความเชี่ยวชาญตรงตามความต้องการของหลักสูตร และถ้ามีการเตรียมการผลิตประมวลสาระและแนวการศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2564 จะสามารถรับนักศึกษาเข้าเรียนได้ในปีการศึกษา 2565 นอกจากนั้นแล้วทางสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ยังอาจขอความร่วมมือในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ภายนอกมหาวิทยาลัย ทั้งในด้านบุคลากรและอุปกรณ์ต่างๆ มาช่วยให้การสอนในหลักสูตรนี้มีประสิทธิภาพตามที่ได้คาดหวังเอาไว้

หลักสูตรมีข้อได้เปรียบของระบบการศึกษาทางไกล โดยการใช้สื่อการสอนทางไกลและระบบออนไลน์ทดแทน มีช่องทางในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาตลอดหลักสูตรหลายช่องทาง และการมีเครือข่ายศิษย์เก่าและนักศึกษาอยู่ทั่วประเทศ โดยเนื้อหาของวิชาที่ควรเน้นมากที่สุด ได้แก่ ความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์การจัดการ การจัดการด้านการเงินการบัญชี การพยากรณ์ทางเศรษฐกิจและธุรกิจ และการจัดทำแผนธุรกิจ รองลงมาความรู้เกี่ยวกับการจัดการด้านการผลิตการตลาด การวิเคราะห์โครงการ พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ การจัดการธุรกิจที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ธุรกิจระหว่างประเทศ การบริหารความเสี่ยง และการพัฒนากลยุทธ์การแข่งขันของธุรกิจ

4. การศึกษาค่าใช้จ่ายและวิเคราะห์จุดคุ้มทุนของหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ

การวิเคราะห์ค่าเล่าเรียนของนักศึกษาต่อคนคิดจากค่าธรรมเนียมและค่าหน่วยกิต พบว่าหากนักศึกษาสำเร็จการศึกษาตามแผนในเวลา 2 ปีค่าเล่าเรียนต่อคนต่อปีทั้งสิ้นจะเท่ากับ 41,500 บาท สำหรับรายจ่ายแปรผันพิจารณาจากค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อหัวนักศึกษารวมรายจ่ายระดับมหาวิทยาลัยที่ร้อยละ 5 และระยะเวลาตามแผนการศึกษา 2 ปีมีค่าดำเนินการรวมต่อคนต่อปีอยู่ที่ 26,287 บาท และในส่วนของรายจ่ายคงที่ได้แก่ค่าบุคลากรและค่าผลิตชุดวิชา ในเวลา 5 ปี มีค่าบุคลากรรวมทั้งสิ้นเท่ากับ 1,039,029 บาท และค่าผลิตชุดวิชาจำนวน 2 ชุดวิชารวมรายจ่ายมหาวิทยาลัยร้อยละ 5 คิดเป็น 1,050,000 บาท จากที่กล่าวมารวมรายจ่ายคงที่ทั้งสิ้นเท่ากับ 2,089,029 บาทหรือเฉลี่ย 417,806 บาทต่อปี ดังนั้นจะได้จำนวนนักศึกษา ณ จุดคุ้มทุนอยู่ที่ 27 คนต่อปี

5. อภิปรายผล

5.1 จากผลการสำรวจข้อมูลตามที่สรุปไว้ในข้อ 1 - 2 พบว่าหลักสูตรเป็นที่ยอมรับในมุมมองผู้เรียนและผู้ใช้บัณฑิต โดยในการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและผู้ใช้บัณฑิตซึ่งมีความชัดเจนเป็นรูปธรรมจะช่วยให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ในการศึกษาได้ กล่าวคือ มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย เช่น การบรรยาย การวิเคราะห์กรณีศึกษา การทำงานกลุ่ม การทำวิจัยย่อยรายภาคการศึกษา รวมถึงการศึกษาดูงานในองค์กรภาครัฐและเอกชนที่สนับสนุนทักษะการเป็นผู้ประกอบการ มีการเปิดกว้างให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ทำให้ผู้เรียนได้มีโอกาสพัฒนาตนเองทั้งในด้านวิชาการและด้านสังคม

5.2 ผลการศึกษาในด้านความต้องการเนื้อหาวิชาการซึ่งในอันดับแรกคือ ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์เพื่อการประยุกต์ใช้อย่างเป็นรูปธรรมในทางธุรกิจและการประกอบการนับเป็นจุดเด่นของหลักสูตรซึ่งนำองค์ความรู้หลักทางด้านเศรษฐศาสตร์ซึ่งเป็นที่ยอมรับมาพัฒนาต่อยอด นอกจากนั้นความต้องการพัฒนาในทักษะต่างๆ ได้แก่ ด้านความคิดสร้างสรรค์เพื่อสร้างธุรกิจ ทักษะคอมพิวเตอร์ การสื่อสาร และทักษะทางปัญญา ได้แก่ การคิดวิเคราะห์ตามกรอบแนวคิดการเป็นผู้ประกอบการ การวิเคราะห์เชิงตัวเลขและการสืบค้นข้อมูล ทำให้หลักสูตรจำเป็นต้องมีการปรับปรุงข้อมูลสื่อการสอนต่าง ๆ ให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและธุรกิจอย่างต่อเนื่อง

5.3 การพัฒนาความสามารถในการความรู้ทางวิชาการไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการใช้ทักษะด้านการวางแผนและการจัดลำดับความสำคัญ จำเป็นต้องมีการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นการประยุกต์หรือนำความรู้มาใช้แก้ปัญหาต่างๆ อย่างจริงจัง จึงต้องมีการใช้กรณีศึกษาและฝึกปฏิบัติอย่างเพียงพอ เพื่อเพิ่มทักษะต่างๆ ที่จำเป็นสำหรับการเป็นผู้ประกอบการ การ

เตรียมหลักสูตรจึงจำเป็นต้องมีการเตรียมพร้อมในด้านสื่อการสอน และสภาพแวดล้อมหรือระบบออนไลน์ สำหรับการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่สามารถรองรับได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.4 โดยภาพรวมจากผลการศึกษาพบว่า ผู้สนใจและผู้ใช้บัณฑิตเห็นว่าเป็นหลักสูตรที่มีความน่าสนใจและสามารถตอบสนองความต้องการได้ โดยมีข้อเสนอแนะให้เน้นการประยุกต์ใช้ความรู้ทาง เศรษฐศาสตร์ และ สร้างความแตกต่างกับหลักสูตรที่เปิดโดยคณะหรือสาขาวิชาด้านบริหารธุรกิจ โดย สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์มีความพร้อมในการบริหารจัดการในด้านอัตราค่าเล่าเรียนและความเชี่ยวชาญสอดคล้อง กับหลักสูตร อีกทั้งหลักสูตรมีจุดคุ้มทุนไม่สูงทำให้มีความเป็นไปได้ที่จะสามารถบรรลุเป้าหมายได้ คณะผู้ ศึกษาจึงเห็นควรเสนอขออนุมัติให้ดำเนินการเพื่อเปิดหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอก เศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ ต่อไป

6. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอก เศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สามารถนำเสนอข้อเสนอแนะเชิงนโยบายได้ดังต่อไปนี้

6.1 ในการจัดการเรียนการสอนที่ต้องมีกิจกรรมเพิ่มเติมนอกเหนือจากการศึกษาด้วยตนเอง เช่น การวิเคราะห์กรณีศึกษาและอภิปรายเป็นกลุ่ม การฝึกปฏิบัติ มหาวิทยาลัยควรสนับสนุนหรือจัดให้มีการ พร้อมในด้านเครื่องมือ สื่อการสอนเพื่อเพิ่มประสบการณ์ เช่น ห้องสัมมนาออนไลน์เสมือนจริง และ โปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งเตรียมความพร้อมให้กับคณาจารย์ผู้สอน บุคลากร และผู้เรียน

6.2 ควรปรับปรุงกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สามารถพัฒนาหลักสูตรที่ต้องมีการจัดกิจกรรมต่างๆ มากขึ้นจากเดิม ที่เน้นการเรียนการสอนจากสื่อปกติและสื่อเสริม

6.3 มหาวิทยาลัยควรมีการทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับสถานประกอบการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้ประกอบการ เพื่อเป็นโอกาสให้สามารถนำนักศึกษาเข้าเรียนรู้กระบวนการหรือการทำงานจริง หรือนำปัญหาของหน่วยงานมาเป็นกรณีศึกษาเพื่อนำความรู้ที่ได้ศึกษาไปประยุกต์หรือใช้ฝึก ปฏิบัติจากสถานการณ์จริง

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้ต้องการศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา คือ 1) เพื่อศึกษาความต้องการเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโท 2) เพื่อศึกษาความต้องการใช้มหาบัณฑิต 3) เพื่อศึกษาความพร้อมในระดับสาขาวิชาในการบริหารจัดการและการเปิดสอน และ 4) เพื่อศึกษาค่าใช้จ่ายและวิเคราะห์จุดคุ้มทุนของหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา มี 3 กลุ่ม คือ ผู้สนใจเข้าศึกษาที่เป็นผู้ที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไปจำนวน 400 คน ผู้บริหารในหน่วยงานภาครัฐและเอกชน 30 คน และ นักวิชาการหรือผู้ทรงคุณวุฒิด้านเศรษฐศาสตร์ผู้ประกอบการหรือที่เกี่ยวข้อง จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย แบบสอบถามและแบบกำหนดประเด็นการสนทนากลุ่ม การวิเคราะห์ข้อมูลจะใช้สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วยค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา สำหรับศึกษาค่าใช้จ่ายและวิเคราะห์จุดคุ้มทุนของหลักสูตร จะมีการวิเคราะห์รายรับ รายจ่าย และคำนวณหาจุดคุ้มทุนของหลักสูตร

ผลการศึกษาพบว่า 1) ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความต้องการเข้าศึกษาในหลักสูตรมีเหตุผลหลักคือ เพื่อพัฒนาศักยภาพทางธุรกิจและทักษะสำคัญในการดำเนินธุรกิจร้อยละ 38 รองลงมาเพื่อต้องการเพิ่มวุฒิทางการศึกษาร้อยละ 37 และร้อยละ 16 มีความต้องการเข้าศึกษาแน่นอนเป็นรุ่นแรกของหลักสูตร 2) ความต้องการใช้บัณฑิตในส่วนของภาครัฐต้องการมหาบัณฑิตที่มีความสามารถประยุกต์ความรู้ในการประกอบอาชีพและแก้ปัญหาในการทำงานได้จริง รวมทั้งมีคุณธรรมจริยธรรมและมีความรับผิดชอบตนเองและสังคม สำหรับในส่วนภาคเอกชนต้องการมหาบัณฑิตที่มีความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์ การตลาด การเงินและการคลัง การค้าระหว่างประเทศ และสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ให้ก้าวหน้าบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน รวมถึงใช้ในการทำงานและแก้ปัญหาจริงได้ ด้านทักษะที่สำคัญได้แก่ ความสามารถเชิงวิเคราะห์ การเชื่อมโยง เข้าถึงแหล่งข้อมูล 3) สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์มีความพร้อมด้านบุคลากรและการจัดการด้านการเรียนการสอนมีจำนวนบุคลากรที่มีคุณวุฒิและสาขาความเชี่ยวชาญที่ตรงตามหลักสูตรอย่างเพียงพอและยังมีแผนอัตรากำลังเพื่อรองรับการเกษียณอายุของบุคลากรไว้แล้ว ทั้งนี้สามารถเปิดรับนักศึกษาเข้าเรียนได้ในปีการศึกษา 2565 และ 4) รายจ่ายแปรผันพิจารณาจากค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อหัวนักศึกษารวมรายจ่ายระดับมหาวิทยาลัยที่ร้อยละ 5 จะมีค่าดำเนินการรวมต่อคนต่อปีอยู่ที่ 26,287 บาท นักศึกษามีค่าเล่าเรียนเท่ากับ 41,500 บาทต่อคนต่อปี รายจ่ายคงที่เท่ากับ 2,089,029 บาทในเวลา 5 ปี หรือเฉลี่ย 417,806 บาทต่อปี และจำนวนนักศึกษา ณ จุดคุ้มทุนอยู่ที่ 27 คนต่อปี ผลการศึกษานี้สามารถนำไปใช้ในพัฒนารายวิชา การจัดการเรียนการสอน และการประเมินผลของหลักสูตรให้ตรงกับความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

คำสำคัญ เศรษฐศาสตร์ประยุกต์ ผู้ประกอบการ การศึกษาความเป็นไปได้

Abstract

This research aimed to study of the feasibility of Master of Economics program Major in Applied Economics for Entrepreneurs, School of Economics, Sukhothai Thammathirat Open University. The objectives of this research were 1) to study the requirements for admission to study at the master's degree level; 2) to study the need for a master's degree; 3) to study the readiness of the School of Economics in management and teaching; and 4) to study the costs and analyze the break-even point of the Master of Economics Program Majors in Applied Economics for Entrepreneurs.

The sample group used in the study consisted of 3 groups: 400 people interested in studying with a bachelor's degree or higher, 30 executives in government and private agencies, and 20 academicians or experts in economics, entrepreneurship, or related fields. The tools used in the study consisted of questionnaire and focus group seminar. Data was analyzed by descriptive statistics consists of frequency, percentage, mean, standard deviation and content analysis. Income and expenses were analyzed, and the break-even point of the program was calculated.

The results of the study found that 1) the respondents who intend to study in the program had the main reasons as follows: To develop business potential and key skills in running a business by 38 percent, followed by 37 percent wanting to increase their qualifications, and 16% wanting to study as the first class of the newly opening program. 2) The government sector expected a master's degree who can apply knowledge to careers and solve problems at work as well as having morals and ethics and being responsible to oneself and society. For the private sector, a master's degree is required with knowledge in economics, marketing, finance, and international trade and able to apply knowledge to keep up with the changing context including ability to applied knowledge to careers and to solve real problems. Key skills required include analytical capabilities, making connection, and ability to access to resources. 3) The School of Economics is well-prepared both in personnel and teaching and learning management. There is a sufficient number of personnel with qualifications and expertise that meet the curriculum, and there is also a manpower plan to support the retirement of the personnel. The programme can accept students for enrollment in the academic year 2022 and 4) Variable cost per head per year plus university expenditures at 5% was found to be 26,287 baht. Students' tuition fees equal to 41,500 baht per head per year, fixed cost equal to 2,089,029 baht over 5 years, or an average of 417,806 baht per year, and the number of students at the break-even point is 27 per year. The results of this study can be used for course development, teaching management and assessment of the course to meet the needs of the stakeholders.

Keywords: Applied Economics, Entrepreneur, Feasibility Study

สารบัญ

บทสรุปผู้บริหาร.....	ข
บทคัดย่อ	ฅ
Abstract	ฅ
สารบัญ.....	ฐ
สารบัญภาพ.....	ณ
สารบัญตาราง	ด
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
1.3 ขอบเขตการวิจัย	6
1.4 กรอบแนวคิดของการวิจัย	8
1.5 นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ	10
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	11
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
2.1 เกณฑ์และแนวทางในการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาของสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์	12
2.2 การศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดสอนหลักสูตร	18
2.3 การวิเคราะห์จุดคุ้มทุน	20
2.4 การจัดการเรียนการสอนด้านเศรษฐศาสตร์การประกอบการในระดับบัณฑิตศึกษาของ สถาบันการศึกษาในประเทศไทยและต่างประเทศ	21
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	25
2.6 สรุปกรอบแนวคิดการวิจัย.....	29
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	31
3.1 รูปแบบการวิจัย	31

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	31
3.3 เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล	33
3.4 วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล	39
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	40
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	43
4.1 ความต้องการเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโท หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ	43
4.2 ความต้องการใช้มหาบัณฑิตของหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ	57
4.3 ความพร้อมในระดับสาขาวิชาในการบริหารจัดการและการเปิดสอน	62
4.4 ผลการศึกษาค่าใช้จ่ายและวิเคราะห์จุดคุ้มทุนของหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ	63
บทที่ 5	70
5.1 ความต้องการเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโทของหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ	70
5.2 ความต้องการใช้มหาบัณฑิต หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ	74
5.3 ความพร้อมในระดับสาขาวิชาในการบริหารจัดการและการเปิดสอน	78
5.4 การศึกษาค่าใช้จ่ายและวิเคราะห์จุดคุ้มทุนของหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ	79
5.5 อภิปรายผล	79
5.6 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	80
บรรณานุกรม	81
ภาคผนวก ก แบบสอบถามความต้องการเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโท หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ	84

ภาคผนวก ข	แบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาโท หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ.....	93
ภาคผนวก ค	หนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ ประเมินเครื่องมือการวิจัย.....	100
ภาคผนวก ง	แผนอัตรากำลัง 5 ปี สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์.....	104
ภาคผนวก จ	การประชุมการสนทนากลุ่ม (focus group) โครงการการศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิตวิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ.....	110
	กำหนดการประชุมการสนทนากลุ่ม	111
	รายชื่อผู้เข้าร่วมการประชุมการสนทนากลุ่ม	112
	ประเด็นสนทนากลุ่ม.....	114
	แผนภาพนำเสนอในการสนทนากลุ่ม	115
	ภาพการจัดกิจกรรมสนทนากลุ่ม	121

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	8
ภาพที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	44
ภาพที่ 4.2 ประเภทอาชีพของกลุ่มตัวอย่าง.....	45
ภาพที่ 4.3 ลักษณะงานที่ทำของกลุ่มตัวอย่าง.....	45
ภาพที่ 4.4 ความรู้หลักที่ต้องการจากการศึกษาในหลักสูตร.....	46
ภาพที่ 4.5 ทักษะที่คาดว่าจะได้รับเมื่อสำเร็จการศึกษาในหลักสูตร.....	46
ภาพที่ 4.6 การจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรที่เหมาะสมและจะช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการศึกษา.....	47
ภาพที่ 4.7 ความรู้ความสามารถทางวิชาการเพิ่มเติมที่ต้องการเพื่อการเป็นผู้ประกอบการที่มีประสิทธิภาพ.....	48
ภาพที่ 4.8 ปัจจัยสนับสนุนของการศึกษาที่จะสนับสนุนการตัดสินใจเรียนในหลักสูตรนี้.....	49
ภาพที่ 4.9 ค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมในการจัดการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มพูนทักษะต่าง ๆ.....	49
ภาพที่ 4.10 ความต้องการในการจัดการเรียนการสอนเพิ่มเติมเมื่อจ่ายเพิ่ม 10,000 บาท.....	50
ภาพที่ 4.11 ความต้องการในการจัดการเรียนการสอนเพิ่มเติมเมื่อจ่ายเพิ่ม 20,000 บาท.....	50
ภาพที่ 4.12 ความต้องการในการจัดการเรียนการสอนเพิ่มเติมเมื่อจ่ายเพิ่ม 30,000 บาท.....	51
ภาพที่ 4.13 ความต้องการของผู้ตอบแบบสอบถามในการเข้าศึกษาในหลักสูตร.....	51
ภาพที่ 4.14 การแนะนำหลักสูตรกับคนที่รู้จัก.....	52
ภาพที่ 4.15 คุณลักษณะมหабัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตรที่คาดหวังด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ.....	53
ภาพที่ 4.16 คุณลักษณะมหาบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตรที่คาดหวังด้านทักษะทางปัญญา.....	54
ภาพที่ 4.17 คุณลักษณะมหาบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตรที่ผู้ตอบแบบสอบถามคาดหวังด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ.....	54
ภาพที่ 4.18 คุณลักษณะมหาบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตรที่คาดหวังด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีการสื่อสาร.....	55
ภาพที่ 4.19 คุณลักษณะมหาบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตรที่คาดหวังด้านคุณธรรม และจริยธรรม.....	55

สารบัญตาราง

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนภูมิภาค	32
ตารางที่ 3.2 สรุปการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง.....	33
ตารางที่ 3.3 ค่าสัมประสิทธิ์ IOC ของแต่ละข้อคำถาม.....	37
ตารางที่ 3.4 รายการรายรับ รายจ่ายของหลักสูตร	41
ตารางที่ 4.1 ประมาณการรายรับและรายจ่ายของหลักสูตร.....	63
ตารางที่ 4.2 งบประมาณรายจ่ายบุคลากร (หน่วย: บาท)	65
ตารางที่ 4.3 งบประมาณรายรับ (หน่วย: บาท).....	68
ตารางที่ 4.4 งบประมาณรายจ่าย (หน่วย: บาท).....	68

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาประเทศในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 เป็นช่วงของการปฏิรูปเศรษฐกิจในหลายด้านเพื่อวางพื้นฐานให้สามารถพัฒนาต่อยอดให้ประเทศไทยหลุดพ้นจากกับดักทางการพัฒนาและก้าวสู่การเป็นประเทศรายได้สูงได้ภายในปี 2570 ตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี โดยการใช้นวัตกรรม คุณภาพคน และการปรับปรุงด้านกฎระเบียบและการบริหารจัดการที่ดีเป็นปัจจัยนำในการสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจ โดยการมุ่งเน้นการนำนวัตกรรมมาเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ทั้งนี้เศรษฐกิจไทยขยายตัวในอัตราต่ำกว่าศักยภาพต่อเนื่องหลายปีทั้งที่เป็นผลจากเศรษฐกิจโลกที่ซบเซาและข้อจำกัดทางการพัฒนาภายในประเทศเองที่เป็นอุปสรรคต่อการเพิ่มผลิตภาพและการเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันระหว่างประเทศ ซึ่งยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและพลังทางการแข่งขันระหว่างประเทศที่อย่างยั่งยืนจะต้องให้ความสำคัญกับการบริหารเศรษฐกิจมหภาคให้มีเสถียรภาพอย่างมีธรรมาภิบาล การรักษาวินัยทางการเงินการคลัง การเพิ่มประสิทธิภาพภาคการเงินในการอำนวยสภาพคล่องและสินเชื่อ การส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยี การสร้างนวัตกรรม และการวิเคราะห์วิจัยที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ได้ การดำเนินนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศอย่างมีทิศทางชัดเจนและมีขึ้นเชิง ควบคู่กับการดำเนินยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจรายสาขาทั้งภาคเกษตร อุตสาหกรรม และบริการที่เป็นฐานสำหรับการสร้างรายได้และเป็นรากฐานที่รองรับการขยายสาขาการผลิตและบริการใหม่ๆ ในอนาคต เป็นต้น

การขับเคลื่อนให้เศรษฐกิจเจริญเติบโตในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 จะเน้นการพัฒนาและใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่มีความก้าวหน้าอย่างเข้มข้นมากขึ้น การพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล การพัฒนาและยกระดับคุณภาพของกำลังคน และความคิดสร้างสรรค์ในการขยายฐานเศรษฐกิจและฐานรายได้ใหม่ควบคู่กับการเพิ่มผลิตภาพของฐานการผลิตและบริการเดิม รวมทั้งการต่อยอดการผลิตและบริการเดิมโดยใช้ดิจิทัลและเทคโนโลยีอัจฉริยะ นอกจากนั้นยังให้ความสำคัญกับการเชื่อมโยงอุตสาหกรรมตลอดห่วงโซ่มูลค่าอย่างมีประสิทธิภาพ และการเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขันให้กับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งการขับเคลื่อนของภาครัฐดังกล่าวสอดคล้องกับสถานการณ์ที่ประชาชนให้ความสนใจในการเป็นผู้ประกอบการขนาดกลางหรือขนาดย่อมมากขึ้น ทั้งในส่วนของภาคอุตสาหกรรม ภาคการเกษตร และภาคบริการ เพราะประชาชนจำนวนมากโดยเฉพาะคนรุ่นใหม่ พยายามแสวงหาความสำเร็จและสร้างธุรกิจที่เป็น

ของตนเอง โดยมุ่งให้ความสำคัญกับสมดุลของการจัดสรรเวลาในการทำงานและเวลาพักผ่อน และพยายามหลีกเลี่ยงการทำงานภายใต้กฎเกณฑ์ที่เข้มงวดของหน่วยงานราชการหรือข้อบังคับด้านการทำงานขององค์กรภาคเอกชนต่าง ๆ อย่างไรก็ตาม การที่จะเป็นผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จจะต้องมีองค์ความรู้ที่ครอบคลุมหลายด้านทั้งในด้านการวางแผนธุรกิจ การประเมินภาพรวมและผลกระทบของเศรษฐกิจมหภาค และสภาพอุตสาหกรรมเฉพาะที่เกี่ยวข้องโดยตรงต่อธุรกิจ การประเมินโครงการ การบริหารจัดการ การจัดการด้านบัญชี ภาษี และกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจ การบริหารกระบวนการจัดซื้อวัตถุดิบ การบริหารจัดการแรงงานและแรงงานสัมพันธ์ การจัดการช่องทางการจัดจำหน่าย การพยากรณ์ยอดขาย และการกำหนดราคาให้เหมาะสมกับบริบทของตลาด รวมถึงการทำตลาด การสร้างตราผลิตภัณฑ์ การโฆษณา และการพัฒนาความสามารถในการเข้าถึงผู้บริโภค

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าประเทศไทยมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาผู้ประกอบการที่ผลิตได้ ขายเป็น และมีความรู้ทางด้านเศรษฐศาสตร์ควบคู่กับความรู้ด้านการประกอบการเชิงธุรกิจ ที่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคอย่างตรงจุด มีมูลค่าเพิ่มที่น่าพอใจ และมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งพัฒนาองค์กรธุรกิจและผลิตภัณฑ์สู่มาตรฐานสากลที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งควรจะเป็นผู้ประกอบการที่ให้ความสำคัญกับจริยธรรมทางธุรกิจ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ตลอดจนการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อกระจายโอกาสทางเศรษฐกิจให้กับคนในชุมชน ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมความเป็นธรรมในการแบ่งปันผลประโยชน์และลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ อันจะเป็นการแสดงบทบาทของธุรกิจที่พึงประสงค์ต่อสังคม

นอกจากนั้น หากพิจารณาในอีกแง่มุมหนึ่ง จะพบว่าประเทศไทยมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนานักเศรษฐศาสตร์ที่มีองค์ความรู้ของผู้ประกอบการนอกจากจะมีความรู้ทางด้านเศรษฐศาสตร์ในเชิงทฤษฎีและการประยุกต์เชิงทฤษฎีแล้ว ยังต้องมีความรู้ความเข้าใจพฤติกรรมและวิธีการตัดสินใจด้านการประกอบการเชิงธุรกิจของผู้ประกอบการอีกด้วย เพื่อที่จะสามารถนำความรู้ทางเศรษฐศาสตร์มาประยุกต์ใช้ในโลกแห่งความเป็นจริงได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับรูปแบบพฤติกรรมที่เป็นจริงของหน่วยเศรษฐกิจต่าง ๆ ที่เป็นผู้ผลิต รวมถึงผู้บริโภค ภาครัฐ และภาคต่างประเทศ บนพื้นฐานของความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปฏิบัติทางธุรกิจ ธรรมเนียมปฏิบัติของการทำธุรกรรมระหว่างหน่วยเศรษฐกิจ ระบบระเบียบเชิงธุรกิจที่เกี่ยวข้อง และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงหลักในระยะกลางถึงยาวของเศรษฐกิจธุรกิจที่ส่งผลอย่างมีนัยสำคัญต่อรูปแบบพฤติกรรมทางเศรษฐกิจในปัจจุบันของหน่วยเศรษฐกิจต่าง ๆ

ในแผนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ (ฉบับปรับปรุง) ที่เสนอโดยคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ ได้ระบุความสำคัญของการพัฒนาความรู้เชิงเศรษฐกิจธุรกิจของประชาชน เพื่อสร้างผู้ประกอบการที่มีศักยภาพไว้อย่างชัดเจนในเนื้อหาส่วนต่าง ๆ ของแผน อาทิ ในส่วนที่ 1 บทนำ คณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจได้กำหนดแนวทางการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจบนหลักการสร้างความยั่งยืนและครอบคลุมมิติที่สำคัญรวม 3 ด้านหลัก ในด้านที่ 1 การเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน

ของประเทศให้กับทุกภาคส่วนในระบบเศรษฐกิจ กำหนดแนวทางเร่งด่วนในระยะสั้นไว้ว่าต้องเร่งเพิ่มผลิตภาพการผลิตในอุตสาหกรรมหลักที่ชำนาญและสร้างฐานอุตสาหกรรมใหม่ที่มีศักยภาพการเติบโต ซึ่งมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาและเสริมสร้างทักษะบุคลากรในด้านต่าง ๆ ที่จำเป็นต่ออนาคต เพิ่มประสิทธิภาพด้วยการใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม นอกจากนั้น ยังมีการกล่าวถึงบทบาทของคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจที่ได้ดำเนินการปรับแผนการปฏิรูปด้านเศรษฐกิจ ไปพร้อมกับการทบทวนบริบททางเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป โดยพิจารณาเลือกกิจกรรมปฏิรูปเศรษฐกิจสำคัญที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ มาเป็นจุดเน้นเพื่อให้การปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจในห้วงเวลา พ.ศ. 2564-2565 ให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม รวม 5 กิจกรรม ได้แก่ การสร้างเกษตรมูลค่าสูง การส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวคุณภาพสูง การเพิ่มโอกาสของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กในอุตสาหกรรมและบริการเป้าหมาย การเป็นศูนย์กลางด้านการค้าและการลงทุนของไทยในภูมิภาค และการพัฒนาศักยภาพคนเพื่อเป็นพลังในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ซึ่งในภาพรวมของทั้ง 5 กิจกรรมปฏิรูปดังกล่าว นอกจากจะมีส่วนในการช่วยเหลือผู้ประกอบการอาชีพต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องแล้ว ยังจะเสริมสร้างทักษะกำลังคนในระบบให้มีความสอดคล้องตามความต้องการของภาคอุตสาหกรรมและบริการเป้าหมาย และลดอัตราการว่างงานในอนาคต เป็นต้น ซึ่งจะเห็นภาพได้อย่างชัดเจนว่ากิจกรรมการปฏิรูปต่าง ๆ ดังกล่าวจะเกี่ยวข้องและควรต้องได้รับการสนับสนุนจากประชาชนที่มีคุณภาพการศึกษา และทักษะด้านการเศรษฐกิจและการประกอบการสูง จึงจะสามารถบรรลุผลสำเร็จในการปฏิรูปได้อย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ

ในทำนองเดียวกัน เนื้อหาในแผนขับเคลื่อนกิจกรรมปฏิรูปที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) ภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในด้านเศรษฐกิจ จะพบรายละเอียดเป้าหมายย่อย (Milestone : MS) ต่าง ๆ ที่บ่งชี้ว่ากิจกรรมปฏิรูปที่หลายกิจกรรมจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนจากประชาชนที่มีคุณภาพการศึกษา และทักษะด้านการเศรษฐกิจและการประกอบการสูง โดยเฉพาะกิจกรรมการพัฒนาศักยภาพคนเพื่อเป็นพลังในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ที่มีเป้าหมายย่อยข้อที่ 1 คือ ออกแบบหลักสูตรปริญญาและประกาศนียบัตร (Degree และ non degree) ในการสร้างผู้ประกอบการและแรงงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดในอนาคต (Demand Oriented Education) และส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนในระบบทวิภาคีสำหรับสถานศึกษาในกำกับของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทุกแห่ง ซึ่งในกิจกรรมการพัฒนาศักยภาพคนเพื่อเป็นพลังในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจนี้ หลายหน่วยงานได้มีการจัดโครงการหรือการดำเนินงานเพื่อร่วมผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นรูปธรรม เช่น มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เสนอโครงการจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มสมรรถนะ Reskill-Upskill ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตในรูปแบบประกาศนียบัตร (Non Degree) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ เสนอโครงการต่อยอดการจัดตั้งเครือข่ายศูนย์ฝึกอบรมและทดสอบเพื่อยกระดับพัฒนาศักยภาพบุคลากรกลุ่มสายวิชาชีพเพื่อก้าวสู่

ผู้ประกอบการในศตวรรษที่ 21 และ Up-skill, Re-skill พัฒนาศักยภาพบุคลากรสายวิชาชีพด้านดิจิทัลเพื่อเป็นแรงงานที่มีทักษะแห่งอนาคต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เสนอโครงการพัฒนาทักษะด้านภาษาและวัฒนธรรมสำหรับบุคลากรด้านการท่องเที่ยว เพื่อรองรับแผนปฏิบัติการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เสนอโครงการการพัฒนารายวิชาเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) และหลักการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) เพื่อการขับเคลื่อนท้องถิ่นอย่างยั่งยืน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เสนอโครงการ Up Skill โดยการอบรมความรู้ การพัฒนาเกษตรกรสู่ผู้ประกอบการยุคใหม่ ให้มีทักษะความรู้ในการใช้ Smart Digital เพื่อการวางแผนการผลิตและการเข้าถึงตลาดทั้งในและต่างประเทศ และสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ เสนอโครงการส่งเสริมความร่วมมือพันธมิตรทางธุรกิจและพัฒนาทักษะการวิเคราะห์อนาคตเชิงยุทธศาสตร์การตลาดสำหรับผู้ประกอบการ SMEs ในห่วงโซ่อุปทานด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ และความงาม ในเขตคลัสเตอร์กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน เป็นต้น ซึ่งจะสังเกตเห็นว่าโครงการต่าง ๆ เหล่านี้มักไม่ใช่โครงการที่มุ่งออกแบบหลักสูตรปริญญา จึงทำให้การวิจัยเพื่อเสนอหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ น่าจะเป็นส่วนสำคัญที่ช่วยเติมเต็มและสนับสนุนแผนขับเคลื่อนกิจกรรมปฏิรูปที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) ได้เป็นอย่างดี

นอกจากนั้น แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ 8 ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ ได้รับวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและพัฒนาผู้ประกอบการไทยให้เป็น “ผู้ประกอบการยุคใหม่” ที่ก้าวทันและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมในการขับเคลื่อนธุรกิจ โดยเฉพาะวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เนื่องจากการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบการมีบทบาทสำคัญต่อการกระตุ้นให้เศรษฐกิจเจริญเติบโตและความเข้มแข็งของผู้ประกอบการจะช่วยให้ประเทศสามารถแข่งขันในระดับเวทีการค้าโลกได้ โดยผู้ประกอบการยุคใหม่จะต้องมีทักษะแห่งอนาคตที่มีความพร้อมทางด้านทัศนคติ ทักษะความสามารถ และความรู้สำหรับการรับมือกับการแข่งขันที่จะรุนแรงขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีได้ โดยมีเป้าหมายระดับประเด็น คือ ผู้ประกอบการในทุกระดับเป็นผู้ประกอบการยุคใหม่ที่มีบทบาทต่อระบบเศรษฐกิจเพิ่มมากขึ้น และยังมีประเด็นท้าทายที่ต้องดำเนินการเพื่อบรรลุเป้าหมายของแผนแม่บทฯ โดยต้องทำการสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ และภาครัฐจำเป็น

ที่จะต้องมีการให้ความช่วยเหลือเยียวยาและฟื้นฟูผู้ประกอบการอย่างเร่งด่วน รวมทั้งควรเร่งผลักดันการพัฒนาผู้ประกอบการในทุกระดับผ่านการอำนวยความสะดวกในการทำธุรกิจ รวมทั้งส่งเสริมการจัดทำโครงการส่งเสริมวิสาหกิจในทุกระดับของภาครัฐให้มีศักยภาพมากขึ้น เพื่อพัฒนาให้เกิดผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ที่สามารถขยายบทบาทต่อระบบเศรษฐกิจ และสามารถดำเนินธุรกิจได้เพิ่มมากขึ้นอย่างยั่งยืน ซึ่งจะเห็นได้ว่า รายละเอียดในส่วนนี้ของรายงานสรุปผลการดำเนินการตาม

ยุทธศาสตร์ชาติ ยิ่งจะชี้ให้เห็นความสำคัญของการผลิตบัณฑิตที่มีทักษะและแนวคิดเชิงเศรษฐกิจและการประกอบการ

ทั้งนี้หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ สามารถเข้ามามีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนการผลิตบัณฑิตที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (รับบทบาทและหน้าที่ เพียรทำดีไม่หวั่นไหว สร้างสังคมให้ก้าวไกล ปรับตัวได้ทันเปลี่ยนแปลงนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล) และผลิตมหาบัณฑิตที่มีคุณลักษณะสอดคล้องกับความต้องการของประเทศไทยได้ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นเร่งด่วนในการศึกษาวิจัยความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ ของสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ เพื่อให้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้านต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการประเมินความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรและการกำหนดโครงสร้างเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการผลิตมหาบัณฑิตที่มีคุณสมบัติสอดคล้องกับความต้องการของประเทศไทยยุคใหม่ เนื่องจากจะมีการศึกษาอย่างรอบด้านเกี่ยวกับความต้องการเข้าศึกษา การศึกษาความต้องการใช้มหาบัณฑิต การศึกษาความพร้อมของสาขาวิชาในการเปิดสอน และการศึกษาค่าใช้จ่ายและวิเคราะห์จุดคุ้มทุนของหลักสูตรอย่างครบถ้วน โดยในปัจจุบัน สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์มีการเปิดสอน 1 หลักสูตร คือ หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2559-TQF) ที่ประกอบด้วย 2 วิชาเอก คือ วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ และวิชาเอกเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ ซึ่งจะมีจุดเน้นและชุดวิชาในรายละเอียดของหลักสูตรแตกต่างจากวิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ

หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ มุ่งที่จะตอบสนองต่อความต้องการของสังคมในการมีบัณฑิตและผู้ประกอบการที่มีศักยภาพรอบด้านทั้งในเชิงเศรษฐกิจและการประกอบการทางธุรกิจ และมุ่งที่จะพัฒนาคุณภาพและยกระดับศักยภาพของนักเศรษฐศาสตร์ ผู้ประกอบการ และบุคลากรที่รับผิดชอบงานด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในภาคธุรกิจและภาครัฐของประเทศไทย เพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี โดยจะกำหนดเนื้อหาของหลักสูตรให้มีความสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจสังคมที่เป็นอยู่และแนวโน้มหลักของการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจสังคมที่จะเกิดขึ้นในอนาคต โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นการพัฒนาของเศรษฐกิจดิจิทัล เศรษฐกิจที่เน้นใช้เทคโนโลยีในระดับที่สูงขึ้น และการพัฒนาของเศรษฐกิจภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ โดยจะเน้นสร้างความเข้าใจในการประยุกต์ใช้หลักคิดและทฤษฎีทางด้านเศรษฐศาสตร์ทั้งในระดับมหภาคและจุลภาคกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและการประกอบการจริง มีการยกตัวอย่างที่เป็นจริงได้ในทางปฏิบัติหรือกรณีศึกษาที่เกิดขึ้นจริงในช่วงเวลาที่ผ่านมา หลักสูตรจะเน้นการใช้เครื่องมือการวิเคราะห์ลักษณะต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับประเด็นปัญหาที่ต้องการวิเคราะห์ โดยคำนึงถึงการบูรณาการกับศาสตร์อื่น ๆ อย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์ รวมทั้งพยายามให้การผลิตบัณฑิตมีความสอดคล้องกับพันธกิจของมหาวิทยาลัยที่มุ่งเน้นการสร้างมหาบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถในระดับสากล และมีความสามารถในการบูรณาการเศรษฐศาสตร์สำหรับผู้ประกอบการเข้ากับ

ศาสตร์อื่นในลักษณะที่เหมาะสมกับการทำความเข้าใจและแก้ปัญหาเศรษฐกิจและการประกอบการ รวมทั้งมีมาตรฐานทางด้านวิชาการและมีคุณธรรมจริยธรรม หลักสูตรมีเป้าหมายในการผลิตมหาบัณฑิตที่สามารถตัดสินใจเชิงธุรกิจ ไม่ว่าจะเป็นการวิเคราะห์เพื่อตัดสินใจ การเลือกลงทุน การบริหารจัดการ หรือการดำเนินการกระบวนการเชิงธุรกิจ ได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ทางด้านเศรษฐกิจและธุรกิจที่เกี่ยวข้อง และในขณะเดียวกันก็เข้าใจลักษณะโครงสร้างทางเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมของประเทศ ทำให้สามารถวิเคราะห์ถึงสาเหตุที่แท้จริงของปัญหาทางเศรษฐกิจ ผลกระทบที่เกิดขึ้น และสามารถแสวงหาแนวทางแก้ไขปัญหานั้นที่เหมาะสมได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยตระหนักถึงผลกระทบจากการดำเนินการของตนต่อสิ่งแวดล้อม ท้องถิ่น วัฒนธรรม และสังคมรอบข้างหรือผู้มีส่วนได้เสียในวงกว้าง ยิ่งไปกว่านั้น หลักสูตรยังมุ่งหวังให้มหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาเป็นผู้มีพื้นฐานทางแนวคิด ทฤษฎี หลักการประยุกต์ความรู้ที่มี และความเข้าใจเกี่ยวกับการประกอบการ ที่จะเป็นรากฐานของการศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาตนเองต่อไปได้ในอนาคตอย่างไม่หยุดนิ่ง ทำให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างผสมผสานทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ และอย่างบูรณาการระหว่างเศรษฐศาสตร์และศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างมีปัญญา มีเหตุผล และมีคุณธรรม

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1.2.1 เพื่อศึกษาความต้องการเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโท หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ
- 1.2.2 เพื่อศึกษาความต้องการใช้มหาบัณฑิตของหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ
- 1.2.3 เพื่อศึกษาความพร้อมในระดับสาขาวิชาในการบริหารจัดการและการเปิดสอน
- 1.2.4 เพื่อศึกษาค่าใช้จ่ายและวิเคราะห์จุดคุ้มทุนของหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ

1.3 ขอบเขตการวิจัย

การศึกษานี้ได้กำหนดขอบเขตการดำเนินการไว้ 4 ด้าน ดังนี้

1.3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา การศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดสอนหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ผู้ประกอบการและการประยุกต์ ได้กำหนดขอบเขตการศึกษาด้านเนื้อหาประกอบด้วย การศึกษาความต้องการเข้าศึกษาต่อในหลักสูตร การศึกษาความต้องการใช้มหาบัณฑิต ศึกษาความพร้อมของสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ในการเปิดสอน รายจ่าย รายรับและจุดคุ้มทุนในการเปิดสอนหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ผู้ประกอบการและการประยุกต์

1.3.2 ขอบเขตด้านพื้นที่และหน่วยงาน ขอบเขตการศึกษาด้านพื้นที่และหน่วยงานสำหรับการศึกษานี้ศึกษาจากบัณฑิตที่มีคุณสมบัติเข้าศึกษาได้ทำงานในหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ผู้ประกอบการ และผู้สนใจทั่วไปจาก 5 พื้นที่ คือ กรุงเทพมหานคร ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้

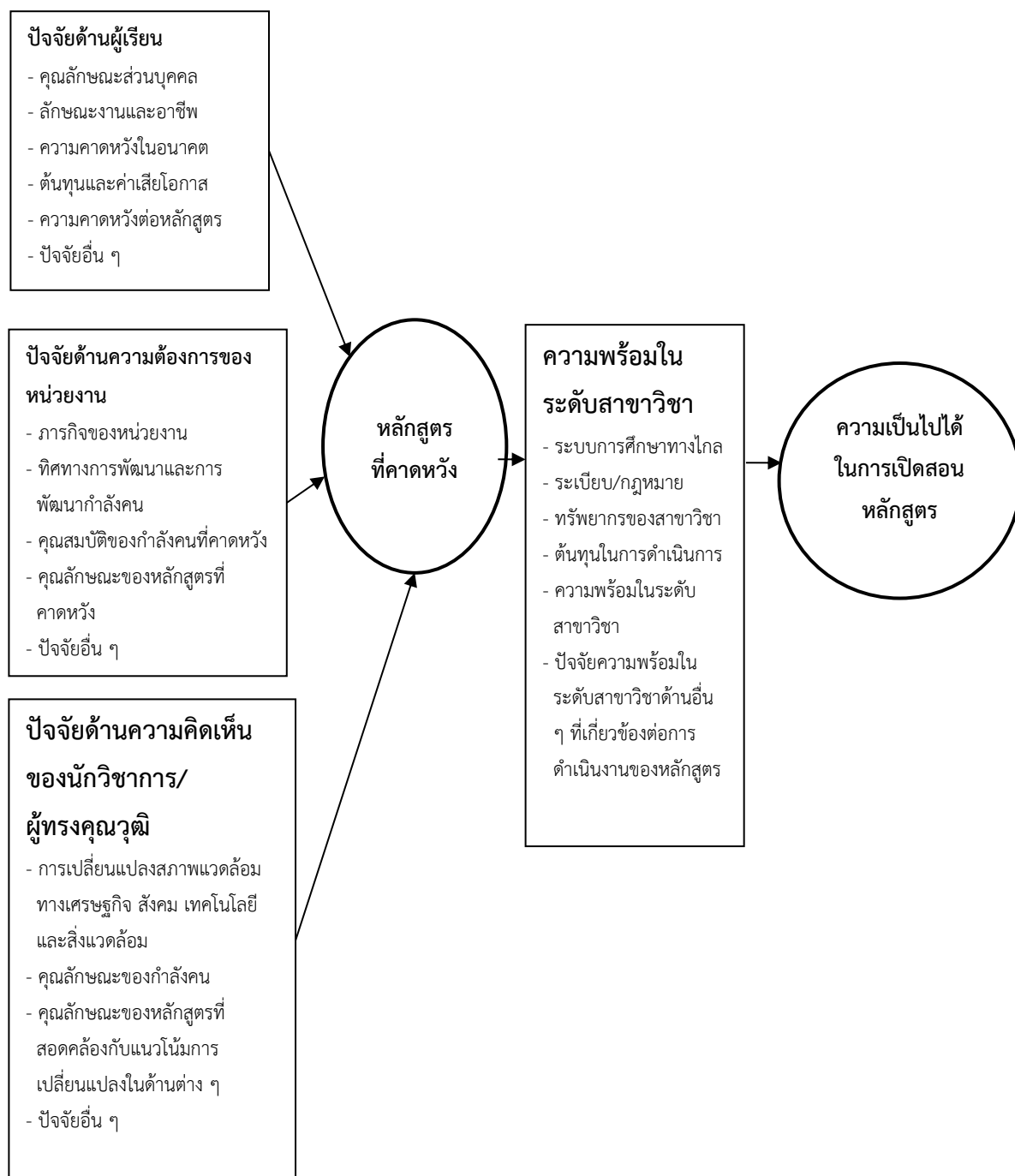
1.3.3 ขอบเขตด้านประชากร ขอบเขตด้านประชากรสำหรับการศึกษานี้ได้กำหนดกลุ่มศึกษาประชากร 3 กลุ่ม ประกอบด้วย (1) กลุ่มผู้สนใจเข้าศึกษา ได้แก่ ผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไป สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง (2) กลุ่มผู้บริหารหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน (3) กลุ่มนักวิชาการ/ผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ นักวิชาการในมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชนและผู้ประกอบการ

1.3.4 กลุ่มตัวอย่าง การศึกษาได้กำหนดกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม ประกอบด้วย (1) กลุ่มผู้สนใจเข้าศึกษา ได้แก่ ผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไป สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องจากสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ในประเทศไทย จำนวน 400 คน (2) กลุ่มผู้บริหารหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน จำนวน 30 คน (3) กลุ่มนักวิชาการ/ผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ นักวิชาการในมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน และผู้ประกอบการ จำนวน 20 คน

1.3.5 ขอบเขตด้านเวลา ระยะเวลาทำการศึกษา 12 เดือน ตั้งแต่วันที่ 31 กรกฎาคม 2563 – กรกฎาคม 2564

1.4 กรอบแนวคิดของการวิจัย

การศึกษานี้ได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ดังแสดงในภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย
ที่มา: ปรับปรุงจากสมบัติ พันธวิศิษฐ์ และคณะ (2558)

ในส่วนของการออกแบบคิดของการวิจัย จะมุ่งเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อลักษณะของหลักสูตรที่คาดหวังและความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรจากกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียต่อหลักสูตรที่สำคัญ ซึ่งประกอบผู้เรียน หน่วยงาน และนักวิชาการ/ผู้ทรงคุณวุฒิ จากนั้นจึงนำมาพิจารณาความพร้อมในระดับสาขาวิชาว่าสาขาวิชาซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้เสียหลักนั้นมีศักยภาพในการเปิดสอนหรือไม่ ซึ่งจะนำมาสู่ข้อสรุปเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการเปิดสอน โดยกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียต่อหลักสูตรแต่ละกลุ่มจะมีปัจจัยที่เป็นตัวชี้วัดความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรแตกต่างกันไป ได้แก่ 1) ผู้เรียน ปัจจัยประกอบด้วย คุณลักษณะส่วนบุคคล ลักษณะงานและอาชีพ ความคาดหวังในอนาคต ต้นทุนและค่าเสียโอกาส ความคาดหวังต่อหลักสูตร และปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง 2) หน่วยงานทั้งในส่วนภาครัฐและเอกชน ปัจจัยประกอบด้วย ภารกิจของหน่วยงานซึ่งกำหนดคุณลักษณะของบุคคลหรือทักษะที่เหมาะสม ทิศทางการพัฒนาของหน่วยงานและการพัฒนากำลังคน คุณสมบัติของกำลังคนที่คาดหวัง คุณลักษณะของหลักสูตรที่คาดหวัง และปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง 3) นักวิชาการ/ผู้ทรงคุณวุฒิ ปัจจัยประกอบด้วย การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมที่กระทบต่อการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และทักษะที่เหมาะสมของผู้เรียน คุณลักษณะของกำลังคนที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและสามารถที่จะช่วยขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ คุณลักษณะของหลักสูตรที่ประกอบด้วย ชุมวิชา และการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ และปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ในส่วนของการพิจารณาความพร้อมในระดับสาขาวิชา ปัจจัยประกอบด้วย ระบบการศึกษาทางไกล ระเบียบ/กฎหมาย ทรัพยากรของสาขาวิชา ต้นทุนในการดำเนินการ และปัจจัยความพร้อมในระดับสาขาวิชาด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องต่อการดำเนินงานของหลักสูตร

ทั้งนี้ Simms and Chapleo (2010) สังเคราะห์งานวิจัยจำนวนมากและได้ข้อสรุปที่สำคัญว่าการระบุและทำความเข้าใจผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องกับองค์กร รวมถึงอิทธิพลหรือผลประโยชน์ของผู้มีส่วนได้เสียเป็นหัวใจหลักต่อการดำเนินการของผู้ทำหน้าที่บริหารจัดการและผู้วางนโยบาย รวมทั้งผู้มีส่วนได้เสียเป็นผู้ที่จะได้รับผลกระทบและสามารถส่งผลกระทบต่อการดำเนินกลยุทธ์หรือการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ อย่างมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้บรรลุผลลัพธ์ที่คาดหวัง ซึ่งองค์กรต้องให้ความสำคัญกับผู้มีส่วนได้เสียอย่างเพียงพอเนื่องจากผู้มีส่วนได้เสียเหล่านี้สามารถส่งผลกระทบต่อความสำเร็จได้อย่างรุนแรง ดังนั้นการเก็บรวบรวมข้อมูลปัจจัยต่าง ๆ จากผู้มีส่วนได้เสียที่สำคัญจึงเป็นกิจกรรมที่จำเป็นต่อการพิจารณาคุณลักษณะหลักสูตรที่คาดหวังซึ่งมีแนวโน้มที่จะได้รับการยอมรับจากผู้มีส่วนได้เสียต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และเป็นกิจกรรมที่จำเป็นต่อการประเมินความเป็นไปได้ในการเปิดสอนอย่างประสบความสำเร็จด้วยเช่นกัน

อนึ่ง กลุ่มผู้มีส่วนได้เสียเหล่านี้มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ กล่าวคือ หากพิจารณาจากมุมมองเชิงเศรษฐศาสตร์ของตลาดผลิตภัณฑ์ ผู้มีส่วนได้เสียประเภทผู้เรียน เปรียบเหมือนผู้ซื้อผลิตภัณฑ์ที่จะมีอุปสงค์ต่อผลิตภัณฑ์ซึ่งก็คือบริการการศึกษาของหลักสูตรนั่นเอง ผู้มีส่วนได้เสียประเภทสาขาวิชา

เปรียบเทียบผู้ผลิตและขายผลิตภัณฑ์ที่จะมีอุปทานต่อผลิตภัณฑ์นั้น โดยจะต้องประเมินความพร้อมของตนเองในการเสนอขายบริการการศึกษาของหลักสูตรอย่างมีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับในวงการการศึกษา ผู้มีส่วนได้เสียประเภทหน่วยงาน เปรียบเหมือนผู้ซื้อปัจจัยการผลิตประเภทแรงงานซึ่งก็คือมหาดบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรฯ โดยหน่วยงานจะมีอุปสงค์ต่อแรงงานเพื่อใช้ในการดำเนินการหรือการผลิตของตนเองต่อไป นอกจากนี้ ผู้มีส่วนได้เสียประเภทนักวิชาการ/ผู้ทรงคุณวุฒิ จะเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความเข้าใจอย่างรอบด้านทั้งที่เกี่ยวข้องกับอุปสงค์ อุปทาน อุปสงค์สืบเนื่องต่อแรงงาน แนวโน้มความเป็นไปของตลาด มาตรฐานของอุตสาหกรรม และประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะช่วยให้ความเห็นทั้งในเชิงภาพรวมและรายละเอียดของเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรได้อย่างรอบด้าน

1.5 นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ

นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการที่ใช้เฉพาะในการศึกษานี้ มีดังนี้

1.5.1 การศึกษาความเป็นไปได้ หมายถึง การศึกษาความต้องการในการเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรของผู้มีคุณสมบัติเข้าศึกษาต่อได้ ความต้องการใช้มหาดบัณฑิตของหน่วยงานเป้าหมาย องค์กรประกอบและโครงสร้างของหลักสูตร จุดเน้นที่เหมาะสมกับบริบทของทางเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนความพร้อมในระดับสาขาวิชาตามหลักเกณฑ์ของการเปิดสอนหลักสูตรใหม่ ตลอดจนค่าใช้จ่ายต่าง ๆ และจุดคุ้มทุนที่จะเกิดขึ้นเมื่อดำเนินการเปิดสอนหลักสูตร

1.5.2 หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ผู้ประกอบการและการประยุกต์ หมายถึง หลักสูตรบัณฑิตศึกษาระดับปริญญาโท วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ผู้ประกอบการและการประยุกต์ เป็นหลักสูตรใหม่ที่จะเปิดสอนในระบบทางไกลภายใต้ความรับผิดชอบของสาขาวิชาเศรษฐศาสตรมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

1.5.3 การศึกษาความเป็นไปได้ของหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ผู้ประกอบการและการประยุกต์ หมายถึง การศึกษาความต้องการในการเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรของผู้มีคุณสมบัติเข้าศึกษาต่อได้ ความต้องการใช้มหาดบัณฑิตของหน่วยงานเป้าหมาย องค์กรประกอบและโครงสร้างของหลักสูตร จุดเน้นที่เหมาะสมกับบริบทของทางเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนความพร้อมในระดับสาขาวิชาตามหลักเกณฑ์ของการเปิดสอนหลักสูตรใหม่ ตลอดจนค่าใช้จ่ายต่าง ๆ และจุดคุ้มทุนที่จะเกิดขึ้นเมื่อดำเนินการเปิดสอนหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ผู้ประกอบการและการประยุกต์

1.5.4 ความต้องการ หมายถึง ความต้องการเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกวิชาเอกเศรษฐศาสตร์ผู้ประกอบการและการประยุกต์ สาขาวิชาเศรษฐศาสตรมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชของกลุ่มเป้าหมายผู้เรียนที่มีคุณสมบัติเข้าศึกษาต่อได้ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญหนึ่งที่กำหนดความเป็นไปได้ของหลักสูตร

1.5.5 ความพร้อมในการเปิดสอนหลักสูตร หมายถึง ความพร้อมด้านบุคลากรและทรัพยากรของสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์และของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชในการเปิดสอนหลักสูตรให้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องอย่างได้มาตรฐานทางการศึกษา ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญหนึ่งที่กำหนดความเป็นไปได้ของหลักสูตร โดยตัวชี้วัดความพร้อมด้านต่าง ๆ จะประกอบด้วย

-ความพร้อมในเชิงกฎระเบียบ คือ การที่หลักสูตรผ่านความเห็นชอบของสภาวิชาการมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช และได้รับอนุมัติให้สามารถเปิดสอนอย่างถูกต้องตามระเบียบข้อบังคับ ซึ่งจะทำให้สาขาวิชามีความพร้อมที่จะรับนักศึกษาเข้ามาศึกษาตามที่หลักสูตรกำหนด

- ความพร้อมในเชิงการเรียนการสอนและการประกันคุณภาพ คือ มีจำนวนอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีคุณสมบัติตามที่กระทรวงกำหนดอย่างครบถ้วน และมีจำนวนอาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีคุณสมบัติเป็นไปตามระเบียบของกระทรวงและมีคุณสมบัติตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตรที่เปิดสอน ซึ่งจะมีหน้าที่สอนและค้นคว้าวิจัยในสาขาวิชาดังกล่าวอย่างครบถ้วน โดยจำนวนคณาจารย์ดังกล่าวต้องมีเพียงพอและพร้อมรองรับนักศึกษาได้ตลอดระยะที่กำหนดสำหรับการศึกษาของนักศึกษาตามที่กำหนดในหลักสูตร ซึ่งจะทำให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพได้มาตรฐาน

- ความพร้อมในเชิงเครื่องมือด้านการเรียนการสอน คือ จำนวนชุดวิชาและหน่วยกิตของหลักสูตรเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานตามที่กระทรวงกำหนด โดยประกอบด้วยชุดวิชาที่เป็นที่ต้องการซึ่งสนับสนุนความเป็นไปได้ของหลักสูตร และระบบสนับสนุนการศึกษาทางไกลอื่นนอกเหนือจากชุดวิชาที่อยู่ในรูปเอกสารประกอบการสอน อาทิ ระบบออนไลน์ และช่องทางการให้ข้อมูลหรือสื่อสารกับนักศึกษาในหลักสูตร เป็นต้น ซึ่งจะทำให้ให้นักศึกษาสามารถได้รับความรู้และทักษะที่จำเป็นอย่างครบถ้วนและมีประสิทธิภาพ

- ความพร้อมในเชิงการเงิน คือ จำนวนนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนเท่ากับหรือมากกว่าจุดคุ้มทุนของหลักสูตร ซึ่งจะทำให้สามารถจัดให้มีการเรียนการสอนตลอดหลักสูตรได้อย่างยั่งยืน

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 เป็นข้อมูลและแนวทางประกอบการตัดสินใจเปิดการเรียนการสอนหลักสูตรเศรษฐศาสตร์

มหابัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ โดยเฉพาะในประเด็นรายรับและค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้น จุดคุ้มทุน และค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตร

1.6.2 เป็นข้อมูลในการวางแผนการจัดการศึกษาในอนาคตของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนและประเทศ

1.6.3 เป็นแนวทางให้สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ในการเตรียมความพร้อมสำหรับการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรเศรษฐศาสตร์มหابัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช มีการออกแบบการวิจัยโดยได้นำแนวคิดและทฤษฎี บทความวิจัย บทความวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็นแนวทางในการศึกษาและพัฒนาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย มีรายละเอียดสำคัญดังนี้

2.1 เกณฑ์และแนวทางในการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาของสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

1) ระบบการจัดการศึกษาการดำเนินการ และโครงสร้างของหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ. ศ. 2559 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

1.1) ระบบ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชใช้ระบบการเรียนการสอนทางไกล โดยจัดสาระของหลักสูตรเป็นชุดวิชาที่บูรณาการเนื้อหาสาระและประสบการณ์ต่างๆ ของชุดวิชาที่มีความสัมพันธ์กันเข้าไว้ด้วยกันอย่างมีระบบในรูปของชุดการสอนเรียกว่า “ชุดวิชา” ซึ่งแต่ละชุดวิชามีค่าไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต วิชาภาค ของหลักสูตรระดับอุดมศึกษา ชุดวิชาหนึ่งแบ่งหน่วยการสอนออกเป็น 15 หน่วย แต่ละหน่วยการสอนใช้เวลาศึกษาประมาณ 18 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

มหาวิทยาลัยจัดการศึกษาเป็นระบบวิชาภาค ปีการศึกษาหนึ่งมี 2 ภาคการศึกษาปกติ แต่ละภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาเรียนไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ ในภาคการศึกษาปกติแต่ละภาค นักศึกษาจะต้องลงทะเบียนเรียนไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิตแต่ไม่เกิน 12 หน่วยกิต แต่นักศึกษาสามารถลงทะเบียนเรียนได้ 18 หน่วยกิต ตามที่สาขาวิชากำหนดเป็นรายกรณี ส่วนในภาคการศึกษาพิเศษนักศึกษาจะลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน 6 หน่วยกิต จนกว่าจะครบจำนวนหน่วยกิตตามหลักสูตรในสาขาวิชาที่ศึกษา ทั้งนี้ นักศึกษาต้องใช้เวลาศึกษาไม่เกิน 6 ปีการศึกษา นับจากวันเปิดภาคการศึกษาแรกที่เข้าศึกษาในหลักสูตรนี้

ระบบการศึกษาทางไกลที่มหาวิทยาลัยใช้เป็นระบบการเรียนการสอนที่เอื้อให้นักศึกษาสามารถศึกษาด้วยตนเอง โดยไม่ต้องเข้าห้องเรียนตามปกติ แต่ใช้วิธีการศึกษาโดยผ่านสื่อการสอนต่างๆ ดังนี้

1.1.1 การศึกษาจากสื่อหลัก

สื่อสิ่งพิมพ์เป็นสื่อหลัก หมายถึง สื่อสิ่งพิมพ์ที่รวบรวมเนื้อหาสาระ มโนคติ กิจกรรมและวิธีปฏิบัติทั้งหมดของชุดวิชา ประกอบด้วย

1) แนวการศึกษา เป็นเอกสารคู่มือการเรียนการสอนของชุดวิชา ประกอบด้วย ส่วนแนะนำ ขอบข่าย วัตถุประสงค์ และวิธีศึกษา หรือส่วนที่เป็นสาระปฐมนิเทศชุดวิชา ส่วนที่เป็นแผนการสอน

ประจำหน่วยการสอน สารสังเขปและกิจกรรม และส่วนที่เป็นข่าวสาร รายละเอียดกิจกรรม บทความอ้างอิง หรือสื่อสิ่งพิมพ์ที่จำเป็นและเหมาะสม

2) ประมวลสาระชุดวิชา เป็นเนื้อหาสาระในส่วนที่ทดแทนการบรรยาย ความ คิดเห็น ผลงานและจุดยืนของอาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับเนื้อหาสาระของชุดวิชา จัดพิมพ์เป็นตำราชุดตามปกติ ชุดวิชาละ 15 เรื่อง หรือหลายเล่มตามความเหมาะสม แต่ละเรื่องมีเนื้อหาสาระที่จะต้องใช้เวลาศึกษา ประมาณ 6-18 ชั่วโมง

3) แผนกิจกรรมการศึกษาประจำชุดวิชา เป็นเอกสารคู่มือแนะแนวประกอบกิจกรรม การศึกษาของนักศึกษาตลอดภาคการศึกษา โดยนักศึกษาจะต้องศึกษาแผนกิจกรรมการศึกษาประจำชุดวิชา ก่อนดำเนินกิจกรรมการศึกษา เพื่อจะได้ทราบถึงรายละเอียดต่างๆ ได้แก่ โครงสร้างของเนื้อหาชุดวิชา การ เตรียมตัวของนักศึกษา การดำเนินการศึกษา งานที่กำหนดให้ทำ การส่งงาน การเสนอผลงาน การ ประเมินผลการเรียน การสัมมนาเข้ม ตารางการศึกษาชุดวิชา ตารางการศึกษาประจำสัปดาห์ และแบบฟอร์ม รายงาน เป็นต้น

1.1.2 การศึกษาจากสื่อเสริม เพื่อให้นักศึกษาสามารถศึกษาเนื้อหาและทำกิจกรรมการเรียนการ สอนเพิ่มเติมนอกเหนือจากสื่อหลัก ประกอบด้วย

1) การเรียนการสอนออนไลน์ เน้นการจัดการเรียนการสอนแบบปฏิสัมพันธ์บนเครือข่าย ปฐมนิเทศชุดวิชา รายละเอียดชุดวิชา ปฏิทินการศึกษา การมอบหมายกิจกรรม การตรวจกิจกรรมและข้อมูล ย้อนกลับ การตอบคำถาม และการสัมมนาเสริมออนไลน์

2) บทเรียนออนไลน์ (ถ้ามี) เสนอเนื้อหาสาระและประสบการณ์ในรูปแบบการสรุปเสริมเติมเต็ม

3) ดีวีดีประจำชุดวิชา (ถ้ามี) เสนอเนื้อหาสาระและประสบการณ์ ในรูปแบบกรณีศึกษา หรือ เสริมเนื้อหา

1.1.3 การศึกษาจากแหล่งค้นคว้าและแหล่งวิทยาการต่างๆ ภายใต้การให้คำแนะนำจาก อาจารย์ที่ปรึกษา

1.1.4 การเข้าร่วมกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ ได้แก่ การปฐมนิเทศเชิงปฏิบัติการบัณฑิตศึกษา การ สัมมนาเสริมแบบเผชิญหน้า การสัมมนาเข้ม การอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิต/ประสบการณ์ วิชาชีพมหาบัณฑิต/ประสบการณ์วิชาชีพประกาศนียบัตรบัณฑิต และการฝึกอบรม/การฝึกปฏิบัติตามที่ หลักสูตรกำหนด

1.2) การจัดการศึกษาภาคพิเศษ

ไม่มี

1.3) การเทียบเคียงหน่วยกิตในระบบทวิภาค

ไม่มี

2) การดำเนินการหลักสูตร

2.1) วัน – เวลาในการดำเนินการเรียนการสอน

- ภาคต้น 15 กันยายน ถึง 20 มกราคม ของทุกปี
- ภาคปลาย 15 มีนาคม ถึง 20 กรกฎาคม ของทุกปี

2.2) คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

- 1) สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาตรีสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์หรือสาขาวิชาอื่นๆ หรือเทียบเท่า

จากสถาบันอุดมศึกษาที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษารับรอง หรือ

- 2) เป็นผู้ที่มีสภาพวิชาการพิจารณาแล้วเห็นสมควรรับเข้าศึกษา โดยไม่กระทบกระเทือนต่อการรักษามาตรฐานบัณฑิตศึกษา

จำนวนอาจารย์ผู้สอนต่อนักศึกษาปริญญาโท ตามเกณฑ์ภาระงานที่กำหนด ดังนี้

แผน ก 1:10

แผน ข 1:15

2.3) ระบบการศึกษา

แบบทางไกลผ่านสื่อสิ่งพิมพ์เป็นหลัก และมีสื่อเสริมแบบทางไกลทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Learning)

2.4) การเทียบโอนหน่วยกิต รายวิชาและการลงทะเบียนเรียนเข้ามหาวิทยาลัย

นักศึกษาที่เคยศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาอื่นมาก่อนเมื่อเข้าศึกษาในหลักสูตรนี้สามารถเทียบโอนหน่วยกิต และรายวิชาได้ ทั้งนี้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ว่าด้วยการเทียบผลการศึกษาและเทียบประสบการณ์ พ.ศ.2556

3) หลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน

3.1) หลักสูตร

3.1.1 จำนวนหน่วยกิต

รวมตลอดหลักสูตรต้องศึกษาไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต

3.1.2 โครงสร้างหลักสูตร

โครงสร้างหลักสูตร แบ่งเป็นหมวดวิชาสอดคล้องกับที่กำหนดไว้ในเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2558 ดังนี้

แผน ก แบบ ก 2 ตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต

ก. หมวดวิชาเฉพาะ 4 ชุดวิชา (24 หน่วยกิต)

ข. วิทยานิพนธ์ (12 หน่วยกิต)

ค. การอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิต (ไม่นับหน่วยกิต)

แผน ข ตลอดหลักสูตรศึกษาไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต

ก. หมวดวิชาเฉพาะ	5	ชุดวิชา (30 หน่วยกิต)
ข. การศึกษาค้นคว้าอิสระ	1	ชุดวิชา (6 หน่วยกิต)
ค. การอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิต		(ไม่นับหน่วยกิต)

3.1.3 ชุติวิชา

ความหมายของกำหนดเวลาการศึกษา

มหาวิทยาลัยกำหนดเวลาที่นักศึกษาควรใช้ในการศึกษาชุติวิชาแต่ละชุติวิชาในแต่ละสัปดาห์ เพื่อเป็นแนวทางให้นักศึกษาสามารถวางแผนการศึกษาของตนเองได้อย่างเหมาะสม โดยแต่ละชุติวิชาจะมีกำหนดเวลาแตกต่างกันตามเนื้อหาสาระ และวัตถุประสงค์ของชุติวิชา แต่ทั้งนี้เวลาศึกษาทั้งหมดจะรวมกันได้ประมาณ 18 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ โดยกระจายเวลาสำหรับแต่ละกิจกรรมตามที่ระบุเป็นสัญลักษณ์ดังนี้

6 (อ - ส - ป - ก) = 18 ชั่วโมง หมายถึง

6 หมายถึง 6 หน่วยกิต

อ หมายถึง การศึกษาจากสื่อหลัก คือ สื่อสิ่งพิมพ์ ตามที่หลักสูตรกำหนด

สื่อสิ่งพิมพ์ ประกอบด้วย ประมวลสาระชุติวิชา หรือหนังสือทดแทน หรือเอกสารคัดสรร แหล่งความรู้คัดสรรหรือตำราเรียนด้วยตนเอง หรือหนังสือชุดความรู้ และแนวการศึกษา แผนกิจกรรมการศึกษาชุติวิชา รวมทั้งสื่ออื่นๆ ที่เป็นสื่อประจำชุติวิชา เช่น ซีดีเสียง/ ดีวีดี/ ซีดีมัลติมีเดียประจำชุติวิชา (ถ้ามี) เป็นต้น ทั้งนี้ ใช้เวลาประมาณ 12-14 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

ส หมายถึง การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากแหล่งความรู้ และเอกสารแนะนำ ใช้เวลาประมาณ 0-2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

ป หมายถึง การทำกิจกรรมภาคปฏิบัติ การสัมมนาเข้ม การอบรมเข้มประสบการณ์วิชาชีพ ใช้เวลาประมาณ 0-2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือตามที่สภาวิชาชีพ/ องค์กรวิชาชีพกำหนด

ก หมายถึง การศึกษาจากสื่อและกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ คือ การสัมมนาเสริมแบบเผชิญหน้า / หรือผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ใช้เวลาประมาณ 0-2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

4) องค์ประกอบเกี่ยวกับประสบการณ์ภาคสนาม (การฝึกงาน หรือฝึกปฏิบัติเสริมทักษะวิชาชีพ หรือสหกิจศึกษา)

หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิตไม่มีองค์ประกอบเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ภาคสนาม โดยเฉพาะ แต่ได้จัดการฝึกปฏิบัติในส่วนที่จำเป็นไว้เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนชุติวิชาประสบการณ์วิชาชีพมหาบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ ในการเรียนการสอนชุติวิชาประสบการณ์วิชาชีพมหาบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ จะได้จัดประสบการณ์ในการประยุกต์หลักการและทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ในการวิเคราะห์ การวางแผนการตัดสินใจ และการแก้ไขปัญหาในทางเศรษฐศาสตร์เป็นการศึกษาโดยใช้สถานการณ์จำลอง การพัฒนาตนเองให้มีบุคลิกภาพที่เหมาะสม การใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์เพื่อพัฒนาความสามารถในการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะและการเป็นผู้นำ การเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมที่เหมาะสมสำหรับนักเศรษฐศาสตร์

5) ข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำโครงการหรืองานวิจัย

5.1) คำอธิบายโดยย่อ

กรณีศึกษาและโครงการที่เกี่ยวข้องทางด้านเศรษฐศาสตร์

5.2) มาตรฐานผลการเรียนรู้

วิทยานิพนธ์

- 1) สามารถเลือกปัญหาหรือหัวข้อที่สนใจศึกษาหรือการวิจัยสำหรับวิทยานิพนธ์
- 2) มีทักษะในการนำแนวคิด ทฤษฎี และวิธีการที่ได้จากการศึกษาจากชุดวิชาต่างๆ และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องใช้ในการศึกษาค้นคว้า สามารถสำรวจและวิเคราะห์วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะทำวิทยานิพนธ์
- 3) สามารถศึกษาค้นคว้าและพัฒนาทางด้านเศรษฐศาสตร์ และ/หรือหัวข้อที่นักศึกษาสนใจเป็นพิเศษ
- 4) สามารถออกแบบการวิจัยสำหรับวิทยานิพนธ์
- 5) มีความรู้และทักษะในการเขียนและเสนอโครงการวิทยานิพนธ์
- 6) สามารถพัฒนาเครื่องมือเพื่อการวิจัยสำหรับวิทยานิพนธ์
- 7) สามารถรวบรวม วิเคราะห์ นำเสนอข้อมูลสำหรับวิทยานิพนธ์
- 8) สามารถนำเสนอและสอบปกป้องวิทยานิพนธ์
- 9) สามารถเขียนรายงานวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์
- 10) สามารถเขียนรายงานการวิจัยเพื่อการเผยแพร่

การศึกษาค้นคว้าอิสระ

- 1) สามารถเลือกปัญหาหรือหัวข้อที่สนใจศึกษา
- 2) มีทักษะในการนำแนวคิด ทฤษฎี และวิธีการที่ได้จากการศึกษาจากชุดวิชาต่างๆ และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องใช้ในการศึกษาค้นคว้า
- 3) สามารถศึกษาค้นคว้าและพัฒนาทางด้านเศรษฐศาสตร์ และ/หรือหัวข้อที่นักศึกษาสนใจเป็นพิเศษ

5.3) ช่วงเวลา: แผน ก วิทยานิพนธ์

ปีที่ 2 ภาคต้นและภาค

ปลาย

แผน ข การศึกษาค้นคว้าอิสระ

ปีที่ 2 ภาคต้น

5.4) จำนวนหน่วยกิต: แผน ก วิทยานิพนธ์

12 หน่วยกิต

แผน ข การศึกษาค้นคว้าอิสระ

6 หน่วยกิต

5.5) การเตรียมการ

- 5.5.1 อบรมนักศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมในการทำวิทยานิพนธ์และการศึกษาค้นคว้าอิสระ
- 5.5.2 คู่มือแนวปฏิบัติในการทำวิทยานิพนธ์
- 5.5.3 นักศึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมกันกำหนดหัวข้องานวิจัยและการศึกษาค้นคว้าอิสระ
- 5.5.4 ให้คำปรึกษาและติดตามการทำงานของนักศึกษา
- 5.5.5 เตรียมเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์สำหรับทำงานวิจัยและการศึกษาค้นคว้าอิสระ

5.6) กระบวนการประเมินผล ดำเนินการประเมินผลและกลไกการทวนสอบมาตรฐาน ดังนี้

- 5.6.1 ประเมินความก้าวหน้าในระหว่างการทำกรณีวิทยานิพนธ์และการศึกษาค้นคว้าอิสระ โดยอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
- 5.6.2 ประเมินผลสรุปการทำงานของนักศึกษา จากการติดตามการทำงานผลงานที่เกิดในแต่ละขั้นตอนและรายงานโดยอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และประธานชุดวิชา
- 5.6.3 ประเมินคุณภาพการทำวิทยานิพนธ์และการศึกษาค้นคว้าอิสระ โดยอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และอาจารย์ที่ปรึกษารอง

2.2 การศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดสอนหลักสูตร

มารุต พัฒนาผล (2562) ได้สรุปแนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรซึ่งเป็นที่ยอมรับอย่างแพร่หลายและถูกนำมาใช้เป็นหลักการพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาโดยทั่วไป ได้แก่ หลักการของไทเลอร์ (Tyler's Rationale) ซึ่งมีแนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรอย่างเป็นระบบโดยเริ่มจากการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร การกำหนดประสบการณ์การเรียนรู้ การจัดการประสบการณ์การเรียนรู้ และการประเมินผลการเรียนรู้ ซึ่งมีลักษณะการพัฒนาตามขั้นตอนเป็นลำดับและมีลักษณะเป็นวงจรหรือเป็นระบบ

ในการพัฒนาหลักสูตรอย่างเป็นระบบและมีความเชื่อมโยงต่อเนื่องในกระบวนการต่างๆ อาจแบ่งขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรเป็นระบบใหญ่ๆ 3 ระบบได้แก่ 1) ระบบการร่างหลักสูตร เป็นกระบวนการพัฒนาเอกสารหลักสูตรตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงได้รับเอกสารหลักสูตรที่มีความสมบูรณ์พร้อมสำหรับการนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย 2) ระบบการบริหารหลักสูตร เป็นขั้นตอนการวางแผนและดำเนินการนำหลักสูตรไปใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพรวมถึงมีการกำกับดูแลคุณภาพ และ 3) ระบบการประเมินหลักสูตร เป็นการตรวจสอบประสิทธิภาพและประสิทธิผลการใช้หลักสูตร ที่ต้องมีการวางแผนการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เกี่ยวข้องเพื่อนำมาวิเคราะห์และสรุปผลเชิงประจักษ์เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงคุณภาพของหลักสูตรต่อไป ทั้งนี้ ในแต่ละระบบจะมีขั้นตอนหรือกิจกรรมย่อยที่มีความเชื่อมโยงกัน รวมถึงมีการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้การพัฒนาหลักสูตรมีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

สภาวิชาการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ในการประชุมครั้งที่ 17/2553 เมื่อวันที่ 16 กันยายน 2553 และการประชุมครั้งที่ 2/2554 เมื่อวันที่ 27 มกราคม 2554 ได้กำหนดแนวปฏิบัติว่า ก่อนที่จะ

ดำเนินการพัฒนาหลักสูตร สาขาวิชาควรศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดสอนหลักสูตร (Feasibility Study) และนำผลการศึกษามาจัดทำเป็นรายงานเสนอมหาวิทยาลัยเพื่อประกอบการพิจารณาเปิดสอนหลักสูตร ซึ่งมหาวิทยาลัยได้กำหนดว่าการศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดสอนหลักสูตรจะต้องครอบคลุม 5 ประเด็น ดังนี้

- 1) ความต้องการของสังคมและความสอดคล้องกับสภาพการณ์ของประเทศ
- 2) ความคุ้มค่าของการเปิดสอน
- 3) ความพร้อมของสาขาวิชาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- 4) ความต้องการและความสนใจในการเข้าศึกษาของกลุ่มเป้าหมาย
- 5) ข้อมูลอื่นๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาตามความเหมาะสมของแต่ละหลักสูตร

(มติสภาวิชาการ ครั้งที่ 15/2542 วันที่ 16 เมษายน 2542)

การศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดสอนหลักสูตรสามารถกระทำได้หลายรูปแบบตามความเหมาะสม ดังนี้

1) กระบวนการวิจัย โดยศึกษาความต้องการ/ความสนใจจากกลุ่มเป้าหมาย และ/หรือความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เกี่ยวข้องซึ่งสามารถขอรับการสนับสนุนทุนวิจัยจากงานวิจัยสถาบัน สถาบันวิจัยและพัฒนา

2) การจัดสัมมนา/สนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิในศาสตร์นั้นๆ/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stake Holder) ผู้แทนองค์กรวิชาการ, วิชาชีพ/ผู้แทนกลุ่มเป้าหมาย โดยสาขาวิชาควรตั้งงบประมาณเพื่อใช้ในการสัมมนาสนทนากลุ่มในแผนปฏิบัติการประจำปีไว้ล่วงหน้า

3) วิจัยและสัมมนา โดยศึกษาความต้องการ/ความสนใจของกลุ่มเป้าหมาย และมีการสัมมนาผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ทรงคุณวุฒิในศาสตร์นั้นๆ และผู้เกี่ยวข้อง (Stake Holder) ประกอบด้วย โดยขอรับการสนับสนุนการวิจัยและการจัดสัมมนาจากฝ่ายวิจัยสถาบัน สถาบันวิจัยและพัฒนา ขอสรุปจากการศึกษา

ความเป็นไปได้ในการเปิดสอนจะเป็นข้อมูลสำคัญและเป็นแนวทางในการตัดสินใจพัฒนาหลักสูตรต่อไป

อย่างไรก็ตาม หลักสูตรใหม่ที่ไม่มีการผลิตชุดวิชาใหม่ หรือผลิตไม่เกิน 2-3 ชุดวิชา และหลักสูตรตามโครงการความร่วมมือกับภาครัฐและภาคเอกชนซึ่งมีกลุ่มเป้าหมายแน่นอนอาจไม่จำเป็นต้องทำวิจัยแต่ควรหาข้อมูลเบื้องต้นเพื่อประกอบการพิจารณาพัฒนาหลักสูตร

เกณฑ์มาตรฐานการจัดการศึกษาตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ และการศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดสอนหลักสูตรใหม่ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชตามรายละเอียดข้างต้น จึงเป็นเกณฑ์และแนวทางในการนำไปประเมินความพร้อมของสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ในการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ ซึ่งเป็นหลักสูตรใหม่ที่อยู่ใน

ความรับผิดชอบต่อไป แต่ทั้งนี้การจะเปิดสอนหลักสูตรใหม่หลักสูตรใดก็จำเป็นที่จะต้องมีการประเมินต้นทุนการกระจายที่จะเกิดขึ้น และด้านรายรับควบคู่กันไปด้วย

2.3 การวิเคราะห์จุดคุ้มทุน

การวิเคราะห์จุดคุ้มทุน (Break – Even Analysis) เป็นเทคนิคการวิเคราะห์เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างรายรับและค่าใช้จ่ายในระดับการผลิตต่างๆ ดังนั้น คำว่า “จุดคุ้มทุน” (Break - Even - Point หรือ BEP) จึงหมายถึง ระดับปริมาณการผลิตหรือการดำเนินงานที่โครงการจะมีรายรับเท่ากับค่าใช้จ่ายพอดีเป็นจุดที่ไม่มีกำไรหรือขาดทุน โดยสามารถคำนวณจากต้นทุนคงที่ (Fixed cost) หารด้วยผลต่างของรายได้ต่อหน่วย (income) กับต้นทุนผันแปรต่อหน่วย (variable cost) (สมคิด แก้วสนธิ และ ภิรมย์ กมลรัตนกุล, 2536 อ้างถึงในภาษา สิ่งวีรธรรม และคณะ, 2561; นภาพร นิลาภรณ์กุล, 2551 อ้างถึงใน สุรัชย์ เอ็มอักษร และคณะ, 2562)

โดยสูตรการคำนวณหาจุดคุ้มทุนของการเปิดหลักสูตรแขนงวิชาใหม่สามารถแสดงดังสมการ

$$\text{จุดคุ้มทุนเป็นจำนวนหน่วย (คน)} = \frac{\text{ต้นทุนคงที่รวม}}{\text{รายรับต่อหน่วย (คน)} - \text{ต้นทุนผันแปรต่อหน่วย (คน)}}$$

โดยกำหนดให้

- 1) ต้นทุนคงที่รวม หมายถึง เป็นต้นทุนคงที่ที่มหาวิทยาลัยต้องเสียค่าใช้จ่ายในการผลิตมหาบัณฑิต เช่น เงินเดือน และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่ไม่เปลี่ยนแปลงตามจำนวนนักศึกษา
- 2) รายรับต่อคน หมายถึง เป็นรายรับที่เรียกเก็บจากนักศึกษา 1 คน ในการเข้าศึกษาตลอดหลักสูตร เช่น ค่าบำรุงการศึกษา และค่าลงทะเบียนเรียน
- 3) ต้นทุนผันแปรต่อคน หมายถึง เป็นต้นทุนที่เปลี่ยนไปตามจำนวนนักศึกษาหรือเป็นต้นทุนที่มหาวิทยาลัยต้องใช้จ่ายต่อนักศึกษา 1 คน เช่น ค่าวัสดุ และค่าใช้จ่ายดำเนินงานอื่นๆ ที่ผันแปรตามจำนวนนักศึกษา

อย่างไรก็ตามภายใต้กฎระเบียบข้อบังคับของสถาบันการศึกษา และบริบทของสังคมที่ศึกษา อาจมีการกำหนดข้อสมมติฐานในการวิเคราะห์ที่สมเหตุสมผลเพื่อประกอบการวิเคราะห์ด้วยก็ได้ ทั้งนี้ จากสูตรการคำนวณรายรับและค่าใช้จ่ายของฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน สำนักวิชาการ มสธ. สามารถนำมาใช้วิเคราะห์จุดคุ้มทุนตามสูตรการคำนวณข้างต้นได้ โดยข้อมูลที่สามารถนำมาวิเคราะห์ประกอบด้วย

- 1) รายรับ ได้แก่ ค่าบำรุงการศึกษา และค่าลงทะเบียน ซึ่งคำนวณเป็นจำนวนเงินต่อหัวนักศึกษา
- 2) ต้นทุนคงที่ ได้แก่ ค่าใช้จ่ายบุคลากร และค่าผลิตเอกสาร ซึ่งคำนวณเป็นจำนวนเงินที่ใช้ในรอบระยะเวลา 5 ปี และ

3) ต้นทุนผันแปร ได้แก่ ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน ซึ่งคำนวณเป็นจำนวนเงินต่อหัวนักศึกษา และในส่วนของค่าใช้จ่ายระดับมหาวิทยาลัยซึ่งคิดเป็นร้อยละ 5 ของต้นทุนรวมก็สามารถแยกรายการออกเป็นต้นทุนคงที่และต้นทุนผันแปรได้เช่นกัน

2.4 การจัดการเรียนการสอนด้านเศรษฐศาสตร์การประกอบการในระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันการศึกษาในประเทศไทยและต่างประเทศ

จากการสำรวจการเปิดสอนหลักสูตรระดับปริญญาโทในประเทศไทยพบว่ามีหลักสูตรที่เปิดสอนเกี่ยวข้องโดยตรงกับการประกอบการ ได้แก่ หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ การประกอบการ(หลักสูตรนานาชาติ) คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งมีเนื้อหาของรายวิชาในหลักสูตร¹ ที่น่าสนใจหลายวิชา ในหมวดวิชาเฉพาะ (วิชาเฉพาะบังคับ) มีรายวิชา เช่น จริยธรรมทางเศรษฐศาสตร์การประกอบการ เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของโครงการ และวิธีวิจัยทางเศรษฐศาสตร์เพื่อการประกอบการ เป็นต้น ในหมวดวิชาเฉพาะ (วิชาเฉพาะเลือก) มีรายวิชา เช่น เศรษฐศาสตร์การขนส่ง โลจิสติกส์ในการประกอบการระหว่างประเทศ เศรษฐศาสตร์การจัดการโลจิสติกส์ การวิเคราะห์และประเมินโครงการด้านโลจิสติกส์ เศรษฐศาสตร์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เศรษฐศาสตร์การเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีและนวัตกรรม เศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรมซอฟต์แวร์ การวิเคราะห์และประเมินโครงการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การตลาดสำหรับธุรกิจการเกษตร ธุรกิจการเกษตรระหว่างประเทศ เทคนิคการจัดการธุรกิจเกษตร การวางแผนเชิงกลยุทธ์ของธุรกิจการเกษตร หลักสูตรสำหรับอุตสาหกรรมการเดินทางและการท่องเที่ยว เศรษฐศาสตร์การบริการสุขภาพ เศรษฐศาสตร์สันตนา และการท่องเที่ยว เศรษฐศาสตร์และธุรกิจการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ การพยากรณ์ทางเศรษฐศาสตร์สำหรับการประกอบการ เศรษฐศาสตร์ธุรกิจข้ามชาติ และการวางแผนเชิงกลยุทธ์เพื่อการแข่งขัน เป็นต้น โดยหลักสูตรดังกล่าวมีจุดแข็งที่การมีวิชาให้เลือกศึกษาตามความต้องการของนักศึกษาเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้ประเด็นที่พึงให้ความสำคัญคือการสร้างจุดเน้นที่ชัดเจนเกี่ยวกับการประกอบการบนพื้นฐานทางเศรษฐศาสตร์ ให้มีจุดแตกต่างที่เห็นได้ชัดเจนเมื่อเปรียบเทียบกับหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ธุรกิจอื่น ๆ

หลักสูตรการเรียนการสอนที่เชื่อมโยงระหว่างความรู้ทางเศรษฐศาสตร์และการเป็นผู้ประกอบการซึ่งเป็นหลักสูตรที่ได้รับความสนใจจากผู้เรียนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องและสถาบันการศึกษาหลายแห่งได้มีการพัฒนาหลักสูตรลักษณะนี้เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียนมากขึ้นโดยเฉพาะในต่างประเทศ ทั้งนี้เนื่องจากผู้เรียนและผู้พัฒนาหลักสูตรได้ตระหนักถึงความสำคัญของการนำความรู้และแนวคิดทาง

¹ ที่มา: หลักสูตร ศศ.บ.(เศรษฐศาสตร์การประกอบการ)นานาชาติ

[https://www.ku.ac.th/web2012/resources/upload/content/files/ศศ_บ_เศรษฐศาสตร์การประกอบการ_52\(1\).pdf](https://www.ku.ac.th/web2012/resources/upload/content/files/ศศ_บ_เศรษฐศาสตร์การประกอบการ_52(1).pdf) สืบค้น 22 กรกฎาคม 2562

เศรษฐศาสตร์ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาความสามารถและการเพิ่มศักยภาพในการเป็นผู้ประกอบการ โดยเฉพาะการศึกษาด้านเศรษฐศาสตร์จะช่วยให้ผู้ประกอบการมีความรู้และความเข้าใจในเรื่องต่างๆ ที่จำเป็นต่อการพัฒนาผลการดำเนินงาน เช่น ความรู้ความเข้าใจด้านตัวเลข สถิติ การเงิน การคิดเชิงวิจารณ์ญาณ (Critical thinking) และการเชื่อมโยงเหตุผล (INOMICS 2017) โดยในระดับปริญญาตรีได้มีมหาวิทยาลัยในต่างประเทศที่เปิดสอนหลักสูตร ENTREPRENEURSHIP ECONOMICS เช่น Dhaka School of Economics (DScE) (DHAKA 2019) และ VERN University of Applied Sciences (VERN 2020) สำหรับหลักสูตรที่ได้รับการพัฒนาในระดับมหาบัณฑิตมีรายละเอียดดังนี้

หลักสูตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ผู้ประกอบการ (Master of Economics : Entrepreneurship Economics) เป็นหลักสูตรที่ได้รับการพัฒนาโดย Dhaka School of Economics (DScE) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของ University of Dhaka โดยผู้ศึกษาในหลักสูตรนี้ที่ไม่ใช่การทำดุษฎีนิพนธ์ จะต้องลงทะเบียนเรียน จำนวน 17 หน่วยกิต ส่วนผู้เรียนที่เลือกทำดุษฎีนิพนธ์จะต้องลงทะเบียน จำนวน 16 หน่วยกิต โดยในแต่ละภาคการศึกษาจะมีการลงทะเบียนจำนวน 4 หน่วยกิต จำนวน 4 ภาคการศึกษา หลักสูตรนี้ได้รับการพัฒนาภายใต้วิสัยทัศน์ของการสร้างผู้เรียนที่มีความรู้ มีความเป็นผู้ประกอบการ และเป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบเพื่อสร้างการพัฒนาที่ยั่งยืนแก่สังคม ด้วยเหตุนี้พันธกิจของหลักสูตรจึงประกอบไปด้วย การสร้างสมรรถนะ ทักษะ ทักษะคนดี และความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ และมีเป้าหมายได้แก่ การสร้างผู้เรียนที่มีความเป็นผู้ประกอบการที่มีความมุ่งมั่น การสร้างค่านิยมใหม่และสร้างพลวัตด้านการเติบโตทางอาชีพ การสร้างความมุ่งมั่นในการพัฒนาความชำนาญและสมรรถนะที่เป็นระบบ และการสร้างความสำเร็จที่ยั่งยืนในการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการ หลักสูตรนี้จะช่วยทำให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความเข้าใจหลักการทางเศรษฐศาสตร์และการเป็นผู้ประกอบการ สามารถใช้ศาสตร์ทางเศรษฐศาสตร์ในการวิเคราะห์ตลาดและพฤติกรรมของผู้ประกอบการ สามารถเข้าใจการเงินและการลงทุนของผู้ประกอบการ สามารถเข้าใจนโยบายสาธารณะที่เกี่ยวข้องกับผู้ประกอบการ และสามารถวิเคราะห์และนำเสนอนโยบายการประกอบการ ในด้านของรายวิชาที่บรรจุในหลักสูตร ได้แก่ เศรษฐศาสตร์จุลภาค เศรษฐศาสตร์มหภาค พื้นฐานความเป็นผู้ประกอบการ การเติบโตและนวัตกรรมทางสังคมของหน่วยธุรกิจและเศรษฐกิจ คณิตศาสตร์เศรษฐศาสตร์ และสถิติ การบูรณาการทางกลยุทธ์เพื่อการส่งเสริมผลประโยชน์ของหน่วยธุรกิจและเศรษฐกิจ ระเบียบวิธีการวิจัยและเศรษฐมิติ พฤติกรรมทางเศรษฐศาสตร์สำหรับการตลาดและห่วงโซ่อุปทานในการประกอบการ การเป็นผู้ประกอบการทางสังคม และการเงินและการประกันภัยระดับจุลภาค เศรษฐศาสตร์ขั้นสูงสำหรับการเป็นผู้ประกอบการ การบัญชี การธนาคาร การประกันภัยและการควบคุมเงินทุนสำหรับผู้ประกอบการ ห่วงโซ่คุณค่า การจัดการทรัพยากรมนุษย์ และเทคโนโลยีสารสนเทศทางเศรษฐศาสตร์สำหรับผู้ประกอบการ สิ่งแวดล้อม การพัฒนา การเปิดโอกาสทางการเงิน และการค้าระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบการ การวางแผนโครงการและการประเมินในการลงทุนประกอบการ การวิจัยเชิงพื้นที่สำหรับเศรษฐศาสตร์การเป็น

ผู้ประกอบการ ผู้ที่มีคุณสมบัติเข้าศึกษาในหลักสูตรนี้ได้แก่ ผู้ที่สำเร็จการศึกษาอย่างน้อยในระดับปริญญาตรี ทางด้าน เศรษฐศาสตร์ คณิตศาสตร์หรือคณิตศาสตร์ประยุกต์ สถิติหรือสถิติประยุกต์ บริหารธุรกิจหรือ สังคมศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์หรือวิทยาศาสตร์ ผู้ที่มีการลงทะเบียนเรียนรายวิชาการเป็นผู้ประกอบการ เศรษฐศาสตร์ คณิตศาสตร์ และสถิติ อย่างน้อย 1 รายวิชา สำหรับเวลาเรียนได้แก่ช่วงเย็นหรือวันเสาร์ (Dhaka School of Economics 2016)

หลักสูตรมหาบัณฑิตสาขาวิชา Cultural Economics and Entrepreneurship ของ Erasmus University Rotterdam ซึ่งถูกพัฒนาขึ้นเพื่อสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางธุรกิจและอุตสาหกรรม เชิงสร้างสรรค์โดยมุ่งเน้นการผสมผสานระหว่างศิลปะศาสตร์และเศรษฐศาสตร์เพื่อสร้างการเป็นผู้ประกอบการและการคิดเชิงสร้างสรรค์ในยุคเศรษฐกิจใหม่ โดยผู้เรียนจะได้รับความรู้ที่ครอบคลุมเรื่อง วัฒนธรรมเศรษฐกิจ วัฒนธรรมการเป็นผู้ประกอบการ ระเบียบวิธีวิจัย และทฤษฎีการพัฒนาทาง เศรษฐศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับศิลปะทางการตลาด วัฒนธรรมองค์กร วัฒนธรรมและอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ เทคโนโลยีดิจิทัล ศิลปะการแสดง การตลาดของผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรม และวัฒนธรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้หลักสูตรยังได้มีการจัดสัมมนาและปฏิบัติการเพื่อสร้างทักษะในการผลิตงานวิจัยให้กับผู้เรียน สำหรับช่วงเวลาในการศึกษา ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนในรูปแบบของการเรียนเต็มเวลาหรือนอกเวลา โดย รายวิชาที่ผู้เรียนจะต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชา สัมมนาทฤษฎีทางวัฒนธรรมทางเศรษฐกิจ สัมมนา วัฒนธรรมการเป็นผู้ประกอบการ การฝึกปฏิบัติการวิจัยด้านวัฒนธรรมทางเศรษฐกิจ หรือการฝึกปฏิบัติ ทางการวิจัยด้านวัฒนธรรมการเป็นผู้ประกอบการ นอกจากนั้นจะต้องเลือกเรียน 2 รายวิชาจากที่มีให้เลือก 10 รายวิชาซึ่งประกอบด้วย วัฒนธรรมการจัดการ เศรษฐศาสตร์ของศิลปะการแสดง ตลาดศิลปะนานาชาติ เศรษฐศาสตร์ของแฟชั่น การออกแบบ และสถาปัตยกรรม การประยุกต์วัฒนธรรมการเป็นผู้ประกอบการ บริบทของพิพิธภัณฑ์ การประเมินผลกระทบของวัฒนธรรมและการสร้างสรรค์ต่อสังคม สื่อการท่องเที่ยว ศิลปะทางการศึกษา ศิลปะในปัจจุบัน การสัมมนาวัฒนธรรมองค์กร นวัตกรรมและวัฒนธรรมอุตสาหกรรม และวิทยานิพนธ์ (Erasmus University Rotterdam 2020)

หลักสูตรมหาบัณฑิต GLOBAL ENTREPRENEURSHIP ECONOMICS AND MANAGEMENT ที่ได้รับการพัฒนาโดย the University of Insubria เป็นหลักสูตรที่เกิดจากความร่วมมือระหว่างสามมหาวิทยาลัย ได้แก่ 1) Friedrich Schiller University in Jena ประเทศเยอรมนี 2) the Hohenheim University in Stuttgart ประเทศ Germany และ 3) the Université de Bordeaux ประเทศฝรั่งเศส เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สำเร็จการศึกษาในสองปริญญาพร้อมกัน (Double Degree) ซึ่งหลักสูตรมีสาขาวิชาและรายวิชาที่ต้องศึกษา ดังนี้

- สาขาวิชา ECONOMICS OF INNOVATION ประกอบด้วยรายวิชา ดังนี้ อังกฤษธุรกิจขั้นสูง คณิตศาสตร์พื้นฐาน พฤติกรรมทางเศรษฐกิจและนโยบายสาธารณะ เศรษฐมิติของการแข่งขันและตลาด การ

เป็นผู้ประกอบการและการจัดการนวัตกรรม เศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศ กฎหมายการค้าระหว่างประเทศ วิธีเชิงปริมาณสำหรับการจัดการ การสัมมนาประวัติศาสตร์ของนวัตกรรมและการเติบโตทางเศรษฐกิจ พลวัตทางอุตสาหกรรมและวิวัฒนาการ สัมมนานวัตกรรมทางเศรษฐกิจ เศรษฐศาสตร์การขนส่งและนวัตกรรม เศรษฐศาสตร์ทางนวัตกรรม ธุรกิจระหว่างประเทศ การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่และการเรียนรู้ การจัดการและบรรษัทภิบาลของธุรกิจครัวเรือน องค์การด้านประชาชนและเทคโนโลยี การสัมมนาประวัติศาสตร์ของนวัตกรรมและการเติบโตทางเศรษฐกิจ การสัมมนานวัตกรรมทางเศรษฐกิจ การสัมมนาพลวัตทางอุตสาหกรรมและวิวัฒนาการ การสัมมนาการเป็นผู้ประกอบการและการจัดการนวัตกรรม

- สาขาวิชา INTERNATIONAL ENTREPRENEURSHIP & BUSINESS ประกอบด้วยรายวิชา อังกฤษ ธุรกิจขั้นสูง คณิตศาสตร์พื้นฐาน การวางแผนธุรกิจ การธนาคาร เศรษฐกิจดิจิทัล การเป็นผู้ประกอบการและการจัดการนวัตกรรม การเป็นผู้ประกอบการด้านกระบวนการและวิธีเชิงปฏิบัติ การจัดการนวัตกรรม ธุรกิจระหว่างประเทศ เศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศ การตลาดระหว่างประเทศ กลยุทธ์ระหว่างประเทศ กฎหมายการค้าระหว่างประเทศ และการปฏิบัติการระหว่างพรมแดน การจัดการและบรรษัทภิบาลของธุรกิจครัวเรือน การวัดสมรรถนะ วิธีเชิงปริมาณสำหรับการจัดการ ปฏิบัติการสร้างธุรกิจ เศรษฐศาสตร์ของนวัตกรรม การระดมทุนและการสื่อสาร การจัดการนวัตกรรม การตลาดระหว่างประเทศ กลยุทธ์ระหว่างประเทศ การพัฒนาระบบการผลิตแบบรวดเร็ว องค์การด้านประชาชนและเทคโนโลยี การสัมมนาการเป็นผู้ประกอบการและการจัดการนวัตกรรม

โดยผู้เรียนที่เลือกหลักสูตรที่เป็นความร่วมมือระหว่าง University of Insubria กับ Friedrich Schiller University ผู้เรียนจะได้วุฒิ MSc in Economics specialization Innovation and Change และ Master Degree “Global Entrepreneurship, Economics and Management (Geem-EI)” ส่วนผู้เรียนที่เลือกหลักสูตรที่เป็นความร่วมมือระหว่าง University of Insubria กับ Hohenheim University ผู้เรียนจะได้วุฒิ Master Degree “Global Entrepreneurship, Economics and Management (Geem-EI)” และผู้เรียนที่เลือกหลักสูตรที่เป็นความร่วมมือระหว่าง University of Insubria กับ Université de Bordeaux ผู้เรียนจะได้วุฒิ Master mention Intelligence économique – Parcours: Économie de l’Innovation et Veille Stratégique และ Master Degree “Global Entrepreneurship, Economics and Management (Geem-EI)” ซึ่งผู้เรียนจะได้ศึกษารายวิชา (University of Insubria 2020)

หลักสูตรมหาบัณฑิต Entrepreneurial Economics ของ University of Europe for Applied Sciences ประเทศเยอรมนี เป็นหลักสูตรที่มีการบูรณาการความรู้ทางเศรษฐศาสตร์ขั้นสูงเข้ากับความรู้ทางธุรกิจและการเงิน เพื่อสร้างโอกาสและพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้เกิดความคิดกว้างไกลนอกขอบข่ายของวัฒนธรรมและภาษา ภายใต้แนวคิด Austrian Economics ซึ่งให้ความสำคัญกับการศึกษาตลาดในเชิงของ

พฤติกรรมมนุษย์และการเปลี่ยนแปลง การคิดในเชิงของการเป็นผู้ประกอบการ เพื่อสร้างผู้เรียนให้มีบุคลิกของการเป็นผู้ประกอบการที่สามารถคิดในทั้งเชิงทฤษฎีและเชิงปฏิบัติ (University of Europe for Applied Sciences 2020)

หลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ Economics and Entrepreneurship ของ University of Cassino and Southern Lazio ประเทศอิตาลี เป็นหลักสูตรที่มีแนวคิดในการนำหลักการทางเศรษฐศาสตร์จุลภาคมาใช้ในการดำเนินธุรกิจ โดยจะมุ่งเน้นการศึกษาเชิงลึกของหน่วยต่างๆ ได้แก่ บุคคล ผู้ผลิต และหน่วยงานของรัฐ ที่มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมทางธุรกิจ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความเป็นผู้ประกอบการและเป็นการส่งเสริมศักยภาพซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญสำหรับการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ เป้าหมายสำคัญของหลักสูตรได้แก่ การเผยแพร่วัฒนธรรมการเป็นผู้ประกอบการ การเข้าถึงองค์ความรู้ที่จำเป็นสำหรับการเป็นผู้ประกอบการ (University of Cassino and Southern Lazio 2020)

จากการสำรวจหลักสูตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับ ENTREPRENEURSHIP ECONOMICS จะพบว่าเป็นหลักสูตรที่มีการนำองค์ความรู้ที่สำคัญทางเศรษฐศาสตร์ การจัดการ การบริหารธุรกิจ และนวัตกรรม มาประยุกต์เข้าด้วยกันเพื่อสร้างผู้เรียนที่มีความเป็นผู้ประกอบการที่มีศักยภาพที่สามารถเข้าใจบริบททางด้านธุรกิจ การเมือง เศรษฐกิจ และเทคโนโลยี ดังนั้นจึงเห็นได้ว่ารายวิชาต่างๆ ที่ถูกนำมาบรรจุไว้ในหลักสูตรจึงมีความหลากหลายแต่มีทิศทางของการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการที่ชัดเจนว่าต้องการให้ผู้เรียนมีความรู้ที่ครอบคลุมและเพียงพอต่อการเป็นผู้ประกอบการที่มีศักยภาพและสามารถพัฒนาตนเองได้ต่อไปในอนาคต ทั้งนี้ จากการศึกษาหลักสูตรด้านการเป็นผู้ประกอบการในระดับบัณฑิตศึกษาของไทยนั้น ยังไม่พบว่ามีหลักสูตรใดที่จัดการเรียนการสอนโดยคณะหรือสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ของมหาวิทยาลัยแห่งใด โดยส่วนใหญ่จะเป็นหลักสูตรที่เน้นในด้านการจัดการธุรกิจที่พัฒนาโดยคณะบริหารธุรกิจหรือวิทยาการจัดการของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ เท่านั้น

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ภายใต้ปรัชญาของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ความต้องการการตอบสนองต่อการจัดให้มีการศึกษาของผู้มีส่วนได้เสียกลุ่มต่าง ๆ จำเป็นต้องได้รับการเก็บรวบรวม วิเคราะห์ประมวลผล และนำข้อสรุปที่ได้มาใช้ประโยชน์ในการออกแบบและพัฒนาหลักสูตรอย่างเป็นระบบ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องดำเนินการวิจัยเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่าง ๆ จากผู้มีส่วนได้เสียโดยเฉพาะผู้มีความพร้อมทางการศึกษา นักศึกษา และผู้ใช้บัณฑิต รวมถึงนักวิชาการและผู้ทรงคุณวุฒิในสายวิชาการและสายอาชีพที่เกี่ยวข้อง เพื่อจะได้นำข้อมูลสารสนเทศเหล่านั้นมาประเมินความเป็นไปได้ในการออกแบบและพัฒนาหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการของผู้มีส่วนได้เสียอย่างตรงจุด ซึ่งผู้มีความพร้อมทางการศึกษาและนักศึกษาจะเป็นผู้ได้รับผลกระทบทางตรงอย่างมีนัยสำคัญดังที่ Biggs and Tang (2007) ได้ให้ความเห็นไว้ว่า

การสอนที่มีประสิทธิภาพจะต้องกระตุ้นส่งเสริมให้นักศึกษาดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนที่จะก่อให้เกิดโอกาสในการบรรลุผลการเรียนรู้ที่คาดหวังได้มากที่สุด นักศึกษาจะมีความพยายามในการทำกิจกรรมทางการศึกษาตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดอย่างเต็มที่ที่ต่อเมื่อหลักสูตรได้รับการออกแบบมาเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เข้ารับการศึกษ การวิจัยและนำผลที่ได้มาใช้อย่างเหมาะสมจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการก่อให้เกิดคุณภาพทางการศึกษา

ทั้งนี้ผู้วิจัยคาดหวังว่าหลักสูตรผู้ประกอบการจะเปิดโอกาสให้เกิดการพัฒนาความรู้บนพื้นฐานของความรู้ละประสบการณ์เชิงธุรกิจเบื้องต้นในชีวิตประจำวันของผู้เข้ารับการศึกษามีอยู่แล้ว ซึ่งเป็นรูปแบบหนึ่งของกระบวนการสร้างความตระหนักรู้ให้เกิดขึ้นจากทั้งการรับความรู้ใหม่ ๆ และการปรับโครงสร้างความรู้เดิมของผู้เรียนให้มีความเชื่อมโยงกับองค์ความรู้ใหม่ที่ได้รับเพิ่มเติมจากการศึกษาเหล่านั้นอีกด้วย ยิ่งไปกว่านั้น อาจกล่าวได้ว่าการพัฒนาหลักสูตรอย่างถูกต้องต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของความรู้และความเข้าใจในความต้องการในอนาคตของผู้เข้ารับการศึกษ โดยคณะผู้รับผิดชอบในการออกแบบหลักสูตรต้องรู้จักนักศึกษามากเพียงพอ และมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่การออกแบบหลักสูตรจะต้องเป็นไปในลักษณะที่สอดคล้องกับการตอบสนองความต้องการในอนาคตของผู้เข้ารับการศึกษ (Kember and McNaught, 2007)

ในส่วนของการศึกษาระดับหลักสูตร เอกพล หนุ่ยศรี และคณะ (2536) ได้ศึกษาความต้องการและจุดเน้นของหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตและหลักสูตรปริญญาโทสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช โดยศึกษากลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างสำหรับนักวิชาการจำนวน 60 ตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างสำหรับผู้บังคับบัญชาของหน่วยงานจำนวน 93 ตัวอย่าง และกลุ่มตัวอย่างสำหรับผู้มีคุณสมบัติเข้าศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จำนวน 230 ตัวอย่าง รวมทั้งสิ้น 383 ตัวอย่าง มีผลการวิจัยดังนี้

1) นักวิชาการ ผู้บังคับบัญชา และผู้มีคุณสมบัติเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษามีความเห็นว่ามีมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชควรเปิดการเรียนการสอนระดับปริญญาโท เนื่องจากผู้มีคุณสมบัติเข้าศึกษาต่อมีความสนใจและต้องการเข้าศึกษาต่อมากกว่าระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต และจากการที่ประเทศไทยมีความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจมากขึ้น ทั้งภาครัฐและเอกชนจึงมีความต้องการบุคลากรทางด้านเศรษฐศาสตร์มากขึ้น โดยเฉพาะบุคลากรที่มีวุฒิสองกว่าระดับปริญญาตรี

2) นักวิชาการส่วนใหญ่มีความเห็นว่า การเปิดสอนระดับปริญญาโทควรเน้นทฤษฎีและประยุกต์ร่วมกันไป และควรเปิดสอนทั้งแผน ก และ แผน ข โดยจุดเน้นในหลักสูตรปริญญาโทนักวิชาการร้อยละ 65.5 เห็นว่าความเน้นทฤษฎีและประยุกต์ร่วมกันไป ร้อยละ 21.8 ควรเน้นทฤษฎีมากกว่าด้านการประยุกต์ และร้อยละ 7.3 ควรเน้นทฤษฎีน้อยกว่าการประยุกต์

3) ผู้บังคับบัญชาหน่วยงานต่างๆ มีความเห็นว่า ในอนาคตสังคมมีความต้องการใช้บัณฑิตระดับปริญญาโทมากขึ้น ดังนั้นการผลิตบัณฑิตระดับปริญญาโทสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์จึงสอดคล้องกับความต้องการ

ต้องการทางเศรษฐกิจและสังคม และคิดว่าจะส่งเสริมให้ผู้ได้บังคับบัญชาเข้าเรียนอีกด้วย มหาวิทยาลัยควรเปิดสอนในแขนงวิชาที่สำคัญๆ ได้แก่ เศรษฐศาสตร์การเงิน เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ เศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรม เศรษฐศาสตร์เกษตร เศรษฐศาสตร์เทคโนโลยีและพลังงาน

4) บัณฑิตทางเศรษฐศาสตร์ที่สำเร็จการศึกษาออกไปทำงานแล้วก็มีความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญามากขึ้น สถาบันที่ให้การศึกษาต่อในระดับปริญญาโทก็ยังไม่สามารถรับบัณฑิตที่จะเข้าศึกษาต่อตามความต้องการได้อย่างทั่วถึงเพียงพอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบัณฑิตที่จะเข้าศึกษาจะต้องแยกภาาเรียนออกจากการทำงานโดยสิ้นเชิงแต่สำหรับสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ผู้เรียนสามารถศึกษาควบคู่ไปกับการทำงานได้ การเปิดหลักสูตรนี้จึงเป็นการตอบสนองความต้องการของบุคคลและสังคม

5) สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์มีความพร้อมด้านบุคลากรและการจัดการด้านการเรียนการสอน ซึ่งคาดว่าจะมีอัตรากำลังทั้งสิ้น ใน พ.ศ. 2539 จำนวน 28 อัตรา เป็นอัตราปริญญาเอก 10 อัตรา ปริญญาโท 18 อัตรา โดยจำแนกเป็นตำแหน่งรองศาสตราจารย์ 10 อัตรา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ 5 อัตรา และอาจารย์ 3 อัตรา ถ้ามีการเตรียมการผลิตประมวลสาระและแนวการศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2537 สามารถรับนักศึกษาเข้าเรียนได้ในปีการศึกษา 2539 นอกจากนั้นแล้วทางสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ยังอาจขอความร่วมมือในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ภายนอกมหาวิทยาลัย ทั้งในด้านบุคลากรและอุปกรณ์ต่างๆ มาช่วยให้การสอนในหลักสูตรนี้มีประสิทธิภาพตามที่ได้คาดหวังเอาไว้

6) จากการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายและรายได้ที่คาดว่าจะได้รับจากการจัดการศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยควรกำหนดค่าหน่วยกิตละ 1,000 บาท ค่าวัสดุการศึกษาชุดวิชาละ 1,000 บาท ค่าจำหน่ายใบสมัครชุดละ 100 บาท ค่าสมัครเพื่อคัดเลือก 200 บาท อัตราดังกล่าวประมาณว่าจุดคุ้มทุนของการจำหน่ายใบสมัครเท่ากับ 292 ชุด จุดคุ้มทุนของผู้สมัครคัดเลือกเท่ากับ 82 คน และจุดคุ้มทุนของผู้เรียนเท่ากับ 117 คน ซึ่งจุดคุ้มทุนดังกล่าวมีความเป็นไปได้สูงมาก เมื่อเปรียบเทียบกับความสนใจของผู้เรียนความสามารถในการเสียค่าธรรมเนียมการเรียนและความสามารถของมหาวิทยาลัยในการจัดการศึกษา โดยไม่เป็นการกระทบงบประมาณแผ่นดินมากนัก

สมบัติ พันธวิศิษฎ์ และคณะ (2558) ได้ศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดสอนหลักสูตรศิลปศาสตร-มหาบัณฑิต (ศศ.ม.) วิชาเอกการจัดการเศรษฐกิจชุมชน สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช โดยมีวัตถุประสงค์หลายประการ ได้แก่ 1) ศึกษาความต้องการเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโท วิชาเอกการจัดการเศรษฐกิจชุมชน สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2) ศึกษาความต้องการใช้บัณฑิตในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 3) ศึกษาองค์ประกอบ โครงสร้าง และจุดเน้นของหลักสูตร 4) ศึกษาความพร้อมของสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชในการบริหารจัดการและการเปิดสอน และ 5) ศึกษาค่าใช้จ่ายและจุดคุ้มทุนของหลักสูตร โดยการศึกษาวิจัยนี้ใช้วิธีการวิจัยที่ผสมผสานวิธีเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ซึ่งแบ่งการดำเนินการออกเป็น 3 ส่วน คือ การวิจัยเชิงสำรวจ การวิเคราะห์เอกสาร และ

การสัมมนากลุ่ม ทั้งนี้ในการวิจัยเชิงสำรวจ ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มผู้สนใจเข้าศึกษากลุ่มหลักคือ เจ้าหน้าที่ของภาครัฐในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน และเจ้าหน้าที่องค์กรพัฒนาเอกชน และกลุ่มผู้สนใจจากหน่วยงานพัฒนาภาคเอกชนและเอกชน จำนวน 428 คน โดยส่งแบบสอบถามไปให้กับกลุ่มผู้บริหารหน่วยงานและได้รับแบบสอบถามกลับมาประมาณหน่วยงานละ 1-2 ฉบับ รวมทั้งสิ้น 428 ฉบับ 2) กลุ่มผู้บริหารภาครัฐซึ่งเป็นผู้บริหารในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชนและองค์กรพัฒนาเอกชน จำนวน 248 คน โดยส่งแบบสอบถามไปให้กับผู้บริหาร จำนวน 381 คน และได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 248 ชุด และ 3) กลุ่มนักวิชาการและผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านเศรษฐศาสตร์ การบริหารท้องถิ่นและชุมชน จำนวน 30 คน โดยส่งแบบสอบถามไปให้กับนักวิชาการจำนวน 30 คน และได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาทั้ง 30 ชุด ในส่วนของการวิเคราะห์เอกสารได้ศึกษาในเชิงการวิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิของหลักสูตรในระดับปริญญาโทที่เกี่ยวกับชุมชนจากสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย เอกสารด้านการจัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ และการศึกษาวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายและรายรับของการจัดการศึกษาระดับปริญญาโทของกองแผนงานมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช และในส่วนของ การสัมมนากลุ่มได้ทำการจัดสัมมนาระดมความคิดเห็นของนักวิชาการและนักบริหารในสาขาวิชาทางด้านการบริหารจัดการชุมชนจำนวน 13 คนเกี่ยวกับโครงสร้างของหลักสูตรที่มีความเหมาะสม ความต้องการของตลาดแรงงาน และเส้นทางของอาชีพ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1) ผู้มีคุณสมบัติเข้าศึกษาส่วนใหญ่สนใจสมัครเข้าศึกษาในระดับปานกลาง โดยผู้มีคุณสมบัติเข้าศึกษาที่มีความสนใจสมัครเข้าศึกษาในระดับปานกลางขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ 74.76 และส่วนใหญ่เลือกแผนการเรียนที่ไม่ต้องทำวิทยานิพนธ์ (โดยการศึกษาเนื้อหาวิชาและทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ) (แผน ข) คิดเป็นร้อยละ 58.25

2) ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน และองค์กรพัฒนาเอกชน ในส่วนของผู้ใช้บัณฑิตมีความต้องการใช้บัณฑิตในระดับปานกลาง และคาดว่าจะมีความต้องการใช้สูงขึ้นเล็กน้อยในช่วงของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (ช่วงปี 2560 - 2564)

3) จุดเน้นของหลักสูตรควรเน้นใช้ข้อได้เปรียบของระบบการศึกษาทางไกล และการมีเครือข่ายศิษย์เก่าและนักศึกษาอยู่ทั่วประเทศ โดยเนื้อหาของวิชาที่ควรเน้นมากที่สุด ได้แก่ ระเบียบวิธีวิจัยและการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับชุมชน การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมชุมชน และการจัดการองค์การการผลิตและการตลาด ส่วนเนื้อหาของวิชาที่ควรเน้นในระดับมาก ได้แก่ โลจิสติกส์และการจัดการห่วงโซ่อุปทาน การจัดการสิ่งแวดล้อมและผังชุมชน กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับระบบบริหารจัดการเศรษฐกิจชุมชนแบบเปิด การจัดการทรัพยากรมนุษย์ของชุมชน และการจัดการทรัพยากรการเกษตร ซึ่งจะเห็นได้ว่าจุดเน้น

ของเนื้อหาค่อนข้างกว้างโดยหลักสูตรควรเน้นการสอนระเบียบวิธีวิจัยและการประยุกต์กับการวิจัยชุมชน ให้นักศึกษานำปัญหาของชุมชนมาเป็นโจทย์วิจัยของงานวิจัยตนเองต่อไป

4) สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์มีความเสี่ยงด้านการขาดแคลนอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตรถ้าหากเปิดการเรียนการสอนหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกการจัดการเศรษฐกิจชุมชน เพิ่มเติมจากหลักสูตรที่เปิดสอนอยู่ในปัจจุบัน

5) โครงสร้างค่าใช้จ่ายมีรายละเอียดคล้ายกับโครงสร้างรายจ่ายนักศึกษาในระดับปริญญาโท สาขาวิชาอื่นส่วนรายรับมีค่าเฉลี่ยต่อหัวนักศึกษาตลอดหลักสูตร 81,500 บาท ผลการคำนวณจุดคุ้มทุนในการเปิดสอนหลักสูตรใหม่ ถ้าผลิตชุดวิชาจำนวน 8,7,6,5, และ 4 ชุดวิชา ต้องมีนักศึกษาลงทะเบียนเรียนประมาณ 86, 77, 71, 59 และ 53 คนตามลำดับ แต่ถ้าประมาณการค่าใช้จ่ายในการผลิตสื่อการศึกษาเพื่อใช้ประโยชน์ในการผลิตบัณฑิต 2 รุ่น ต้องมีนักศึกษาลงทะเบียนเรียนประมาณ 51, 47, 42, 38 และ 33 คนตามลำดับ ซึ่งจะเห็นได้ว่าโอกาสในการบรรลุจุดคุ้มทุนจะลดลงเมื่อชุดวิชาที่ผลิตมีจำนวนมากและใช้ประโยชน์ในการผลิตบัณฑิตจำนวนน้อยรุ่น

2.6 สรุปกรอบแนวคิดการวิจัย

การค้นคว้าและสรุปสาระสำคัญจากการบทความทางวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาพัฒนากรอบแนวคิดของการศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เริ่มจากการศึกษาเกณฑ์และแนวทางในการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาของสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน รวมถึงแนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรอย่างเป็นระบบและแนวปฏิบัติของมหาวิทยาลัยที่ได้กำหนดให้มีการศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดสอนหลักสูตรก่อนที่จะดำเนินการพัฒนาหลักสูตรต่าง ๆ ขึ้น จากนั้นจึงได้ศึกษาแนวทางการวิเคราะห์จุดคุ้มทุนที่ใช้สำหรับการวิเคราะห์หลักสูตร นอกจากนั้นยังได้ศึกษาถึงการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรที่มีลักษณะใกล้เคียงกับหลักสูตรที่ทำการศึกษาความเป็นไปได้ และศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาความเป็นไปได้ในการพัฒนาหลักสูตรต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยต่อไป

สำหรับในการประเมินความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรฯ ในครั้งนี้จะทำการประเมินโดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน โดยแบ่งตามกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อหลักสูตรฯ ได้แก่ ด้านผู้เรียน ด้านความคิดเห็นของนักวิชาการ/ผู้ทรงคุณวุฒิ ความพร้อมในระดับสาขาวิชา และด้านความต้องการของหน่วยงาน โดยในแต่ละด้านจะมีปัจจัยที่เป็นตัวชี้วัดความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตร ดังนี้

1) ด้านผู้เรียน ประกอบด้วย คุณลักษณะส่วนบุคคล ลักษณะงานและอาชีพ ความคาดหวังในอนาคต ต้นทุนและค่าเสียโอกาส ความคาดหวังต่อหลักสูตร และปัจจัยอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

2) ด้านความคิดเห็นของนักวิชาการ/ผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และทักษะที่ผู้เรียนควรมีให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม คุณลักษณะของกำลังคนที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและสามารถที่จะช่วยขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ และคุณลักษณะของหลักสูตรที่ประกอบด้วย ชุมติวิชา และการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ

3) ด้านความต้องการของหน่วยงานทั้งในส่วนภาครัฐและเอกชนเกี่ยวกับคุณลักษณะของบุคคลทักษะที่เหมาะสมสอดคล้องกับภารกิจของหน่วยงาน คุณสมบัติของกำลังคนที่คาดหวังที่สอดคล้องกับนโยบายหรือทิศทางการพัฒนาของหน่วยงานและการพัฒนากำลังคน ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณลักษณะของหลักสูตรที่คาดหวังในการผลิตบัณฑิตที่มีลักษณะเป็นไปตามความต้องการของหน่วยงาน

4) ความพร้อมในระดับสาขาวิชา ประกอบด้วย ระบบการศึกษาทางไกล ระเบียบ/กฎหมาย ทรัพยากรของสาขาวิชาต้นทุนในการดำเนินการ และความพร้อมในระดับสาขาวิชาด้านอื่นๆเกี่ยวข้องต่อการดำเนินงานของหลักสูตร

จากการประเมินทั้ง 4 ด้านจะได้ข้อมูลที่เป็นแนวทางที่ดีที่สุดในการตัดสินใจเปิดการเปิดหลักสูตร เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ความต้องการใช้มหาบัณฑิตในวิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน รวมถึงศึกษาความพร้อมค่าใช้จ่ายและวิเคราะห์จุดคุ้มทุนของหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ โดยมีระเบียบวิธีดำเนินการดังนี้

3.1 รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ข้อมูลที่ใช้เป็นข้อมูลปฐมภูมิที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้สนใจเข้าศึกษาที่เป็นผู้ที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป ผู้ประกอบการ ผู้บริหารในหน่วยงานภาครัฐและเอกชน และ นักวิชาการหรือผู้ทรงคุณวุฒิด้านเศรษฐศาสตร์ผู้ประกอบการหรือที่เกี่ยวข้อง และ ข้อมูลทุติยภูมิของสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและการวิเคราะห์จุดคุ้มทุนในการวิเคราะห์ผลการวิจัย

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ศึกษามี 3 กลุ่ม คือ ผู้สนใจเข้าศึกษาที่เป็นผู้ที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป เป็นผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีในสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์และสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง ผู้บริหารในหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่ต้องการกำลังคนที่มีความรู้ทางด้านเศรษฐศาสตร์ และ นักวิชาการหรือผู้ทรงคุณวุฒิด้านเศรษฐศาสตร์ผู้ประกอบการหรือที่เกี่ยวข้อง โดยประชากรแต่ละกลุ่ม มีแนวทางในการเลือกขนาดของกลุ่มตัวอย่างดังนี้

3.2.1 กลุ่มผู้สนใจเข้าศึกษา

กลุ่มผู้สนใจเข้าศึกษากำหนดให้เป็นประชาชนในแต่ละภูมิภาคที่มีอายุ 20 ปีขึ้นไปเป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีในสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์และสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง โดยใช้หลักการเลือกกลุ่มตัวอย่างเพื่อเป็นตัวแทนของแต่ละพื้นที่ (Stratified Random Sampling) โดยแบ่งขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของประชากรในแต่ละภูมิภาค แบ่งเป็น 5 พื้นที่ ได้แก่ กรุงเทพมหานคร ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ ในแต่ละพื้นที่จะเก็บข้อมูลให้มีการกระจายในจังหวัดขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างคำนวณจากสูตรของ Taro Yamane ที่ระดับความ

เชื่อมั่น 95% โดยใช้ความคลาดเคลื่อนในการสุ่ม 5% ($e = 0.05$) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 400 คน มีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการสุ่มแบบตามสะดวก ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

$$n = \frac{54,275,168}{1 + 54,275,168(0.05)^2}$$

$$n = 399.99 \approx 400 \text{ กลุ่มตัวอย่าง}$$

การศึกษาครั้งนี้ใช้ข้อมูลจำนวนประชากรจากการทะเบียนที่มีอายุ 20 ปีขึ้นไป พ.ศ. 2561 ของแต่ละภูมิภาค (สำนักงานสถิติแห่งชาติ สืบค้น 11 กุมภาพันธ์ 2563) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (n) ที่ใช้ในการศึกษา 400 ราย จำแนกตามสัดส่วนภูมิภาค ดังแสดงในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนภูมิภาค

พื้นที่	ประชากร (คน)	สัดส่วนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง(คน)
กรุงเทพมหานคร	4,355,016	0.08024	32.
ภาคกลาง (นนทบุรี นครปฐม สุพรรณบุรี)	12,862,689	0.23699	95
ภาคเหนือ (เชียงใหม่ ลำปาง ลำพูน)	9,065,286	0.167025	67
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ขอนแก่น อุดรธานี กาฬสินธุ์)	16,631,405	0.306428	123
ภาคใต้ (นครศรีธรรมราช สงขลา ชุมพร)	11,360,772	0.209318	83
รวม	54,275,168	1	400

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ <http://statbbi.nso.go.th/staticreport/page/sector/th/01.aspx> สืบค้นเมื่อ 11 กุมภาพันธ์ 2563

3.2.2 กลุ่มผู้บริหารหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน

กลุ่มผู้บริหารภาครัฐและภาคเอกชนใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive

Sampling) จากผู้บริหารในหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่ต้องการกำลังคนที่มีความรู้ทางด้านเศรษฐศาสตร์ จำนวน 30 ตัวอย่าง

3.2.3 กลุ่มนักวิชาการ/ผู้ทรงคุณวุฒิ

กลุ่มนักวิชาการ/ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเศรษฐศาสตร์และธุรกิจ ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากผู้ทรงคุณวุฒิที่อยู่ในสถาบันการศึกษาของรัฐและเอกชนที่เปิดการเรียนการสอนหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ จำนวน 20 คน ดังแสดงในตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 สรุปการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวนตัวอย่าง
ผู้สนใจเข้าศึกษา	400
ผู้บริหารภาครัฐและเอกชน	30
นักวิชาการ/ผู้ทรงคุณวุฒิ	20
รวม	450

3.3 เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลมี 2 แบบ คือ 1) แบบสอบถาม 2 ฉบับ คือ ฉบับที่ 1 สำหรับรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มผู้สนใจเข้าศึกษา ฉบับที่ 2 สำหรับรวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้บริหารภาครัฐและเอกชน

นักวิชาการ/ผู้ทรงคุณวุฒิ และ 2) แบบกำหนดประเด็นการสนทนากลุ่ม

แบบสอบถามฉบับที่ 1 เป็นแบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิดใช้ในการรวบรวมข้อมูลและความคิดเห็นของกลุ่มผู้สนใจเข้าศึกษา แบบสอบถามประกอบด้วย 3 ตอน (แสดงในภาคผนวก ก) ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ จังหวัดที่อยู่ปัจจุบัน ระดับการศึกษาสูงสุด อาชีพ และลักษณะของงานที่ทำ

ตอนที่ 2 ความคาดหวังต่อหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ ประกอบด้วย ลักษณะของโครงสร้างหลักสูตรที่ต้องการศึกษา ความรู้หลักที่ต้องการศึกษาจากหลักสูตรทักษะที่คาดว่าจะได้รับเมื่อสำเร็จการศึกษาในหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรที่คิดว่าเหมาะสมและช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการศึกษา ความรู้เพิ่มเติมที่ต้องการเพื่อการเป็นผู้ประกอบการที่มีประสิทธิภาพ ปัจจัยสนับสนุนของการศึกษาที่จะสนับสนุนให้ตัดสินใจเรียนในหลักสูตร ค่าใช้จ่ายตลอด

หลักสูตรในการศึกษา ค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมที่สามารถจ่ายได้ ความคาดหวังที่จะเข้าศึกษาในหลักสูตร และ ข้อเสนอแนะในการพัฒนาหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ

ตอนที่ 3 คุณลักษณะมหาบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตร ประกอบด้วย ด้านความรู้ ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีการสื่อสาร ด้านคุณธรรม และจริยธรรม

แบบสอบถามฉบับที่ 2 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดที่ใช้สอบถามข้อมูลและความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหารภาครัฐและเอกชน และกลุ่มนักวิชาการ/ผู้ทรงคุณวุฒิ ข้อคำถามแบ่งเป็น 3 ตอน (แสดงในภาคผนวก ข)

มีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ หน่วยงานหรือกิจการที่ทำงานในปัจจุบัน ตำแหน่งงานในปัจจุบัน ระดับการศึกษาสูงสุด ลักษณะงานหลัก

ตอนที่ 2 ความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ ประกอบด้วยความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกลุ่มผู้เรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย ความรู้ และทักษะสำคัญที่ผู้เรียนในหลักสูตรควรได้รับ และสอดคล้องกับความต้องการภาครัฐและภาคธุรกิจ

ตอนที่ 3 คุณลักษณะมหาบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตร ประกอบด้วยความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของมหาบัณฑิตด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีการสื่อสาร ด้านคุณธรรม และจริยธรรม

กลุ่มผู้บริหารภาครัฐและเอกชนสอบถามข้อมูลและความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของหน่วยงานทั้งในส่วนภาครัฐและเอกชนเกี่ยวกับคุณลักษณะของบุคคล ทักษะที่เหมาะสมสอดคล้องกับภารกิจของหน่วยงาน คุณสมบัติของกำลังคนที่คาดหวังที่สอดคล้องกับนโยบายหรือทิศทางการพัฒนาของหน่วยงานและการพัฒนากำลังคน ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณลักษณะของหลักสูตรที่คาดหวังในการผลิตบัณฑิต

กลุ่มนักวิชาการ/ผู้ทรงคุณวุฒิสอบถามข้อมูลและความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร คุณลักษณะของหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และทักษะที่ผู้เรียนควรมีให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม คุณลักษณะของกำลังคนที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและสามารถที่จะช่วยขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

แบบสอบถามทั้ง 2 ฉบับมีการตรวจสอบคุณภาพและการประเมินคุณภาพแบบสอบถามจากผู้ทรงคุณวุฒิ โดยฉบับที่ 1 มีการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง สำหรับแบบสอบถามฉบับที่ 2 ให้ผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับข้อความว่าสอดคล้องและครอบคลุมวัตถุประสงค์การวิจัย

โดยในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย ผู้วิจัยมีกระบวนการและขั้นตอนในการตรวจสอบคุณภาพอย่างมีระบบและดำเนินการไปตามขั้นตอน ดังนี้

1. การตรวจสอบด้วยตนเอง

คณะทำงานวิจัยจะทำการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการวิจัยด้วยตนเองก่อนที่จะนำเครื่องมือวิจัยไปให้ผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบ ประเด็นในการตรวจสอบ ประกอบด้วย ความครบถ้วนของข้อความและความตรงประเด็นตามวัตถุประสงค์ และการตรวจสอบความถูกต้องของ การพิมพ์ การจัดหน้า เรียงหน้า ตรวจสอบความเข้าใจเกี่ยวกับคำชี้แจงต่าง ๆ

2. การตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ

คณะทำงานวิจัยได้นำเครื่องมือวิจัยไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ โดยดำเนินการดังต่อไปนี้

2.1 การกำหนดคุณลักษณะของผู้เชี่ยวชาญ โดยที่ผู้เชี่ยวชาญจะเป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาและการศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตร และทราบว่าควรเก็บรวบรวมข้อมูลให้ครอบคลุมเนื้อหาและโครงสร้าง

2.2 การเรียนเชิญและติดต่อผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยกำหนดช่วงเวลาที่ผู้เชี่ยวชาญจะสามารถพิจารณาเครื่องมือให้ได้ เพื่อนำผลที่ได้จากการเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาวางแผนในปรับแก้เครื่องมือและเริ่มดำเนินการเก็บข้อมูลต่อไป

2.3 ส่งเครื่องมือให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ

2.4 การรวบรวมข้อมูลของเครื่องมือที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ

2.5 ทำการบรรณาธิการหรือตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ในการตอบเพื่อเตรียมที่จะวิเคราะห์ต่อไป

2.6 วิเคราะห์ข้อมูล โดยการนำเครื่องมือที่บรรณาธิการ แล้วมาบันทึกข้อมูลและวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และนำเครื่องมือปรับปรุงข้อความตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

2.7 จัดทำต้นฉบับของเครื่องมือที่ครบถ้วนสมบูรณ์แล้ว และต้องตรวจทานเพื่อพิสูจน์อักษรให้ถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง

3. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ จะใช้การตรวจสอบความเที่ยงตรง โดยมีวิธีตรวจสอบดังรายละเอียดต่อไปนี้

การตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ แบบสอบถามฉบับที่ 1 เป็นการวัดคุณภาพของเครื่องมือว่าสามารถวัดได้ตรงกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้ ซึ่งแบ่งความเที่ยงตรงออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1) ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) การตรวจสอบโดยให้ผู้เชี่ยวชาญตัดสินใจ 3 ท่าน โดยมีวิธีการให้คะแนน ดังนี้

ให้ 1 ถ้าแน่ใจว่าข้อความนั้นวัดได้ตรงตามเนื้อหาจริง

ให้ 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อความนั้นวัดตามเนื้อหาจริง

ให้ -1 ถ้าแน่ใจว่าข้อความนั้นวัดไม่ตรงตามเนื้อหาจริง

จากนั้นนำคะแนนของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดคำนวณหาค่า IOC จากสูตร

$$IOC = \frac{\sum X}{N}$$

โดยที่ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องของข้อความกับวัตถุประสงค์ในการวิจัย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนน

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

จากนั้นนำค่าที่คำนวณได้มาแปลความหมาย ถ้าได้คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 0.50 – 1.00

คะแนน สรุปได้ว่าข้อความได้ตรงกับสิ่งที่ต้องการวัด ถ้าได้คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่านี้ข้อความนั้นต้องปรับปรุงแก้ไข

2) ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) จะทำการการตรวจสอบ โดยใช้ดุลยพินิจของผู้เชี่ยวชาญหรือผู้รอบรู้เฉพาะเรื่อง โดยจะใช้วิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความกับลักษณะเฉพาะของกลุ่มพฤติกรรม หรือหาค่า IOC โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ใช้วิธีการเดียวกับการวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา จากผลการประเมินความเที่ยงตรงโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน มีผลการประเมินอยู่ในระดับดีมาก (IOC=0.80) ดังนั้น ข้อคำถามทุกข้อในแบบสอบถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ การวิจัยของการศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์ สำหรับผู้ประกอบการ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ โดยมีข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ดังนี้

- ควรจะเป็นหลักสูตรที่มีการระบุสาขาวิชาที่ชัดเจน เช่น เศรษฐศาสตร์ประยุกต์ สาขาการเงิน การธนาคาร เศรษฐศาสตร์ประยุกต์ สาขาการขนส่ง เศรษฐศาสตร์ประยุกต์ สาขาการเทคโนโลยี เป็นต้น

- เป็นหลักสูตรที่น่าสนใจ ในการศึกษาหากใช้ระบบออนไลน์ ควรมีการทำกรณีศึกษา และฝึกปฏิบัติโดยแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกลุ่มผู้เรียน อาจารย์ และวิทยากร ควรเชิญผู้มีประสบการณ์และประสบความสำเร็จในการประกอบการมาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

- ควรนำแบบสอบถามไปทดสอบก่อนจะเริ่มเก็บจริง

- ควรจะทำการสัมมนาในกลุ่มกับกลุ่มเป้าหมายที่จะเป็นผู้เรียนในหลักสูตรนี้

ตารางที่ 3.3 ค่าสัมประสิทธิ์ IOC ของแต่ละข้อคำถาม

คำถามที่	ผู้เชี่ยวชาญ			ผลรวม	ค่า IOC	แปรผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ตอนที่ 1						
1	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
2	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
3	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
4	1	0	1	2	0.67	สอดคล้อง
5	1	0	1	2	0.67	สอดคล้อง
6	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
ตอนที่ 2						
1	0	1	1	2	0.67	สอดคล้อง
2	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
3	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
4	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
5	0	1	1	2	0.67	สอดคล้อง
6	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
7	1	1	0	2	0.67	สอดคล้อง
8	1	1	0	2	0.67	สอดคล้อง
9	1	1	0	2	0.67	สอดคล้อง
ตอนที่ 3						
1						
1.1	1	1	1	3	1	สอดคล้อง

คำถามที่	ผู้เชี่ยวชาญ			ผลรวม	ค่า IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1.2	0	1	1	2	0.67	สอดคล้อง
1.3	0	1	1	2	0.67	สอดคล้อง
1.4	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
2						
2.1	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
2.2	1	1	0	2	0.67	สอดคล้อง
2.3	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
2.4	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
2.5	1	1	0	2	0.67	สอดคล้อง
2.6	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
3						
3.1	0	1	1	2	0.67	สอดคล้อง
3.2	0	1	1	2	0.67	สอดคล้อง
3.3	0	1	1	2	0.67	สอดคล้อง
3.4	0	1	1	2	0.67	สอดคล้อง
3.5	0	1	1	2	0.67	สอดคล้อง
3.6	0	1	1	2	0.67	สอดคล้อง
3.7	0	1	1	2	0.67	สอดคล้อง
3.8	0	1	1	2	0.67	สอดคล้อง
4						
4.1	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
4.2	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
4.3	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
4.4	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
4.5	0	1	1	2	0.67	สอดคล้อง
4.6	0	1	1	2	0.67	สอดคล้อง

คำถามที่	ผู้เชี่ยวชาญ			ผลรวม	ค่า IOC	แปรผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
4.7	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
5						
5.1	0	1	1	2	0.67	สอดคล้อง
5.2	0	1	1	2	0.67	สอดคล้อง
5.3	0	1	1	2	0.67	สอดคล้อง
5.4	0	1	1	2	0.67	สอดคล้อง
5.5	0	1	1	2	0.67	สอดคล้อง
5.6	0	1	1	2	0.67	สอดคล้อง
5.7	0	1	1	2	0.67	สอดคล้อง
5.8	0	1	1	2	0.67	สอดคล้อง
5.9	0	1	1	2	0.67	สอดคล้อง
รวม /เฉลี่ย				117	0.80	สอดคล้อง

2. แบบกำหนดประเด็นการสัมมนา ใช้ในการกำหนดประเด็นการสัมมนากลุ่มนักวิชาการ/ผู้ทรงคุณวุฒิทั้งในขั้นการจัดทำโครงร่างหลักสูตรเบื้องต้น ในขั้นของการสรุปผลการศึกษา (แสดงในภาคผนวก จ) ประกอบด้วย ปรัชญาของหลักสูตร วัตถุประสงค์ของหลักสูตร กลุ่มผู้เรียน คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา ความรู้หลักของการศึกษาในหลักสูตร ทักษะที่คาดว่าจะได้รับเมื่อสำเร็จการศึกษาจากหลักสูตร ความรู้ทางวิชาการเพิ่มเติม คุณลักษณะมหาบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตร

3.4 วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับแบบสอบถามใช้การส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ส่วนการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมมนากลุ่มใช้การสรุปประเด็นสำคัญตามประเด็นการสัมมนากลุ่ม

การสัมมนากลุ่ม ผู้บริหารหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน และผู้ทรงคุณวุฒิจะดำเนินการในขั้นการศึกษานำร่องเพื่อการจัดทำโครงร่างหลักสูตร และในขั้นการสรุปผลการศึกษา โดยการระดมความคิดเห็นของ ผู้บริหารหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน และนักวิชาการและผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาที่เกี่ยวข้อง โดยวิธีเลือกแบบเจาะจง ครั้งละ 25 คน จำนวน 2 ครั้ง

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจะแบ่งออกเป็น 2 แบบ คือ การวิเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง และการวิเคราะห์รายจ่าย รายรับ และจุดคุ้มทุนของหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ

3.5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง จะใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ในการบรรยายลักษณะโดยทั่วไป ความคาดหวังต่อหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ และคุณลักษณะมหัพัตที่พึงประสงค์ของหลักสูตร ของกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percent) ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) สำหรับสำหรับคำถามปลายเปิดที่เป็นการแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่าง และการสนทนากลุ่ม โดยการวางเค้าโครงเนื้อหาให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย คำนึงถึงบริบทหรือสภาพแวดล้อมประกอบของข้อมูลและวิเคราะห์เฉพาะเนื้อหาที่ปรากฏ การวิเคราะห์เป็นการจัดระบบการจำแนกคำหรือข้อความในเนื้อหาสาระ ซึ่งระบบจะพิจารณาถึงหลักเกณฑ์ต่อไปนี้ คือ

- 1) สอดคล้องกับปัญหา วัตถุประสงค์ของตัวแปรในการวิจัย
- 2) มีความครอบคลุมคำหรือข้อความที่ผู้วิจัยนำมาใช้เป็นระบบในการจำแนก
- 3) การจำแนกใช้หลักเกณฑ์เดียวกัน เช่น การจำแนกโดยใช้ฐานะทางเศรษฐกิจ อาชีพ เวลา และสถานภาพ เป็นต้น เพื่อป้องกันการซ้ำซ้อนกันของคำหรือข้อความที่จะปรากฏ
- 4) การจำแนกไม่ควรมีความซ้ำซ้อนกันระหว่างข้อความที่จะนำไปเจแนบภายได้

ระบบการจำแนกแต่ละครั้ง

3.5.2 การวิเคราะห์รายรับ รายจ่าย และจุดคุ้มทุนของหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ มีกระบวนการ ดังนี้

- 1) การวิเคราะห์รายรับและรายจ่ายของหลักสูตรในการผลิตบัณฑิต โดยการรวบรวมข้อมูลรายรับ รายจ่ายของหลักสูตรเศรษฐศาสตร์มหัพัต ในแต่ละวิชาเอกของสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ เพื่อนำมาประเมินหรือคาดการณ์รายรับ รายจ่ายของหลักสูตรเศรษฐศาสตร์มหัพัต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ รายละเอียดของรายรับ รายจ่าย ดังแสดงในตารางที่ 3.4

ตารางที่ 3.4 รายการรายรับ รายจ่ายของหลักสูตร

รายการ	รายละเอียด	หมายเหตุ
รายรับ		
	1. ค่าเล่าเรียนตลอดหลักสูตรของนักศึกษาเลือกแผน ก (วิทยานิพนธ์) 2. ค่าเล่าเรียนตลอดหลักสูตรของนักศึกษาเลือกแผน ข (การศึกษาค้นคว้าอิสระ) 3. ค่าอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ 4. ค่าธรรมเนียมการศึกษา	การคาดการณ์รายรับเบื้องต้น
รายจ่าย		
รายจ่ายคงที่	1. ค่าบริหารจัดการ เฉลี่ยทั้งคณะ ((ต่อหัวนักศึกษา) คูณจำนวนนักศึกษาคูณจำนวนปีของหลักสูตร)ประกอบด้วย - ค่าใช้จ่ายบุคลากร - ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน - ค่าสาธารณูปโภค - ค่าใช้จ่ายในการลงทุน 2. ค่าผลิตประมวลสาระชุดวิชาและแนวการศึกษา 3. ค่าใช้จ่ายอื่น ของหลักสูตร	การคาดการณ์รายจ่ายเบื้องต้น
รายจ่ายผันแปร	1. ค่าตอบแทนสอนสอบ วิทยานิพนธ์/ค้นคว้าอิสระ 2. ค่าใช้สอยเกี่ยวกับนักศึกษา 3. เงินอุดหนุนอื่นๆ 4. ค่าพัฒนาระบบการเรียนการสอน 5. เงินสมทบให้มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	การคาดการณ์รายจ่ายเบื้องต้น

2) การวิเคราะห์จุดคุ้มทุน (Breakeven Point) ภายใต้การกำหนดสถานการณ์รายรับแบบต่างๆ

จาก
$$Q^* = \frac{TFC}{P - AVC}$$

โดยที่ Q^* คือ จำนวนนักศึกษา ณ จุดคุ้มทุน

TFC คือ ต้นทุนหรือรายจ่ายคงที่รวม

AVC คือ ต้นทุนหรือรายจ่ายผันแปรเฉลี่ย

P คือ ค่าเล่าเรียนของนักศึกษาต่อคน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การรายงานผลการวิจัยของการศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ จะกล่าวถึงผลการศึกษาที่ได้ตามวัตถุประสงค์ในส่วนของการศึกษาความต้องการเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ความต้องการใช้มหาบัณฑิต ความพร้อมในระดับสาขาวิชาในการบริหารจัดการและการเปิดสอน และ ค่าใช้จ่ายและวิเคราะห์จุดคุ้มทุนของหลักสูตรหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ โดยมีผลการวิจัย ดังนี้

4.1 ความต้องการเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโท หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ

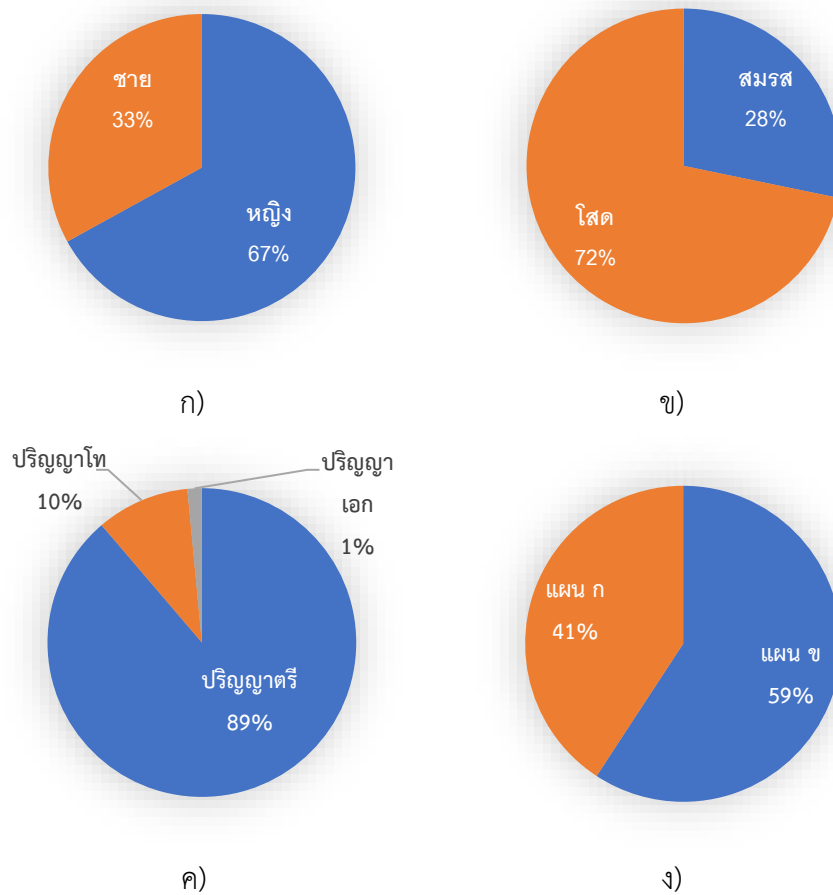
4.1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการรวบรวมข้อมูลพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมีสัดส่วนร้อยละ 67 มีช่วงอายุตั้งแต่ 20 ถึง 65 ปี มีอายุเฉลี่ยอยู่ที่ 31.05 ปี มีสถานภาพโสดร้อยละ 72 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีร้อยละ 89 รองลงมาสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทคิดเป็นร้อยละ 10 และส่วนใหญ่ต้องการเลือกเรียนในแผน ข หรือแผนการเรียนแบบคั่นคว่ำอิสระร้อยละ 59 ดังภาพที่ 4.1 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอาชีพรับราชการร้อยละ 29 และมีสัดส่วนใกล้เคียงกันกับอาชีพพนักงานเอกชน ร้อยละ 24 ลักษณะงานหลักที่ทำส่วนใหญ่ร้อยละ 19 เป็นลักษณะงานอื่น ๆ ได้แก่ เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป วิศวกร นักศึกษา ผู้สอบบัญชี เป็นต้น รองลงมาได้แก่งานด้านการศึกษา การบริการ และการบริหารจัดการเป็นร้อยละ 17 ร้อยละ 14 และร้อยละ 12 ตามลำดับดังภาพที่ 4.2 และ 4.3

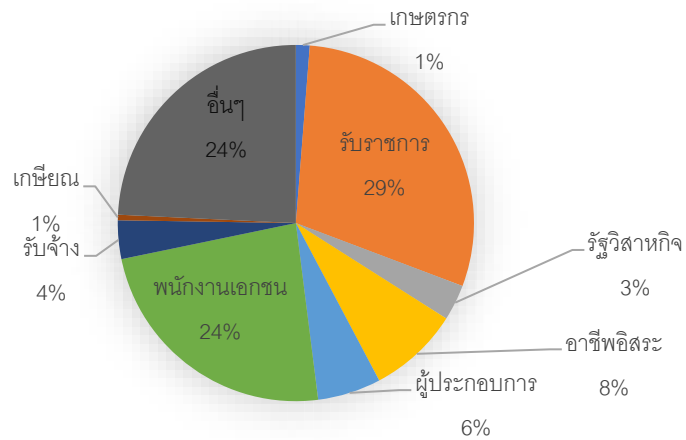
4.1.2 ความคาดหวังต่อหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ

ความรู้หลักที่ต้องการศึกษาจากหลักสูตร 5 อันดับแรก พบว่า เลือกความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์การจัดการเป็นอันดับ 1 มากที่สุด อันดับรองลงมาได้แก่ การจัดการด้านการเงินการบัญชี การพยากรณ์ทางเศรษฐกิจและธุรกิจ และการจัดทำแผนธุรกิจ ส่วนความรู้ที่ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกเป็นอันดับ 2 มากที่สุดได้แก่ ด้านเศรษฐศาสตร์การจัดการเช่นเดียวกัน รองลงมาได้แก่ การจัดทำแผนธุรกิจ การจัดการด้านการผลิต การตลาด การจัดการทางด้านการเงินการบัญชี และการวิเคราะห์โครงการ ความรู้ที่ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกเป็นอันดับ 3 มากที่สุดได้แก่ การจัดการด้านการผลิตและการตลาด รองลงมาได้แก่ การจัดทำแผนธุรกิจ เศรษฐศาสตร์การจัดการ สำหรับความรู้ที่ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกเป็นอันดับ 4 มากที่สุดได้แก่ ด้านการพัฒนากลยุทธ์การแข่งขันของธุรกิจ รองลงมาได้แก่ การจัดการทางด้านการผลิตและการตลาด การพยากรณ์

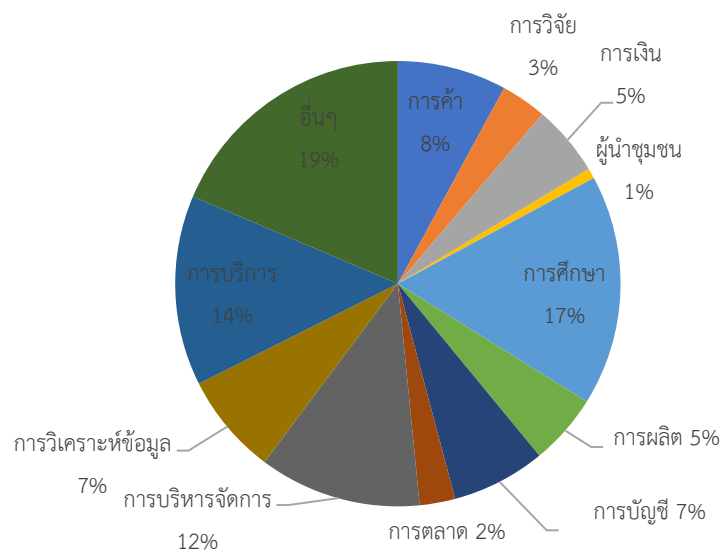
ทางเศรษฐกิจและธุรกิจ พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และการจัดทำแผนธุรกิจด้วยจำนวนผู้เลือกใกล้เคียงกัน ส่วนความรู้ที่มีผู้เลือกเป็นอันดับ 5 มากที่สุดคือ ด้านการจัดการธุรกิจที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและการจัดทำแผนธุรกิจ ในลำดับรองลงมาได้แก่ ธุรกิจระหว่างประเทศ การบริหารความเสี่ยง และการพัฒนากลยุทธ์การแข่งขันของธุรกิจ ดังภาพที่ 4.4

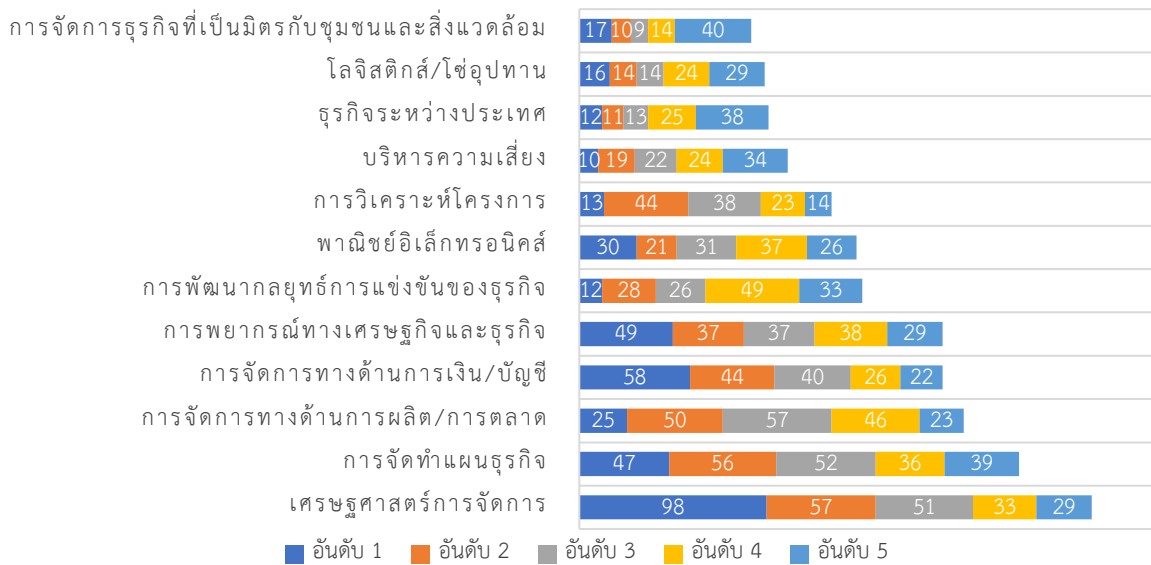
ภาพที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ภาพที่ 4.2 ประเภทอาชีพของกลุ่มตัวอย่าง

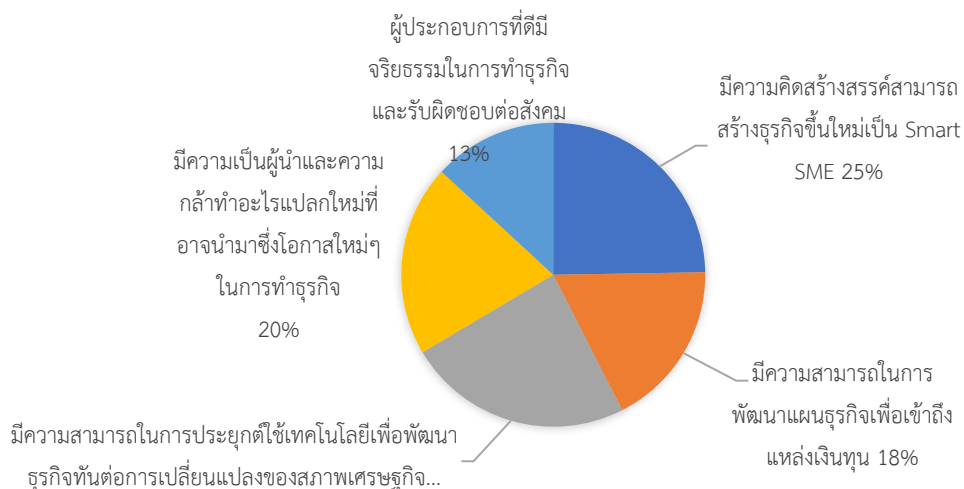

ภาพที่ 4.3 ลักษณะงานที่ทำของกลุ่มตัวอย่าง

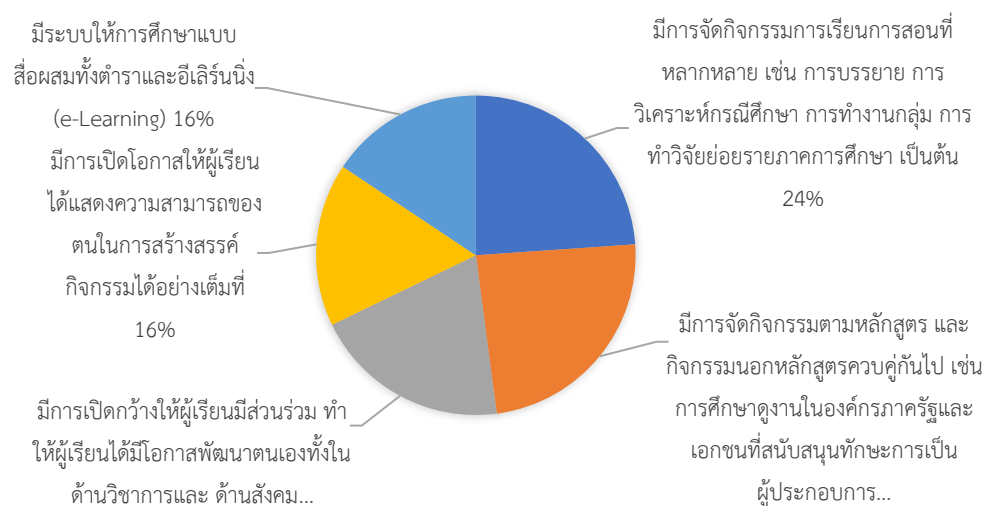
ภาพที่ 4.4 ความรู้หลักที่ต้องการจากการศึกษาในหลักสูตร

ทักษะที่คาดว่าจะได้รับเมื่อสำเร็จการศึกษาจากหลักสูตร พบว่า ด้านความคิดสร้างสรรค์สามารถสร้างธุรกิจขึ้นใหม่เป็น Smart SME เป็นทักษะที่ถูกเลือกมากที่สุดคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 25 รองลงมาคือ การมีความสามารถในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาธุรกิจทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจและสังคมเป็นร้อยละ 24 มีความเป็นผู้นำและความกล้าทำอะไรแปลกใหม่ก็อาจนำมาซึ่งโอกาสใหม่ๆ ในการทำธุรกิจ ร้อยละ 20 มีความสามารถในการพัฒนาแผนธุรกิจเพื่อเข้าถึงแหล่งเงินทุนร้อยละ 18 และผู้ประกอบการที่ดีมีจริยธรรมในการทำธุรกิจและรับผิดชอบต่อสังคมเป็นลำดับสุดท้าย ดังภาพที่ 4.5

ภาพที่ 4.5 ทักษะที่คาดว่าจะได้รับเมื่อสำเร็จการศึกษาในหลักสูตร

จากภาพที่ 4.6 แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรที่เหมาะสมและจะช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการศึกษา มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย เช่น การบรรยาย การวิเคราะห์กรณีศึกษา การทำงานกลุ่ม การทำวิจัยย่อยรายภาคการศึกษา และมี การจัดกิจกรรมตามหลักสูตรและนอกหลักสูตรควบคู่กันไป เช่น การศึกษาดูงานในองค์กรภาครัฐและเอกชนที่สนับสนุนทักษะการเป็นผู้ประกอบการ เป็นสัดส่วนมากที่สุดร้อยละ 24 รองลงมา มีการเปิดกว้างให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ทำให้ผู้เรียนได้มีโอกาสพัฒนาตนเองทั้งในด้านวิชาการและ ด้านสังคม ร้อยละ 20 และ มีการเปิดโอกาสผู้เรียนได้แสดงความสามารถของตนในการสร้างสรรค์กิจกรรมได้อย่างเต็มที่ และมีระบบให้การศึกษาแบบสื่อผสมทั้งตำราและอีเลิร์นนิง (e-Learning) ร้อยละ 16

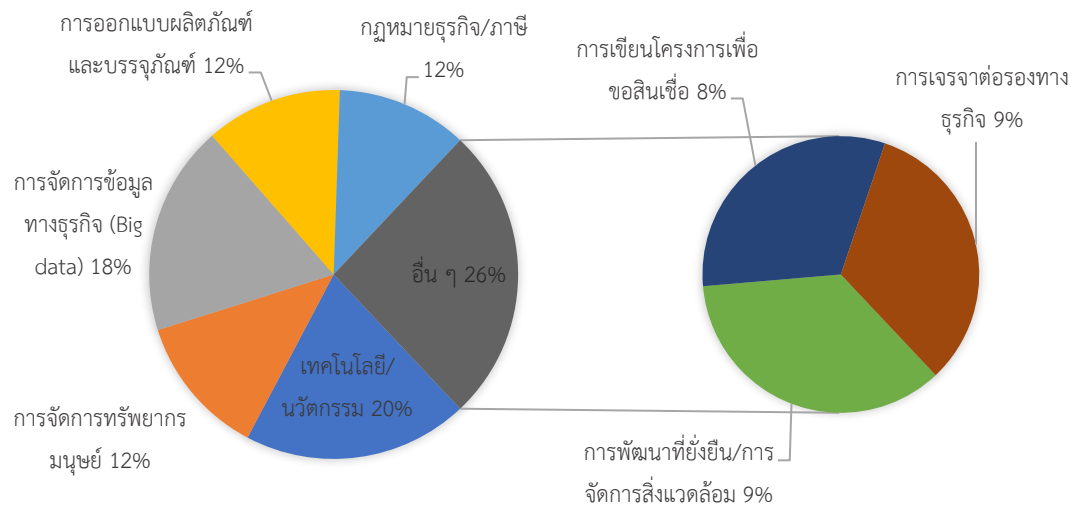

ภาพที่ 4.6 การจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรที่เหมาะสมและจะช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการศึกษา

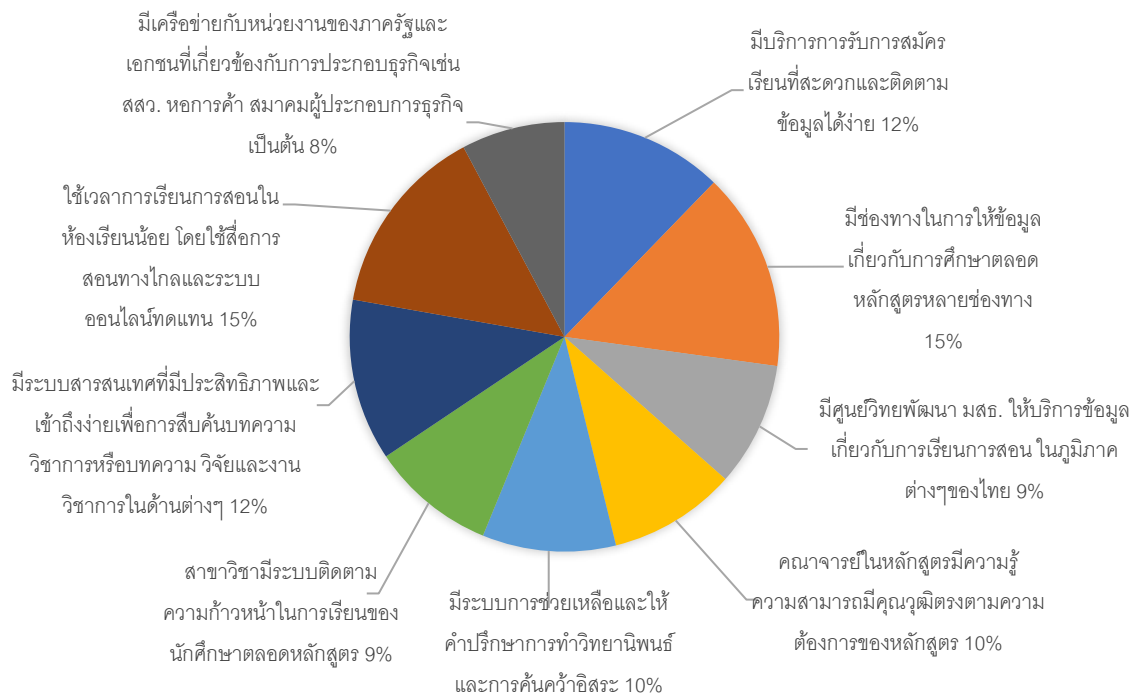
จากภาพที่ 4.7 พบว่าไม่มีความแตกต่างอย่างชัดเจนสำหรับความรู้ความสามารถทางวิชาการเพิ่มเติมที่ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการ จากสัดส่วนการเลือกในแต่ละข้อว่าไม่แตกต่างกันมากนัก โดยที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เลือกทางอื่น ๆ ได้แก่ การลงทุนในหลักทรัพย์ มาตรฐานจรรยาบรรณของการประกอบธุรกิจ เป็นต้น คิดเป็นร้อยละ 26 ในขณะที่ความรู้ความสามารถทางวิชาการเพิ่มเติมที่ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกมากที่สุดได้แก่ เทคโนโลยีและนวัตกรรมร้อยละ 20 การจัดการข้อมูลทางธุรกิจด้วย Big data คิดเป็นร้อยละ 18 รองลงมามีสัดส่วนเท่ากันที่ร้อยละ 12 ได้แก่ การออกแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ การจัดการทรัพยากรมนุษย์ และกฎหมายธุรกิจและภาษี นอกจากนั้นในลำดับรองลงมาได้แก่ การเขียนโครงการเพื่อขอสินเชื่อ การเจรจาต่อรองทางธุรกิจ และการพัฒนาที่ยั่งยืนและการจัดการสิ่งแวดล้อม

ปัจจัยสนับสนุนของการศึกษาที่จะสนับสนุนให้ผู้ตอบแบบสอบถามตัดสินใจเรียนในหลักสูตร พบว่าปัจจัยที่มีสัดส่วนการเลือกมากที่สุด ได้แก่ การมีช่องทางในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาตลอดหลักสูตรหลายช่องทาง และใช้เวลาการเรียนการสอนในห้องเรียนน้อย โดยใช้สื่อการสอนทางไกลและระบบออนไลน์

ทดแทน คิดเป็นร้อยละ 15 รองลงมา ได้แก่ มีบริการการรับการสมัครเรียนที่สะดวกและติดตามข้อมูลได้ง่าย และมีระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพและเข้าถึงง่ายเพื่อการสืบค้นบทความวิชาการหรือบทความ วิจัยและงานวิชาการในด้านต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 12 และปัจจัยด้านคณาจารย์ในหลักสูตรมีความรู้ความสามารถมีคุณวุฒิตรงตามความต้องการของหลักสูตร และมีระบบการช่วยเหลือและให้คำปรึกษาการทำวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระคิดเป็นร้อยละ 10 ดังภาพที่ 4.8

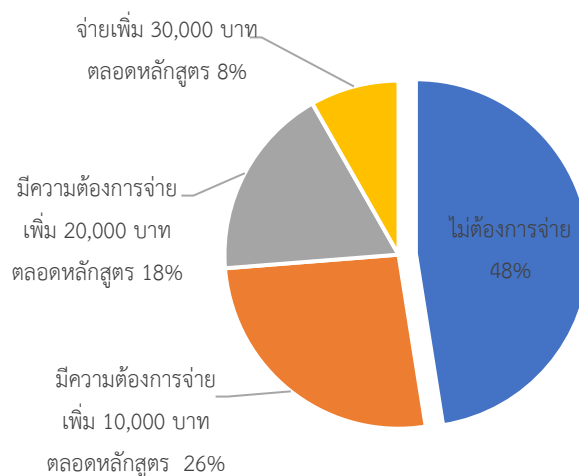

ภาพที่ 4.7 ความรู้ความสามารถทางวิชาการเพิ่มเติมที่ต้องการเพื่อการเป็นผู้ประกอบการที่มีประสิทธิภาพ

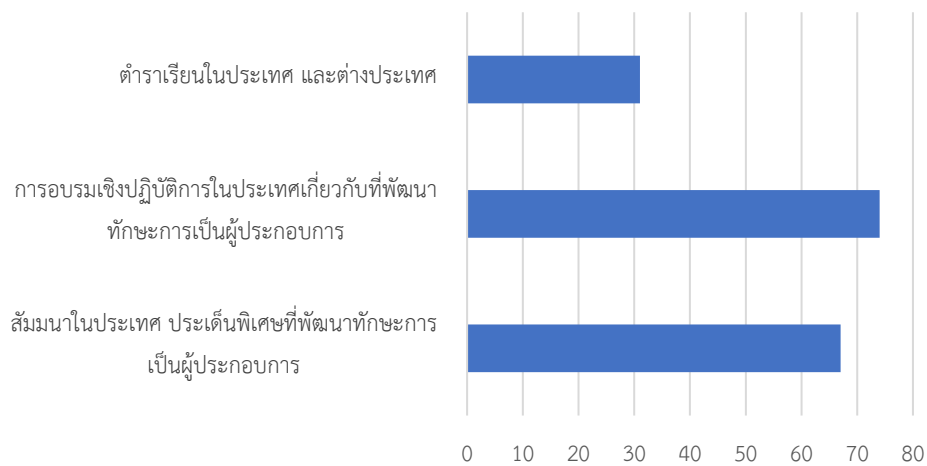
ภาพที่ 4.8 ปัจจัยสนับสนุนของการศึกษาที่จะสนับสนุนการตัดสินใจเรียนในหลักสูตรนี้

ค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมในการจัดการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มพูนทักษะต่าง ๆ ที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจที่จะจ่ายค่าใช้จ่ายเพิ่ม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ร้อยละ 48 ไม่ต้องการจ่ายเพิ่ม รองลงมา มีผู้ต้องการจ่ายเพิ่ม 10,000 ร้อยละ 26 จ่ายเพิ่ม 20,000 ร้อยละ 18 และจ่ายเพิ่ม 30,000 บาทร้อยละ 8 ตามลำดับดังภาพที่ 4.9

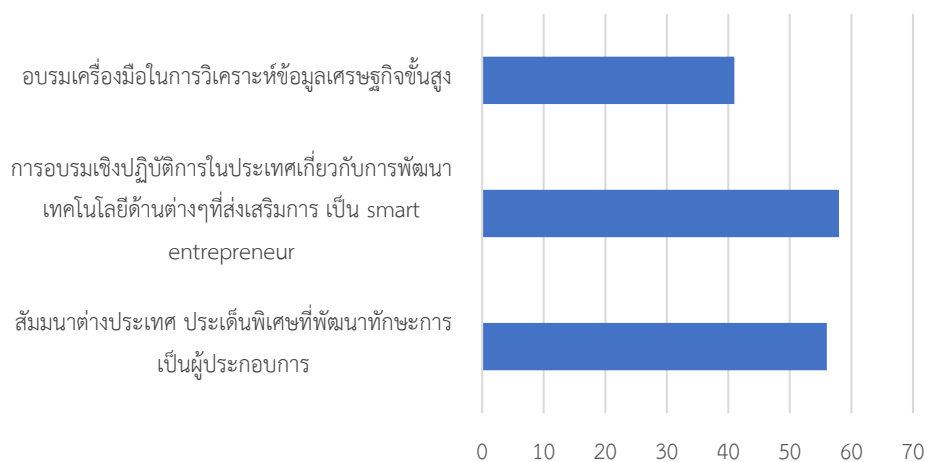

ภาพที่ 4.9 ค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมในการจัดการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มพูนทักษะต่าง ๆ

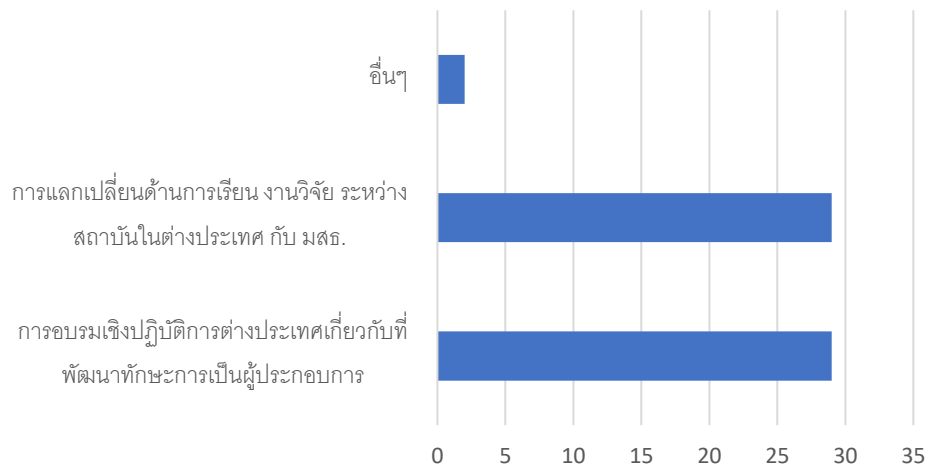
ความต้องการของผู้ตอบแบบสอบถามในการจัดการเรียนการสอนเพิ่มเติมเพื่อเพิ่มพูนทักษะต่าง ๆ เมื่อจ่ายเพิ่ม 10,000 บาท พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ต้องการการอบรมเชิงปฏิบัติการในประเทศที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะการเป็นผู้ประกอบการ รองลงมาคือการสัมมนาในประเทศในประเด็นพิเศษที่พัฒนาทักษะการเป็นผู้ประกอบการเช่นกัน ดังภาพที่ 4.10 ในกรณีเมื่อจ่ายเพิ่ม 20,000 บาท พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ต้องการการอบรมเชิงปฏิบัติการในประเทศที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่ส่งเสริมการเป็น smart entrepreneur รองลงมาคือการสัมมนาต่างประเทศในประเด็นพิเศษที่พัฒนาทักษะการเป็นผู้ประกอบการ ดังภาพที่ 4.11 ในลำดับสุดท้าย ในกรณีเมื่อจ่ายเพิ่ม 30,000 บาท พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ต้องการอบรมเชิงปฏิบัติการต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะการเป็นผู้ประกอบการ และการแลกเปลี่ยนด้านการเรียน การวิจัย ระหว่างสถาบันในต่างประเทศและ มสธ. ดังภาพที่ 4.12

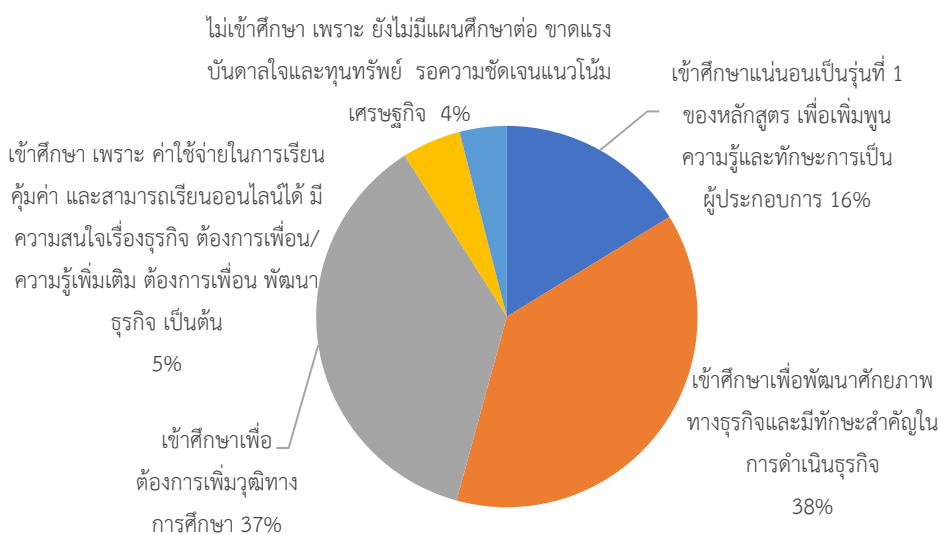
ภาพที่ 4.10 ความต้องการในการจัดการเรียนการสอนเพิ่มเติมเมื่อจ่ายเพิ่ม 10,000 บาท

ภาพที่ 4.11 ความต้องการในการจัดการเรียนการสอนเพิ่มเติมเมื่อจ่ายเพิ่ม 20,000 บาท

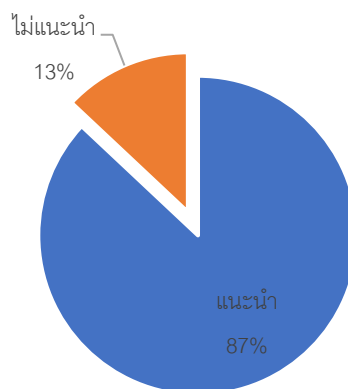

ภาพที่ 4.12 ความต้องการในการจัดการเรียนการสอนเพิ่มเติมเมื่อจ่ายเพิ่ม 30,000 บาท

ภาพที่ 4.13 ความต้องการของผู้ตอบแบบสอบถามในการเข้าศึกษาในหลักสูตร

จากภาพที่ 4.13 พบว่า ผู้ที่มีความต้องการเข้าศึกษาในหลักสูตรมีเหตุผลหลักคือ เพื่อพัฒนาศักยภาพทางธุรกิจและทักษะสำคัญในการดำเนินธุรกิจร้อยละ 38 รองลงมาเพื่อต้องการเพิ่มวุฒิทางการศึกษาร้อยละ 37 ตามลำดับ นอกจากนี้ยังมีผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 16 มีความต้องการเข้าศึกษาแน่นอนเป็นรุ่นแรกของหลักสูตรเพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะการเป็นผู้ประกอบการ และ ร้อยละ 5 มีความต้องการศึกษาด้วยเหตุผลอื่น ๆ ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการศึกษามีความคุ้มค่าและสามารถเรียนออนไลน์ได้ เป็นต้น โดยผู้ไม่ต้องการเข้าศึกษาร้อยละ 4 สาเหตุเนื่องจากไม่มีแผนศึกษาต่อ ขาดแรงบันดาลใจ ขาดทุนทรัพย์ และสภาวะเศรษฐกิจ

ภาพที่ 4.14 การแนะนำหลักสูตรกับคนที่รู้จัก

ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามในการแนะนำหลักสูตรนี้กับคนที่รู้จัก พบว่าส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 87 จะแนะนำหลักสูตรนี้แก่คนที่รู้จัก โดยมีเหตุผลที่แนะนำหรือไม่แนะนำดังนี้

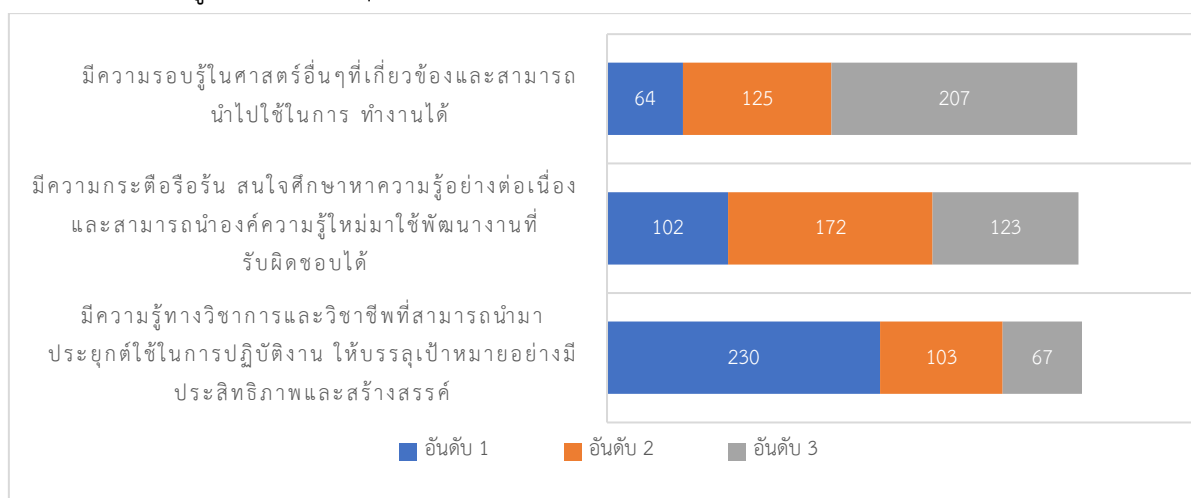
แนะนำเพราะ หลักสูตรดูทันสมัย เนื่องจากเป็นอีกหนึ่งหลักสูตรที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้กับการดำรงชีวิตหรือประกอบธุรกิจ คาดว่าถ้าได้ศึกษาเพิ่มเติมจะเกิดประโยชน์ เป็นหลักสูตรที่น่าสนใจที่จะสามารถพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้เพิ่มขึ้นได้ สามารถนำความรู้ไปต่อยอดทางธุรกิจได้ อยากมีเพื่อนเรียน เนื่องจากเป็นอีกหนึ่งหลักสูตรที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้กับการดำรงชีวิตหรือประกอบธุรกิจ มีความสะดวกในการจัดการบริหารเวลาสำหรับคนที่อาจจะไม่ได้มีเวลาในการเข้าเรียนมากนัก เป็นหลักสูตรที่มีครบทั้งในตำราและสื่อการสอนที่หลากหลาย เสนอทางเลือกในการเรียนต่อ และเป็นการสร้างเครือข่าย

ไม่แนะนำเพราะ อยากเข้าศึกษาก่อนเพื่อมีข้อมูลและประสบการณ์ในการเรียนจึงจะสามารถแนะนำคนรู้จักได้ และ ยังไม่ทราบรายละเอียดของหลักสูตร ดังภาพ 4.14

สำหรับข้อเสนอแนะในการพัฒนาหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีข้อเสนอแนะ ได้แก่ ควรมีการจัดสภาพแวดล้อมในการเรียนสนับสนุนให้นักศึกษาสามารถพัฒนาทักษะด้านการเป็นผู้ประกอบการได้ โครงการหรือกรณีศึกษาควรจะต้องสอดคล้องกับสิ่งที่ต้องใช้ในการทำงานจริง ควรให้มีการเรียนนอกห้องเพื่อเพิ่มประสบการณ์ที่ดีของผู้ศึกษา เน้นทางด้านการประกอบธุรกิจออนไลน์เข้าถึงเทคโนโลยีได้มากขึ้น มีการศึกษาดูงานต่างประเทศเพื่อเพิ่มประสบการณ์ มีการเข้าถึงการปฏิบัติจริงของผู้ประกอบการ มีการลงพื้นที่จริง สถานการณ์จริง ควรเป็นหลักสูตรที่เน้นพัฒนาศักยภาพเพื่อให้สามารถมองเห็นโอกาสและแข่งขันทางธุรกิจ ควรนำกรณีศึกษาธุรกิจในประเทศหลากหลายรูปแบบมาวิเคราะห์ มีการปรับข้อมูลข่าวสารใหม่ ๆ เหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องในการเรียนให้ทันสมัย และจัดทำหลักสูตรและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

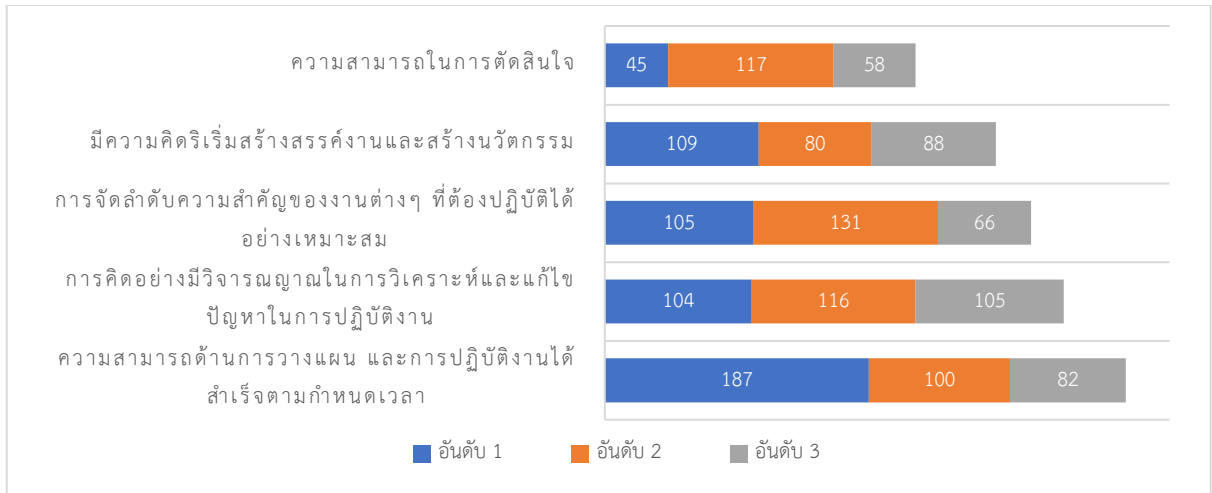
4.1.3 คุณลักษณะมหาบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ

คุณลักษณะมหาบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตร 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีการสื่อสาร และด้านคุณธรรม และจริยธรรม ที่ผู้ตอบแบบสอบถามคาดหวังเป็น 3 ลำดับแรก พบว่า ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพที่ผู้ตอบแบบสอบถามคาดหวัง ลำดับที่ 1 คือ มีความรู้ทางวิชาการที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและสร้างสรรค์มากที่สุด ลำดับที่ 2 คือ มีความกระตือรือร้นสนใจศึกษาหาความรู้อย่างต่อเนื่องและสามารถนำองค์ความรู้ใหม่มาใช้พัฒนางานที่ได้รับมอบหมายได้ และลำดับที่ 3 คือ มีความรอบรู้ในศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องและสามารถนำไปใช้ในการทำงานได้ ดังภาพที่ 4.15

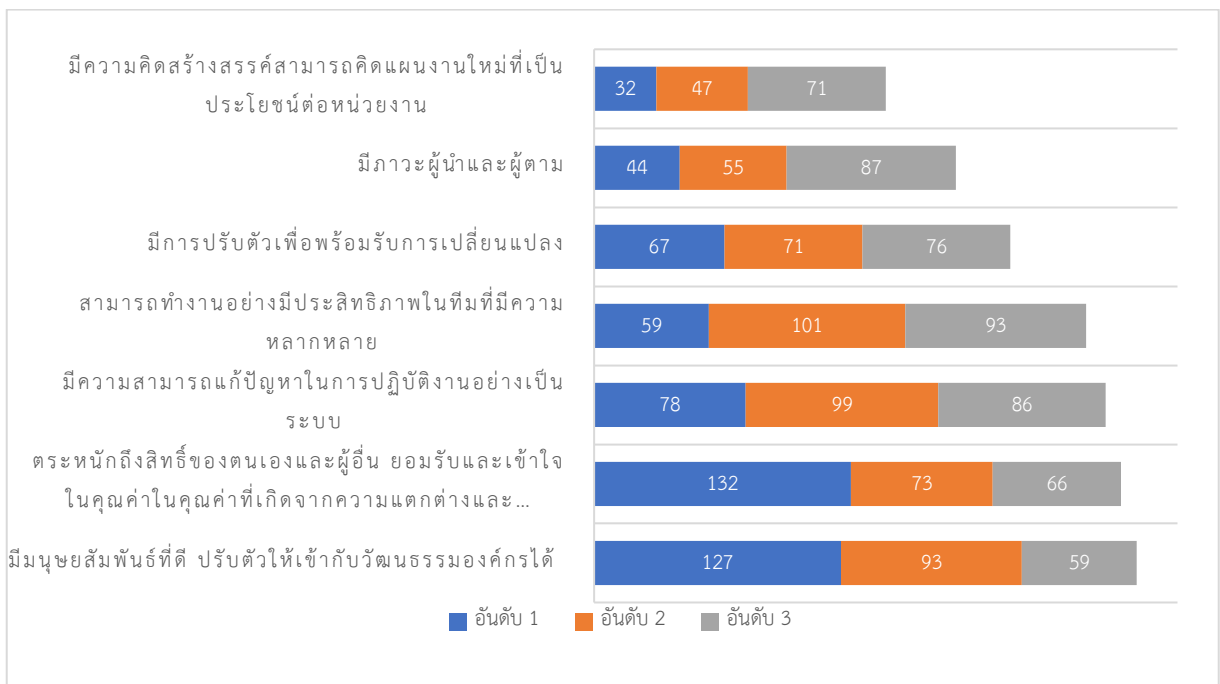

ภาพที่ 4.15 คุณลักษณะมหาบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตรที่คาดหวังด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ

ด้านทักษะทางปัญญา ผู้ตอบแบบสอบถามคาดหวัง ลำดับที่ 1 คือ ด้านความสามารถด้านการวางแผนและปฏิบัติงานให้สำเร็จตามกำหนดเวลา ลำดับที่ 2 คือ การจัดลำดับความสำคัญของงานต่าง ๆ ที่ต้องปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม และลำดับที่ 3 คือ การคิดอย่างมีวิจารณญาณในการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน ดังภาพที่ 4.16 ในส่วนของทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ผู้ตอบแบบสอบถามคาดหวังลำดับที่ 1 คือ ด้านความมีมนุษยสัมพันธ์และการตระหนักถึงสิทธิของตนเองและผู้อื่น ลำดับที่ 2 คือ สามารถทำงานอย่างมีประสิทธิภาพในทีมที่มีความหลากหลาย สามารถแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ และมนุษยสัมพันธ์ที่ดีปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมองค์กรได้ และลำดับที่ 3 คือ มีภาวะผู้นำและผู้ตาม และความสามารถในการแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบดังภาพที่ 4.17

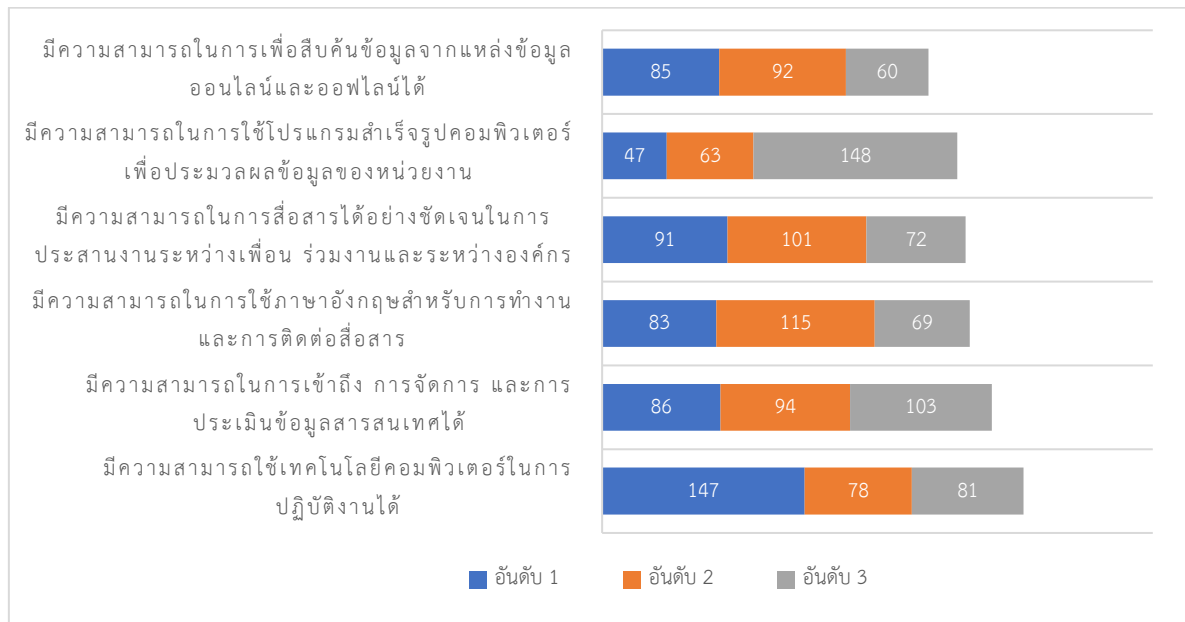
ภาพที่ 4.16 คุณลักษณะมหัศจรรย์ที่พึงประสงค์ของหลักสูตรที่คาดหวังด้านทักษะทางปัญญา

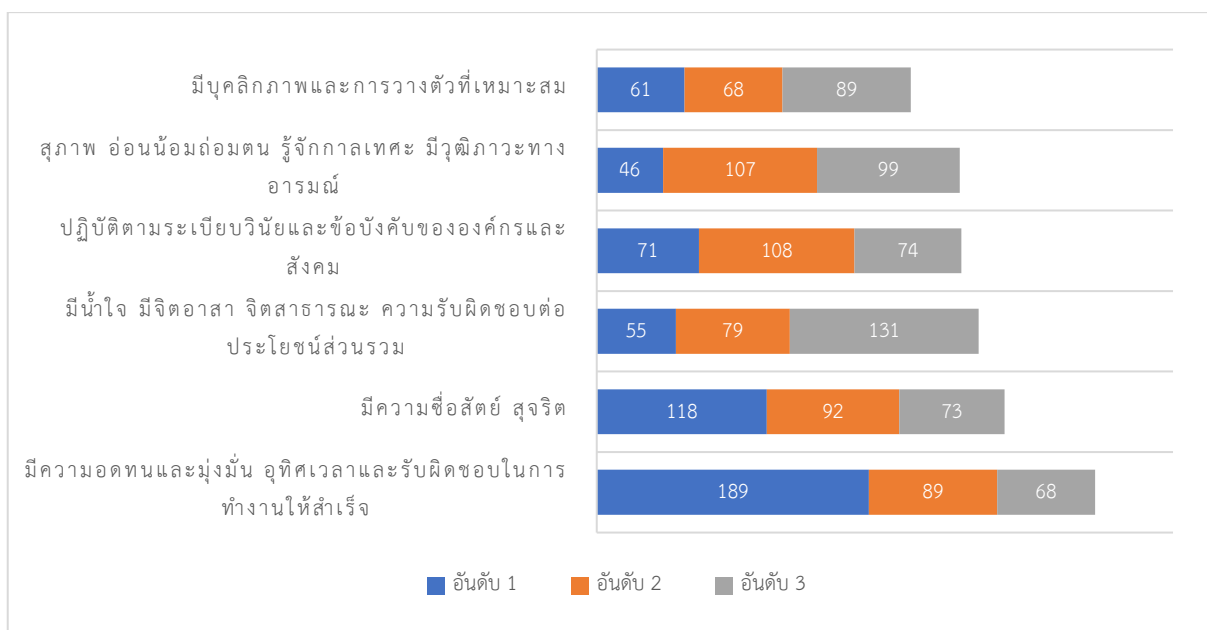
ภาพที่ 4.17 คุณลักษณะมหัศจรรย์ที่พึงประสงค์ของหลักสูตรที่ผู้ตอบแบบสอบถามคาดหวังด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีการสื่อสาร ผู้ตอบแบบสอบถามคาดหวังด้านความสามารถใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงานเป็นลำดับ 1 ความสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการทำงานและการติดต่อสื่อสาร เป็นลำดับที่ 2 และลำดับที่ 3 คือ สามารถใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์เพื่อประมวลผลข้อมูล ดังภาพที่ 4.18 ด้านคุณธรรม และจริยธรรม ผู้ตอบแบบสอบถามคาดหวังลำดับที่ 1 คือ มีความอดทนและมุ่งมั่น อุทิศเวลาและรับผิดชอบในการทำงาน ลำดับที่

2 คือ มีความสุภาพ อ่อนน้อมถ่อมตน รู้จักกาลเทศะ มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ และปฏิบัติตามระเบียบวินัยและข้อบังคับขององค์กรและสังคม และ ลำดับที่ 3 คือ ความมีน้ำใจ มีจิตอาสา จิตสาธารณะ ความรับผิดชอบต่อประโยชน์ส่วนรวม ดังภาพที่ 4.19

ภาพที่ 4.18 คุณลักษณะมหัศจรรย์ที่พึงประสงค์ของหลักสูตรที่คาดหวังด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีการสื่อสาร

ภาพที่ 4.19 คุณลักษณะมหัศจรรย์ที่พึงประสงค์ของหลักสูตรที่คาดหวังด้านคุณธรรม และจริยธรรม

4.1.4 สรุปความต้องการเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโท หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ

จากผลการศึกษาสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการเข้าศึกษาในหลักสูตรเพื่อพัฒนาศักยภาพทางธุรกิจและทักษะสำคัญในการดำเนินธุรกิจ และเพื่อต้องการเพิ่มวุฒิทางการศึกษาในการเลื่อนตำแหน่งหน้าที่การงานให้สูงขึ้น และมีรายได้ต่อเดือนสูงขึ้น นอกจากนี้ มีความต้องการเข้าศึกษาแน่นอนเป็นรุ่นแรกของหลักสูตรเพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะการเป็นผู้ประกอบการร้อยละ 16 และหากมีการเรียนการสอนออนไลน์ที่ไม่กระทบต่อการทำงานและมีค่าใช้จ่ายในการเรียนที่สามารถจ่ายได้ จะมีความต้องการเข้าศึกษาด้วยเหตุผลดังกล่าวอีกร้อยละ 5 ความรู้หลักที่ต้องการศึกษาจากหลักสูตร 5 อันดับแรก คือ ความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์การจัดการ การจัดทำแผนธุรกิจ การจัดการด้านการผลิตการตลาด ด้านการพัฒนากลยุทธ์ การแข่งขันของธุรกิจ และด้านการจัดการธุรกิจที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและการจัดทำแผนธุรกิจ สำหรับทักษะที่คาดว่าจะได้รับเมื่อสำเร็จการศึกษาจากหลักสูตร คือทักษะของการคิดสร้างสรรค์สามารถสร้างธุรกิจขึ้นใหม่เป็น Smart SME การมีความสามารถในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาธุรกิจทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจและสังคมและมีความเป็นผู้นำและความกล้าทำอะไรแปลกใหม่ก็อาจนำมาซึ่งโอกาสใหม่ๆ ในการทำธุรกิจ

ปัจจัยสนับสนุนให้ผู้ตอบแบบสอบถามตัดสินใจเรียนในหลักสูตร คือ การมีช่องทางในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาตลอดหลักสูตรหลายช่องทาง และใช้เวลาการเรียนการสอนในห้องเรียนน้อย โดยใช้สื่อการสอนทางไกลและระบบออนไลน์ทดแทน มีบริการการรับการสมัครเรียนที่สะดวกและติดตามข้อมูลได้ง่าย และมีระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพและเข้าถึงง่ายเพื่อการสืบค้นบทความวิชาการหรือบทความ วิจัยและงานวิชาการในด้านต่าง ๆ คณาจารย์ในหลักสูตรมีความรู้ความสามารถมีคุณวุฒิตรงตามความต้องการของหลักสูตร และมีระบบการช่วยเหลือและให้คำปรึกษาการทำวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ และมีข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาหลักสูตรให้ตอบสนองผู้เรียนได้มากขึ้น ได้แก่ การจัดสภาพแวดล้อมในการเรียนสนับสนุนให้นักศึกษาสามารถพัฒนาทักษะด้านการเป็นผู้ประกอบการได้ โครงการหรือกรณีศึกษาควรจะสอดคล้องกับสิ่งที่ต้องใช้ในการทำงานจริง ควรให้มีการเรียนนอกห้องเพื่อเพิ่มประสบการณ์ที่ดีของผู้ศึกษาเน้นทางด้านการประกอบธุรกิจออนไลน์เข้าถึงเทคโนโลยีได้มากขึ้น มีการศึกษาดูงานต่างประเทศเพื่อเพิ่มประสบการณ์

4.2 ความต้องการใช้หบบัณฑิตของหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ

การศึกษาความต้องการใช้หบบัณฑิตของหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการจากการตอบแบบสอบถามโดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสียซึ่งแบ่งเป็นกลุ่มนักวิชาการ ผู้ทรงคุณวุฒิที่อยู่ในสถาบันการศึกษาของรัฐและเอกชนที่เปิดการเรียนการสอนหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ จำนวน 20 ราย จากสถาบันการศึกษาต่าง ๆ และกลุ่มผู้บริหารในหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่ต้องการกำลังคนที่มีความรู้ทางด้านเศรษฐศาสตร์ จำนวน 30 ราย และนำเสนอประเด็นสำคัญจากผลการศึกษาที่ได้ในการสนทนากลุ่มเพื่อระดมสมอง และแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวทางการพัฒนาหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการโดยแบ่งประเด็นตามข้อคำถามในแบบสอบถามผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็น 5 ประเด็น ได้แก่

ประเด็นที่ 1: หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการสามารถตอบสนองความต้องการในการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาของกลุ่มผู้เรียนกลุ่มใดบ้าง

ประเด็นที่ 2: หลักสูตรเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการควรมีความรู้ที่สำคัญเพิ่มเติมจากที่คณะทำงานนำเสนอในด้านใดบ้าง

ประเด็นที่ 3: ทักษะสำคัญด้านใดบ้างที่ผู้เรียนในหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการควรได้รับ

ประเด็นที่ 4: คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของมหาบัณฑิต

ประเด็นที่ 5: หลักสูตรเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการสามารถผลิตบัณฑิตที่สอดคล้องกับความต้องการภาครัฐและภาคธุรกิจหรือไม่อย่างไร

4.2.1 ความต้องการใช้หบบัณฑิตของกลุ่มนักวิชาการและผู้ทรงคุณวุฒิในสถาบันการศึกษาของรัฐและเอกชนที่เปิดการเรียนการสอนหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ ผลที่ได้จากการศึกษา พบว่า นักวิชาการ ผู้ทรงคุณวุฒิที่อยู่ในสถาบันการศึกษาของรัฐและเอกชนที่เปิดการเรียนการสอนหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ จำนวน 20 ราย จากสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ได้แก่ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มหาวิทยาลัยนเรศวร มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา และ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ที่สามารถสรุปได้ดังนี้

หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ สามารถตอบสนองกลุ่มนักศึกษาที่ต้องการเป็นผู้ประกอบการ ไม่ว่าจะเป็นธุรกิจส่วนตัวทั้งภาครัฐและเอกชน กลุ่มธุรกิจการเงินธนาคาร ธุรกิจขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ที่สามารถประยุกต์ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์ไปใช้ได้เป็นอย่างดีเป็นรูปธรรม ในด้านความรู้ที่สำคัญที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่านักศึกษาควรได้รับมีหลายด้านได้แก่ การวิเคราะห์อุปสงค์ การตลาด สินเชื่อ การบริหารโครงการ การวิเคราะห์ความเสี่ยงและความคุ้มค่า เป็นต้น ในด้านทักษะที่สำคัญได้แก่ คอมพิวเตอร์ ดิจิทัล ภาษาต่างประเทศ การสื่อสาร การวิเคราะห์และสังเคราะห์ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความเห็นว่าหลักสูตรมีความสอดคล้องกับความต้องการภาครัฐและภาคธุรกิจในปัจจุบัน

ในด้านความคาดหวังต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของมหาบัณฑิตด้านความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคาดหวังในความสามารถประยุกต์ความรู้ในการประกอบอาชีพและแก้ปัญหาในการทำงานได้จริง ในด้านทักษะทางปัญญาต้องมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถวางแผนค้นคว้าวิจัยและมีกรอบแนวคิดของการเป็นผู้ประกอบการ มีความสามารถในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข ใช้เครื่องมือสารสนเทศในการสืบค้นข้อมูลและการใช้เครื่องมือเชิงสถิติ ในด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบต้องมีมนุษยสัมพันธ์ มีความเป็นผู้นำ และทำงานเป็นทีม รวมทั้งมีคุณธรรมจริยธรรมและมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

4.2.2 ความต้องการใช้มหาบัณฑิตของกลุ่มผู้บริหารในหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่ต้องการกำลังคนที่มีความรู้ทางด้านเศรษฐศาสตร์ ผลที่ได้จากการศึกษา พบว่า ผู้บริหารในหน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย กระทรวงพาณิชย์ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) ศูนย์บ่มเพาะธุรกิจเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) คลังจังหวัด สำนักงานพาณิชย์จังหวัด กรมสรรพากร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร และกรมส่งเสริมการเกษตร สำหรับผู้บริหารจากภาคเอกชนได้แก่ ธุรกิจร้าน SHINKANZEN กลุ่มวงษ์พาณิชย์ ผู้บริหารธุรกิจด้านการเกษตร เทคโนโลยี การบริการ ด้านสาธารณสุข ด้านพลังงาน รวมทั้งสมาคมผู้ประกอบการ และผู้บริหารองค์กรธุรกิจอื่น ๆ ได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ที่สามารถสรุปได้ ดังนี้

ผู้ตอบแบบสอบถามในกลุ่มผู้บริหารในหน่วยงานภาครัฐและเอกชนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าหลักสูตรตอบสนองต่อกลุ่มนักศึกษาที่ต้องการเป็นผู้ประกอบการในธุรกิจที่หลากหลายทั้งในด้านการตลาด การเงิน วิศวกรรม หรือหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ในด้านความรู้ที่สำคัญที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่านักศึกษาควรได้รับมีหลายด้านได้แก่ความรู้พื้นฐานด้านเศรษฐศาสตร์ การตลาด การเงินและการคลัง การค้าระหว่างประเทศ ทั้งนี้ความรู้ต้องมีการปรับเปลี่ยนให้ก้าวทันบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน ในด้านทักษะที่สำคัญได้แก่ความสามารถเชิงวิเคราะห์ เชื่อมโยง เข้าถึงแหล่งข้อมูลและประยุกต์หลักเศรษฐศาสตร์มา

ใช้ในการทำงานและแก้ปัญหาจริงได้ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความเห็นว่าหลักสูตรมีความสอดคล้องกับความต้องการภาครัฐและภาคธุรกิจในปัจจุบัน

ในทำนองเดียวกันด้านความคาดหวังต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของมหบัณฑิตด้านความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคาดหวังในความสามารถประยุกต์ความรู้ในการประกอบอาชีพและแก้ปัญหาในการทำงานได้จริง ในด้านทักษะทางปัญญาต้องมีความคิดสร้างสรรค์ มีกรอบแนวคิดของผู้ประกอบการ มีความสามารถในการวิเคราะห์ เชิงตัวเลข ใช้เครื่องมือสารสนเทศในการสืบค้นข้อมูลสามารถใช้เครื่องมือดิจิทัลเช่นโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ในการวิเคราะห์เชิงสถิติและอื่น ๆ ได้ ในด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบต้องมีมนุษยสัมพันธ์ มีความเป็นผู้นำ และทำงานเป็นทีม รวมทั้งมีคุณธรรมจริยธรรมและมีความรับผิดชอบต่อตนเอง สังคม และสิ่งแวดล้อม

จากที่กล่าวมาข้างต้นจึงสรุปได้ว่าการใช้บัณฑิตในส่วนของภาครัฐ ต้องการมหบัณฑิตที่มีความสามารถประยุกต์ความรู้ในการประกอบอาชีพและแก้ปัญหาในการทำงานได้จริง รวมทั้งมีคุณธรรมจริยธรรมและมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม สำหรับในส่วนภาคเอกชนต้องการมหบัณฑิตที่มีความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์ การตลาด การเงินและการคลัง การค้าระหว่างประเทศ และสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ให้ก้าวหน้าบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน รวมถึงใช้ในการทำงานและแก้ปัญหาจริงได้ ด้านทักษะที่สำคัญได้แก่ ความสามารถเชิงวิเคราะห์ การเชื่อมโยง เข้าถึงแหล่งข้อมูล

4.2.3 ผลการประชุมการสนทนากลุ่มโครงการการศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ

ประเด็นที่ 1: หลักสูตรเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการสามารถตอบสนองความต้องการในการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาของกลุ่มผู้เรียนกลุ่มใดบ้าง จากความคิดเห็นมีข้อเสนอแนะให้พิจารณาได้แก่

ทบทวนคุณสมบัติกลุ่มเป้าหมาย/ ผู้เข้าเรียน โดยเน้นคุณสมบัติ “การเป็นผู้ประกอบการจริง” เป็นจุดเด่นของหลักสูตรเพื่อดึงดูดความสนใจของกลุ่มผู้เข้าเรียน เพิ่มความหลากหลาย ขยายกลุ่มผู้เรียน เช่น ในกลุ่มครูสายอาชีวศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) และครูสายสามัญในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กระทรวงศึกษาธิการ กลุ่มผู้สูงอายุ ผู้เกษียณอายุ และกลุ่มเกษตรกร เปิดกว้างสำหรับผู้สนใจทั่วไป โดยไม่จำกัดเพียงผู้จบการศึกษาระดับปริญญาเศรษฐศาสตรบัณฑิตหรือสาขาที่เกี่ยวข้อง เพราะผู้ประกอบการมีหลากหลายสาขาอาชีพ รวมถึงไม่มีการกำหนดคะแนนเฉลี่ยสะสม

เสนอแนะให้ทบทวนนิยาม หรือให้คำจำกัดความ “ผู้ประกอบการ” ให้ชัดเจนมากขึ้น เพื่อความสอดคล้องกับองค์ความรู้ และเนื้อหาของหลักสูตร เช่น ความแตกต่างระหว่าง “ผู้ประกอบการ” กับ “ผู้บริหาร” ระดับในกลุ่มผู้ประกอบการที่แบ่งเป็น เล็ก กลาง ใหญ่ เพราะระดับที่ต่างกันทำให้รูปแบบการ

บริหารต่างกัน เนื้อหาการเรียนในหลักสูตรจึงต่างกันด้วย กลุ่มพนักงานปฏิบัติการ และ กลุ่มผู้บริหาร ความต้องการเรียนรู้แตกต่างกัน ผู้ปฏิบัติฯ ต้องการเครื่องมือ ผู้บริหารต้องการทฤษฎี เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ ควรแยกกลุ่ม 2 กลุ่มนี้ เพื่อแยกหลักสูตรให้ชัดเจน

เสนอแนะให้มีการศึกษาถึงความต้องการที่แท้จริงของผู้เข้าเรียน หรือผู้ประกอบการจริง เช่น ความต้องการในการนำเสนอเทคโนโลยีสู่ตลาด ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตร และเข้าถึงกลุ่มผู้สนใจเรียนที่ตรงมากขึ้น

เสนอให้มีการทำวิจัยที่สอบถามถึงความต้องการของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา ม. ต้น ม. ปลาย นอกเหนือจากสำรวจผู้สำเร็จระดับปริญญาตรี เพื่อจะได้เห็นแนวทางว่า นักเรียนเมื่อจะต้องเลือกเรียนสาขาใด และได้รับทราบถึงหลักสูตรที่มีรองรับ เพื่อเป็นทางเลือกและเตรียมความพร้อมสำหรับการผู้ประกอบการในอนาคต

ประเด็นที่ 2: หลักสูตรเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการควรมีความรู้ที่สำคัญเพิ่มเติมจากที่คณะทำงานนำเสนอในด้านใดบ้าง จากความคิดเห็นมีข้อเสนอแนะเสนอให้พิจารณาได้แก่

เสนอให้พิจารณาเพิ่มรายวิชาต่าง ๆ เช่น

- เศรษฐศาสตร์เบื้องต้นสำหรับผู้สนใจที่จะมาเรียนในหลักสูตรนี้แต่ไม่เคยมีพื้นฐานมาก่อน ซึ่งอาจจะเป็นการเพิ่มกลุ่มเป้าหมายที่จะเป็นลูกค้าของหลักสูตรในอนาคตได้เพิ่มเติม
- “การประยุกต์ด้านเศรษฐศาสตร์เพื่อการเป็นผู้ประกอบการ” ให้มากขึ้น โดยอาจเพิ่มเครื่องมือทางด้านเศรษฐศาสตร์แทรกในชุดวิชา โดยไม่เน้นการบริหารจัดการจนเกินไป
- “การเป็นผู้ประกอบการ” ในโครงสร้างชุดวิชา ซึ่งต่างจากการบริหารจัดการทั่วไป
- หัวข้ออื่น ๆ เช่น การจัดการทรัพยากรมนุษย์ การบริหารจัดการเชิงธุรกิจ กฎหมายทางธุรกิจ เป็นต้น
- หมวดวิชาที่เป็นภาพรวมของหลักสูตร และให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการเป็นผู้ประกอบการ
- รายวิชาการจัดการข้อมูลทางธุรกิจ (Big Data)
- รายวิชาเกี่ยวกับทรัพยากรทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ BCG Model
- เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ เครื่องมือในการวิเคราะห์เชิงปริมาณกับเศรษฐมิติ ซึ่งสำคัญต่อการประยุกต์ใช้ในหน่วยธุรกิจ เพื่อสร้างความแตกต่างกับสาขาบริหารธุรกิจให้กับหลักสูตร
- เศรษฐศาสตร์ดิจิทัล เป็นส่วนเสริมสำคัญที่จะทำให้ทำให้กลุ่มผู้ประกอบการในปัจจุบันให้ความสนใจที่จะศึกษา เกี่ยวข้องกับธุรกิจในปัจจุบันอย่างมากเลยนะเป็นการประยุกต์ใช้ทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์

- ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ อ้างอิงจากสถานการณ์โรคระบาดที่มีผลกระทบต่อการประกอบธุรกิจ
- การวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภค เพื่อการพยากรณ์ มูลค่าทางการตลาด
- Disruptive Technology
- การบริหารจัดการทรัพยากรสินทางปัญญา
- การจัดการ และเข้าถึงแหล่งเงินทุน
- รายวิชาการเป็นผู้ประกอบการ ซึ่งบูรณาการองค์ความรู้มาใช้ได้จริง โดยศึกษาจากกรณีศึกษา (Case Study)
- รวมถึง เพิ่มรายวิชาเลือกตามความสนใจของผู้เรียน

เสนอให้พัฒนาหลักสูตรให้โดดเด่นมากกว่าเนื้อหาหลักสูตรเชิงเศรษฐศาสตร์จุลภาค เพื่อสอดคล้องกับสถานการณ์เศรษฐกิจ ลักษณะการทำงาน และการจ้างงานในปัจจุบันที่มีแนวโน้มเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม

เสนอให้พิจารณา “ปรับการเรียน เปลี่ยนการสอน” โดย จัดโครงสร้างวิชาเรียนเป็นโมดูล ให้ผู้ประกอบการได้เลือกเรียนรู้เป็นรายโมดูลตามความสนใจ และได้รับเป็นวุฒิปัตถ์แทนปริญญาบัตร หรือ ปรับรูปแบบการเรียนเป็นแบบ Credit Bank หรือ การเรียนออนไลน์ เน้นรูปแบบการเรียนการสอนในเชิงประเด็นสถานการณ์ (Issue Oriented) แบ่งเป็นภาควิชาการร้อยละ 30 และภาคกรณีศึกษาร้อยละ 70 โดยนำความรู้ในทางเศรษฐศาสตร์มาเป็นประโยชน์ในการประกอบธุรกิจ เช่น การวิเคราะห์ตลาดจำเป็นต้องใช้หลักเศรษฐศาสตร์ เครื่องมือ เอกสาร และหลักฐานอะไรบ้างในการตัดสินใจทำการผลิต ซึ่งหมายรวมถึงการจัดการทรัพยากร การวางกลยุทธ์ด้านราคา เป็นต้น นอกจากนี้ยังเสนอการบริหารโครงสร้างหลักสูตรให้ประกอบด้วยหมวดวิชาเฉพาะที่เป็นแกนหลักของเศรษฐศาสตร์ผู้ประกอบการ และหมวดวิชาเลือกในลักษณะที่เป็นโมดูล โดยแยกแผนการศึกษาของหลักสูตรเป็นแผน ก ทำวิทยานิพนธ์ มีความรู้ด้านวิชาการ การคิดวิเคราะห์ การคิดและตัดสินใจ (Critical Thinking and Decision Making) และแผน ข ให้น้ำหนักกับเรื่องของเทคโนโลยีหรือนวัตกรรม และในลำดับสุดท้าย เสนอให้บรรจุหลักสูตรตั้งแต่ในระดับปริญญาตรี และแทรกในทุกระดับการศึกษา ทั้งปริญญาตรี โท และเอก

ประเด็นที่ 3: ทักษะสำคัญด้านใดบ้างที่ผู้เรียนในหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการควรได้รับ

มีความคิดเห็น ข้อเสนอแนะในด้านทักษะต่าง ๆ ได้แก่

- ทักษะการจัดการข้อมูล/ Data Analytics/ Big Data Management
- ทักษะการวิเคราะห์ และการประยุกต์ใช้เครื่องมือในการปฏิบัติงาน และการตัดสินใจจริง
- ทักษะการสร้างนวัตกรรม สินค้า ผลิตภัณฑ์ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค
- ทักษะการประยุกต์เศรษฐศาสตร์ในเชิงพาณิชย์ เช่น การหา/ระดมทุน

- ทักษะการทำนาย คาดเดา พยากรณ์ทางเศรษฐกิจ
- ทักษะกระบวนการคิด
- การสร้างวิสัยทัศน์ (Vision) การตัดสินใจในการบริหารจัดการองค์กร
- การสร้าง/ พัฒนาเครือข่าย (Connection)
- ความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์เชิงปริมาณ

ประเด็นที่ 4: คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของมหابัณฑิตจะต้องสามารถคิด วิเคราะห์ และประยุกต์ใช้ได้จริง

ประเด็นที่ 5: หลักสูตรเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการสามารถผลิตบัณฑิตที่สอดคล้องกับความต้องการภาครัฐและภาคธุรกิจหรือไม่ ซึ่งผู้เข้าร่วมฯ มีความคิดเห็นว่า หลักสูตรสามารถเป็นการเตรียมความพร้อมให้กับกลุ่มวัยรุ่นที่มีความสนใจซื้อขายออนไลน์ ใช้โซเชียลกันมากขึ้น

ผลการประชุมการสนทนากลุ่มโครงการการศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรเศรษฐศาสตร์มหابัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการอาจสรุปได้ดังนี้ ควรทบทวนคุณสมบัติกลุ่มเป้าหมาย/ ผู้เข้าเรียน โดยเน้นคุณสมบัติ “การเป็นผู้ประกอบการจริง” เป็นจุดเด่น เสนอแนะให้ทบทวนนิยาม หรือให้คำจำกัดความ “ผู้ประกอบการ” ให้ชัดเจนมากขึ้น ให้มีการศึกษาถึงความต้องการที่แท้จริงของผู้เข้าเรียน โดยให้มีการทำวิจัยที่สอบถามถึงความต้องการของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา ม. ต้น ม. ปลาย นอกเหนือจากระดับปริญญาตรีด้วย นอกจากนี้ยังควรพิจารณา “ปรับการเรียน เปลี่ยนการสอน” โดย จัดโครงสร้างวิชาเรียนเป็นโมดูล ให้ผู้ประกอบการได้เลือกเรียนรู้เป็นรายโมดูลตามความสนใจ และได้รับเป็นวุฒิบัตรแทนปริญญาบัตร

4.3 ความพร้อมในระดับสาขาวิชาในการบริหารจัดการและการเปิดสอน

สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์มีความพร้อมด้านบุคลากรและการจัดการด้านการเรียนการสอน ซึ่งคาดว่าจะมีอัตรากำลังทั้งสิ้น ใน พ.ศ. 2565 จำนวน 16 อัตรา ทั้งหมดเป็นอัตราปริญญาเอก 16 อัตรา โดยจำแนกเป็นตำแหน่งรองศาสตราจารย์ 4 อัตรา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ 5 อัตรา และอาจารย์ 7 อัตรา และคณาจารย์มีคุณวุฒิและความเชี่ยวชาญตรงตามความต้องการของหลักสูตร และถ้ามีการเตรียมการผลิตประมวลสาระและแนวการศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2564 จะสามารถรับนักศึกษาเข้าเรียนได้ในปีการศึกษา 2565 นอกจากนั้นแล้วทางสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ยังอาจขอความร่วมมือในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ภายนอกมหาวิทยาลัย ทั้งในด้านบุคลากรและอุปกรณ์ต่างๆ มาช่วยให้การสอนในหลักสูตรนี้มีประสิทธิภาพตามที่ได้คาดหวังเอาไว้

หลักสูตรมีข้อได้เปรียบของระบบการศึกษาทางไกล โดยการใช้สื่อการสอนทางไกลและระบบออนไลน์ทดแทน มีช่องทางในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาตลอดหลักสูตรหลายช่องทาง และการมีเครือข่ายศิษย์เก่าและนักศึกษาอยู่ทั่วประเทศ โดยเนื้อหาของวิชาที่ควรเน้นมากที่สุด ได้แก่ ความรู้ด้าน เศรษฐศาสตร์การจัดการ การจัดการด้านการเงินการบัญชี การพยากรณ์ทางเศรษฐกิจและธุรกิจ และการ จัดทำแผนธุรกิจ รองลงมาความรู้เกี่ยวกับการจัดการด้านการผลิตการตลาด การวิเคราะห์โครงการ พาณิชย์ อิเล็กทรอนิกส์ การจัดการธุรกิจที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ธุรกิจระหว่างประเทศ การบริหารความเสี่ยง และ การพัฒนากลยุทธ์การแข่งขันของธุรกิจความรู้เพิ่มเติมเพื่อเสริมทักษะการเป็นผู้ประกอบการ ได้แก่ การลงทุน ในหลักทรัพย์ มาตรฐานจรรยาบรรณของการประกอบธุรกิจ เทคโนโลยีและนวัตกรรม การจัดการข้อมูลทาง ธุรกิจด้วย Big data การออกแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ การจัดการทรัพยากรมนุษย์ และกฎหมายธุรกิจ และภาษี

หากกล่าวโดยสรุป สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์จัดว่ามีความพร้อมด้านบุคลากรและการจัดการด้านการ เรียนการสอน มีจำนวนบุคลากรที่มีคุณวุฒิและสาขาความเชี่ยวชาญที่ตรงตามหลักสูตรอย่างเพียงพอและยังมี แผนอัตรากำลังเพื่อรองรับการเกษียณอายุของบุคลากรไว้แล้ว ทั้งนี้สามารถเปิดรับนักศึกษาเข้าเรียนได้ในปี การศึกษา 2565

4.4 ผลการศึกษาค่าใช้จ่ายและวิเคราะห์จุดคุ้มทุนของหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอก เศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ

4.4.1 ผลการวิเคราะห์รายรับรายจ่าย

แนวทางการคิดคำนวณค่าใช้จ่ายต่อหัวนักศึกษาในขั้นตอนแรกจัดทำประมาณการรายรับและ รายจ่ายดังแสดงในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ประมาณการรายรับและรายจ่ายของหลักสูตร

รายการ	รายละเอียด	หมายเหตุ
รายรับ		
	1. ค่าลงทะเบียนชุดวิชาบวกค่าวัสดุและสื่อเสริม	
	- ชุดวิชา	10,500
	- วิทยานิพนธ์	19,500
	- อบรมเข้ม	10,500
	2. ค่าธรรมเนียมการศึกษา	
	- ค่าธรรมเนียมแรกเข้า	3,000
	- ค่าบำรุงการศึกษาและค่าห้องสมุด	2,000

รายการ	รายละเอียด	หมายเหตุ
รายจ่าย		
งบดำเนินการ	1. ค่าใช้จ่ายบุคลากร - เงินเดือน - เงินประจำตำแหน่ง 2. ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน - ปีที่ 1 - ปีที่ 2 - ปีที่ 3 - ปีที่ 4 3. ค่าผลิตประมวลสาระชุดวิชาและแนวการศึกษา - ปีที่ 1 - ปีที่ 2 2. รายจ่ายระดับมหาวิทยาลัย	40,000 11,200 21,578 28,492 4,100 4,100 500,000 500,000 ร้อยละ 5 ของค่าใช้จ่ายดำเนินงาน
งบลงทุน	-	-

ในลำดับถัดไปวิเคราะห์รายจ่ายของหลักสูตรโดยมีแนวทางดังนี้

1. อาจารย์ประจำหลักสูตร 3 ท่านวุฒิปริญญาเอกคิดเงินเดือนเฉลี่ย 40,000 บาท ตลอดระยะเวลาการบริหารจัดการหลักสูตร 5 ปีคณาจารย์ทั้งหมดได้รับตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์และได้รับเงินประจำตำแหน่ง 11,200 บาท อย่างไรก็ตามเนื่องจากคาดการณ์ว่าจะต้องมีการรับอาจารย์เพิ่มเติมสำหรับรับผิดชอบหลักสูตร ซึ่งในขณะนี้ยังไม่มีอัตรากำลังสำหรับอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรนี้ ดังนั้นจึงใช้ค่าตอบแทนเฉลี่ยในการประมาณการรายจ่ายบุคลากร ภาระงานดูแลรับผิดชอบหลักสูตรคิดเป็นร้อยละ 10 ของภาระงานทั้งหมด เงินเดือนในปีถัดไปบวกเพิ่มร้อยละ 6 ต่อปี
2. ในปีแรกมีค่าผลิตประมวลสาระชุดวิชาและแนวการศึกษาจำนวน 1 ชุดวิชา และในปีที่ 2 จำนวน 1 ชุดวิชา

จากแนวทางดังกล่าวข้างต้น สามารถคำนวณงบประมาณรายจ่ายบุคลากรได้ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 งบประมาณรายจ่ายบุคลากร (หน่วย: บาท)

	เงินเดือน	เงินประจำตำแหน่ง	รวมรายเดือน	รวมรายปี
อาจารย์ 1	40,000	11,200	51,200	614,400
อาจารย์ 2	40,000	11,200	51,200	614,400
อาจารย์ 3	40,000	11,200	51,200	614,400
ปีที่ 1	รวม 3 คน ภาระงานร้อยละ 10			184,320
ปีที่ 2	รวม 3 คน ภาระงานร้อยละ 10 เพิ่มร้อยละ 6			195,379
ปีที่ 3	รวม 3 คน ภาระงานร้อยละ 10 เพิ่มร้อยละ 6			207,102
ปีที่ 4	รวม 3 คน ภาระงานร้อยละ 10 เพิ่มร้อยละ 6			219,528
ปีที่ 5	รวม 3 คน ภาระงานร้อยละ 10 เพิ่มร้อยละ 6			232,700
รวม 5 ปี				1,039,029

4.4.2 ผลการวิเคราะห์จุดคุ้มทุน

จากความสัมพันธ์

$$Q^* = \frac{TFC}{P - AVC}$$

โดยที่ Q^* คือ จำนวนนักศึกษา ณ จุดคุ้มทุน

TFC คือ ต้นทุนหรือรายจ่ายคงที่รวม

AVC คือ ต้นทุนหรือรายจ่ายผันแปรเฉลี่ย

P คือ ค่าเล่าเรียนของนักศึกษาต่อคน

ในส่วนของรายจ่ายคงที่รวมจากตารางที่ 4.1 ค่าเล่าเรียนของนักศึกษาต่อคนคิดจากค่าธรรมเนียมและค่าหน่วยกิต พบว่าหากนักศึกษาสำเร็จการศึกษาตามแผนในเวลา 2 ปีค่าเล่าเรียนต่อคนทั้งสิ้นจะเท่ากับ 83,000 บาทหรือเฉลี่ย 41,500 บาทต่อคนต่อปี สำหรับรายจ่ายแปรผันพิจารณาจากค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อหัว นักศึกษารวมรายจ่ายระดับมหาวิทยาลัยที่ร้อยละ 5 ดังตารางที่ 4.1 เมื่อพิจารณาระยะเวลาศึกษาตามหลักสูตร 2 ปีจะมีค่าดำเนินการรวมต่อคนอยู่ที่ 52,574 บาท หรือเฉลี่ย 26,287 บาทต่อคนต่อปี และในส่วนของรายจ่ายคงที่ได้แก่ค่าบุคลากรและค่าผลิตชุดวิชา ในเวลา 5 ปี มีค่าบุคลากรรวมทั้งสิ้นจากตารางที่ 4.2 เท่ากับ 1,039,029 บาท และค่าผลิตชุดวิชาจำนวน 2 ชุดวิชารวมรายจ่ายมหาวิทยาลัยร้อยละ 5 คิดเป็น 1,050,000 บาท จากที่กล่าวมารวมรายจ่ายคงที่ทั้งสิ้นเท่ากับ 2,089,029 บาทหรือเฉลี่ย 417,806 บาทต่อปี ดังนั้นจะได้จำนวนนักศึกษา ณ จุดคุ้มทุน เท่ากับ

$$Q^* = \frac{417,806}{41,500 - 26,287} = 27.4$$

จากผลการคำนวณจะได้จำนวนนักศึกษา ณ จุดคุ้มทุนอยู่ที่ 27 คนต่อปี

4.4.3 การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายต่อหัวนักศึกษาใหม่ต่อปี

การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายต่อหัวนักศึกษาใหม่ต่อปีจากงบประมาณรายรับจากค่าธรรมเนียมและค่าลงทะเบียนจากนักศึกษาและงบประมาณรายจ่ายจากค่าดำเนินการและค่าธรรมเนียมและผลิตประมวลสาระชุดวิชาตั้งแต่ปีงบประมาณ 2564 ถึง 2568 แสดงในตารางที่ 4.3 และ ตารางที่ 4.4 ตามลำดับ โดยมีแนวทางในการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

1. จำนวนนักศึกษาใหม่ปีละ 30 คน เมื่อเปรียบเทียบกับหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิตวิชาเอก เศรษฐศาสตร์ และวิชาเอกเศรษฐศาสตร์ธุรกิจของสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ย้อนหลัง 5 ปี มีนักศึกษาผ่านเกณฑ์ในการเข้าศึกษาไม่ต่ำกว่า 30 คน จึงพิจารณาจำนวนนักศึกษาที่เป็นไปได้ที่จะเข้ามาเรียนในหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการอยู่ที่ 30 คนในแต่ละปี
2. จำนวนนักศึกษาคงเหลือในปีที่ 2 คิดที่ร้อยละ 90 หรือ 27 คน
3. ค่าบำรุงการศึกษาปีแรกมีค่าทำเนียมแรกเข้าและค่าห้องสมุด 2 ภาคการศึกษารวมเป็น 7,000 บาท ปีที่ 2 มีค่าห้องสมุด 2 ภาคการศึกษารวมเป็น 4,000 บาท
4. ปีแรกลงทะเบียน 4 ชุดวิชา ปีที่ 2 ลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ 12 หน่วยกิต และอบรมสัมมนาเข้มข้น เป็น 1 ชุดวิชา

จากการวิเคราะห์ดังแสดงในตารางที่ 4.3 และ 4.4 การวิเคราะห์รายรับจากการลงทะเบียนอยู่ที่ 1,470,000 บาทในปีแรก และ 2,388,000 บาทในปีที่ 2 ถึงปีที่ 5 ดังแสดงในตารางที่ 4.3 สำหรับรายจ่ายต่อหัวนักศึกษาใหม่จะอยู่ที่ 11,625 ต่อปี ดังแสดงในตารางที่ 4.4 เมื่อพิจารณาจำนวนนักศึกษาที่จุดคุ้มทุนที่ 27 คน และจำนวนนักศึกษาที่คาดว่าจะได้รับ รวมทั้งรายรับและรายจ่ายที่คำนวณได้ จึงมีความคุ้มค่าในการเปิดหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ และยังเป็นทางเลือกทางด้านการศึกษาให้กับผู้ที่สนใจในการเลือกเรียนในสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ในแขนงวิชาเอกอื่น ๆ

อย่างไรก็ดีสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 อาจมีผลกระทบต่อการตัดสินใจเรียนของนักศึกษาเนื่องจากผลกระทบทางเศรษฐกิจที่ส่งผลถึงรายได้และค่าใช้จ่ายในการเรียน จึงอาจส่งผลให้จำนวนนักศึกษาลดลง แต่เพื่อพิจารณาจากจำนวนนักศึกษาที่จุดคุ้มทุนซึ่งอยู่ที่ 27 คน เป็นจำนวนที่ต่ำกว่าจำนวนนักศึกษาที่เข้าเรียนในหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิตในแขนงวิชาอื่น ๆ ในระยะเวลาที่ผ่านมาที่อยู่ที่

ประมาณ 30 คน ดังนั้นถึงแม้นักศึกษาใหม่จะมีจำนวนลดลงในช่วงการระบาดของไวรัสโควิด-19 หลักสูตรก็ยังคงมีความคุ้มค่าในการดำเนินการ ในด้านผลกระทบด้านการเรียนการสอนนั้นเนื่องจากการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชมีรูปแบบการเรียนการสอนทางไกลอยู่แล้วจึงไม่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 มากนัก อีกทั้งสภาพการณ์ก็กำลังดำเนินกลับไปสู่สภาวะปกติ เมื่อพิจารณาเหตุผลดังกล่าวแล้วสรุปได้ว่า ยังคงมีความคุ้มค่าในการเปิดหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการถึงแม้จะอยู่ในช่วงการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19

ตารางที่ 4.3 งบประมาณรายรับ (หน่วย: บาท)

	ปีงบประมาณ									
		2564		2565		2566		2567		2568
จำนวนนศ.ใหม่ ปีที่ 1	30		30		30		30		30	
ค่าบำรุงการศึกษา	7,000	210,000	7,000	210,000	7,000	210,000	7,000	210,000	7,000	210,000
ค่าลงทะเบียน	42,000	1,260,000	42,000	1,260,000	42,000	1,260,000	42,000	1,260,000	42,000	2,100,000
จำนวนนศ.เดิม ปีที่ 2			27		27		27		27	
ค่าบำรุงการศึกษา	4,000	-	4,000	108,000	4,000	108,000	4,000	108,000	4,000	108,000
ค่าลงทะเบียน	30,000	-	30,000	810,000	30,000	810,000	30,000	810,000	30,000	810,000
รายรับรวม		1,470,000		2,388,000		2,388,000		2,388,000		2,388,000

ตารางที่ 4.4 งบประมาณรายจ่าย (หน่วย: บาท)

	ปีงบประมาณ									
		2564		2565		2566		2567		2568
ค่าใช้จ่ายบุคลากร		184,320		195,379		207,102		219,528		232,700
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน										
จำนวนนศ.ใหม่ ปีที่ 1	30		30		30		30		30	
ค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อหัวนศ.	21,578	647,340	21,578	647,340	21,578	647,340	21,578	647,340	21,578	647,340
จำนวนนศ.เดิม ปีที่ 2			27		27		27		27	
ค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อหัวนศ.		-	28,492	769,284	28,492	769,284	28,492	769,284	28,492	769,284
ค่าผลิตประมวลสาระชุดวิชา		500,000		500,000						
รวมค่าใช้จ่ายดำเนินงาน		1,147,340		1,916,624		1,416,624		1,416,624		1,416,624

	ปีงบประมาณ									
		2564		2565		2566		2567		2568
รายจ่ายระดับมหาวิทยาลัย		57,367		95,831		70,831		70,831		70,831
รายจ่ายรวม		1,389,027		2,207,834		1,694,557		1,706,983		1,720,155
จำนวนนักศึกษา ค่าใช้จ่ายต่อหัวนักศึกษา	30	46,301	57	38,734	57	29,729	57	29,947	57	30,178

จำนวนนักศึกษาใหม่รวม

150

ค่าใช้จ่ายรวม 5 ปี

8,718,557 บาท

ค่าใช้จ่ายต่อหัวนักศึกษาใหม่ต่อปี

11,625 บาทต่อปี

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาความต้องการเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโท 2) เพื่อศึกษาความต้องการใช้มหาบัณฑิต 3) เพื่อศึกษาความพร้อมในระดับสาขาวิชาในการบริหารจัดการและการเปิดสอน และ 4) เพื่อศึกษาค่าใช้จ่ายและวิเคราะห์จุดคุ้มทุนของหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา มี 3 กลุ่ม คือ ผู้สนใจเข้าศึกษาที่เป็นผู้ที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไปจำนวน 400 คน ผู้บริหารในหน่วยงานภาครัฐและเอกชน 30 คน และ นักวิชาการหรือผู้ทรงคุณวุฒิด้านเศรษฐศาสตร์ผู้ประกอบการหรือที่เกี่ยวข้อง จำนวน 20 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย แบบสอบถามและแบบกำหนดประเด็นการสนทนากลุ่ม โดยแบบสอบถามมี 2 ฉบับ โดยแบบสอบถามฉบับที่ 1 เป็นแบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิดใช้ในการรวบรวมข้อมูลและความคิดเห็นของกลุ่มผู้สนใจเข้าศึกษา แบบสอบถามฉบับที่ 2 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดที่ใช้สอบถามข้อมูลและความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหารภาครัฐและเอกชน และกลุ่มนักวิชาการ/ผู้ทรงคุณวุฒิ และแบบกำหนดประเด็นการสนทนากลุ่ม ใช้ในการกำหนดประเด็นการสนทนากลุ่มนักวิชาการ/ผู้ทรงคุณวุฒิ ในขั้นของการสรุปผลการศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูลจะใช้สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วยค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา สำหรับศึกษาค่าใช้จ่ายและวิเคราะห์จุดคุ้มทุนของหลักสูตร จะมีการวิเคราะห์รายรับ รายจ่าย และคำนวณหาจุดคุ้มทุนของหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ โดยสามารถสรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ดังนี้

5.1 ความต้องการเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโทของหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีช่วงอายุตั้งแต่ 20 ถึง 65 ปี มีอายุเฉลี่ยอยู่ที่ 31.05 ปี มีสถานภาพโสด ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีรองลงมาสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท และส่วนใหญ่ต้องการเลือกเรียนในแผน ข หรือแผนการเรียนแบบคั่นคว่ำอิสระ มีอาชีพรับราชการ และเป็นพนักงาน

เอกชน ลักษณะงานหลักที่ทำส่วนใหญ่ เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป วิศวกร นักศึกษา ผู้สอบบัญชี เป็นต้น รองลงมาได้แก่งานด้านการศึกษา การบริการ และการบริหารจัดการ ตามลำดับ

5.1.1 ความคาดหวังต่อหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ

ความรู้หลักที่ต้องการศึกษาจากหลักสูตร 5 อันดับแรก พบว่า 1) ความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์ การจัดการ 2) การจัดทำแผนธุรกิจ 3) การจัดการด้านการผลิตและการตลาด 4) ด้านการพัฒนากลยุทธ์การแข่งขันของธุรกิจ และ 5) ด้านการจัดการธุรกิจที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม สำหรับทักษะที่คาดว่าจะได้รับเมื่อสำเร็จการศึกษาจากหลักสูตร พบว่า ด้านความคิดสร้างสรรค์สามารถสร้างธุรกิจขึ้นใหม่เป็น Smart SME เป็นทักษะที่ถูกเลือกมากที่สุด รองลงมาคือ การมีความสามารถในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาธุรกิจทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจและสังคม มีความเป็นผู้นำและความกล้าทำอะไรแปลกใหม่ก็อาจนำมาซึ่งโอกาสใหม่ๆ ในการทำธุรกิจ มีความสามารถในการพัฒนาแผนธุรกิจเพื่อเข้าถึงแหล่งเงินทุน และผู้ประกอบการที่ดีมีจริยธรรมในการทำธุรกิจและรับผิดชอบต่อสังคมเป็นลำดับสุดท้าย

สำหรับความรู้ความสามารถทางวิชาการเพิ่มเติมที่ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการ มีสัดส่วนใกล้เคียงกัน ส่วนใหญ่ต้องการความรู้เพิ่มเติมในเรื่องเทคโนโลยีและนวัตกรรม การจัดการข้อมูลทางธุรกิจด้วย Big data การออกแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ การจัดการทรัพยากรมนุษย์ และกฎหมายธุรกิจและภาษี นอกจากนั้น ในลำดับรองลงมาได้แก่ การเขียนโครงการเพื่อขอสินเชื่อ การเจรจาต่อรองทางธุรกิจ และการพัฒนาที่ยั่งยืน และการจัดการสิ่งแวดล้อม การลงทุนในหลักทรัพย์ มาตรฐานจรรยาบรรณของการประกอบธุรกิจ

ปัจจัยสนับสนุนทางการศึกษาที่จะทำให้ผู้ตอบแบบสอบถามตัดสินใจเรียนในหลักสูตร พบว่าปัจจัยที่มีสัดส่วนการเลือกมากที่สุด ได้แก่ การมีช่องทางในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาตลอดหลักสูตรหลายช่องทาง และใช้เวลาการเรียนการสอนในห้องเรียนน้อย โดยใช้สื่อการสอนทางไกลและระบบออนไลน์ทดแทน รองลงมาได้แก่มีบริการการรับการสอนที่สะดวกและติดตามข้อมูลได้ง่าย และมีระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพและเข้าถึงง่ายเพื่อการสืบค้นบทความวิชาการหรือบทความ วิจัยและงานวิชาการในด้านต่าง ๆ และปัจจัยด้านคณาจารย์ในหลักสูตรมีความรู้ความสามารถมีคุณสมบัติตรงตามความต้องการของหลักสูตร และมีระบบการช่วยเหลือและให้คำปรึกษาการทำวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ

ค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมในการจัดการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มพูนทักษะต่าง ๆ ที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจที่จะจ่ายค่าใช้จ่ายเพิ่มร้อยละ 52 และร้อยละ 48 ไม่ต้องการจ่ายเพิ่ม โดยมีผู้ต้องการจ่ายเพิ่ม 10,000 มากที่สุด รองลงมา ต้องการจ่ายเพิ่ม 20,000 และจ่ายเพิ่ม 30,000 บาท ตามลำดับ ซึ่งถ้ามีการจ่ายเพิ่ม 10,000 บาท ต้องการให้มีการจัดการเรียนการสอนเพิ่มเติมเพื่อเพิ่มพูนทักษะต่าง ๆ ได้แก่ อบรมเชิงปฏิบัติการในประเทศที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะการเป็นผู้ประกอบการ และการสัมมนาในประเทศใน

ประเด็นพิเศษที่พัฒนาทักษะการเป็นผู้ประกอบการเช่นกัน ในกรณีเมื่อจ่ายเพิ่ม 20,000 บาท ส่วนใหญ่ต้องการการอบรมเชิงปฏิบัติการในประเทศที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่ส่งเสริมการเป็น smart entrepreneur รองลงมาคือการสัมมนาต่างประเทศในประเด็นพิเศษที่พัฒนาทักษะการเป็นผู้ประกอบการ สำหรับกรณีเมื่อจ่ายเพิ่ม 30,000 บาท พบว่าส่วนใหญ่ต้องการอบรมเชิงปฏิบัติการต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะการเป็นผู้ประกอบการ และการแลกเปลี่ยนด้านการเรียน การวิจัยระหว่างสถาบันในต่างประเทศและ มสธ.

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความต้องการเข้าศึกษาในหลักสูตรมีเหตุผลหลักคือ เพื่อพัฒนาศักยภาพทางธุรกิจและทักษะสำคัญในการดำเนินธุรกิจ รองลงมาเพื่อต้องการเพิ่มวุฒิทางการศึกษา นอกจากนี้ยังผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 16 มีความต้องการเข้าศึกษาแน่นอนเป็นรุ่นแรกของหลักสูตรเพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะการเป็นผู้ประกอบการ และ ร้อยละ 5 มีความต้องการศึกษาด้วยเหตุผลอื่น ๆ ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการศึกษามีความคุ้มค่าและสามารถเรียนออนไลน์ได้ เป็นต้น โดยผู้ไม่ต้องการเข้าศึกษาร้อยละ 4 สาเหตุเนื่องจากไม่มีแผนศึกษาต่อ ขาดแรงบันดาลใจ ขาดทุนทรัพย์ และสถานะเศรษฐกิจ สำหรับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามในการแนะนำหลักสูตรนี้กับคนที่รู้จัก พบว่าส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 87 จะแนะนำหลักสูตรนี้แก่คนที่รู้จัก โดยมีเหตุผลที่แนะนำเพราะ หลักสูตรดูทันสมัย เนื่องจากเป็นอีกหนึ่งหลักสูตรที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้กับการดำรงชีวิตหรือประกอบธุรกิจ คาดว่าถ้าได้ศึกษาเพิ่มเติมจะเกิดประโยชน์เป็นหลักสูตรที่น่าสนใจที่จะสามารถพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้เพิ่มขึ้นได้ สามารถนำความรู้ไปต่อยอดทางธุรกิจได้ อยากมีเพื่อนเรียน เนื่องจากเป็นอีกหนึ่งหลักสูตรที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้กับการดำรงชีวิตหรือประกอบธุรกิจ มีความสะดวกในการจัดการบริหารเวลาสำหรับคนที่อาจจะไม่ได้มีเวลาในการเข้าเรียนมากนัก เป็นหลักสูตรที่มีครบทั้งในตำราและสื่อการสอนที่หลากหลาย เสนอทางเลือกในการเรียนต่อ และเป็นการสร้างเครือข่าย สำหรับการที่ไม่แนะนำเพราะ อยากเข้าศึกษาก่อนเพื่อมีข้อมูลและประสบการณ์ในการเรียนจึงจะสามารถแนะนำคนรู้จักได้ และ ยังไม่ทราบรายละเอียดของหลักสูตร

ข้อเสนอแนะในการพัฒนาหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีข้อเสนอแนะ ได้แก่ ควรมีการจัดสภาพแวดล้อมในการเรียนสนับสนุนให้นักศึกษาสามารถพัฒนาทักษะด้านการเป็นผู้ประกอบการ ควรมีกรณีศึกษาที่จะสอดคล้องกับสิ่งที่ต้องใช้ในการทำงานจริง ควรให้มีการเรียนนอกห้องเพื่อเพิ่มประสบการณ์ที่ดีของผู้ศึกษา เน้นทางด้านการประกอบธุรกิจออนไลน์เข้าถึงเทคโนโลยีได้มากขึ้น มีการศึกษาดูงานต่างประเทศเพื่อเพิ่มประสบการณ์ มีการเข้าถึงการปฏิบัติจริงของผู้ประกอบการ มีการลงพื้นที่จริง สถานการณ์จริง ควรเป็นหลักสูตรที่เน้นพัฒนาศักยภาพเพื่อให้สามารถมองเห็นโอกาสและแข่งขันทางธุรกิจ ควรนำกรณีศึกษาธุรกิจในประเทศหลากหลายรูปแบบมาวิเคราะห์ มีการ

ปรับข้อมูลข่าวสารใหม่ ๆ เหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องในการเรียนให้ทันสมัย และจัดทำหลักสูตรและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

5.1.2 คุณลักษณะมหาบัตินิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ

คุณลักษณะมหาบัตินิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตร 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีการสื่อสาร และด้านคุณธรรม และจริยธรรม พบว่า 3 ลำดับแรกในแต่ละด้านที่ผู้ตอบแบบสอบถามคาดหวัง คือ 1) ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ โดย 3 ลำดับแรกที่คาดหวัง ได้แก่ คือ มีความรู้ทางวิชาการที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและสร้างสรรค์มากที่สุด มีความกระตือรือร้น สนใจศึกษาหาความรู้อย่างต่อเนื่องและสามารถนำองค์ความรู้ใหม่มาใช้พัฒนางานที่รับผิดชอบได้ และมีความรอบรู้ในศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องและสามารถนำไปใช้ในการทำงานได้ 2) ด้านทักษะทางปัญญา โดย 3 ลำดับแรกที่คาดหวัง ได้แก่ ด้านความสามารถด้านการวางแผนและปฏิบัติงานให้สำเร็จตามกำหนดเวลา การจัดลำดับความสำคัญของงานต่าง ๆ ที่ต้องปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม และการคิดอย่างมีวิจารณญาณในการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน 3) ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ผู้ตอบแบบสอบถามคาดหวัง ด้านความมีมนุษยสัมพันธ์และการตระหนักถึงสิทธิของตนเองและผู้อื่น สามารถทำงานอย่างมีประสิทธิภาพในทีมที่มีความหลากหลาย สามารถแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมองค์กรได้ และมีภาวะผู้นำและผู้ตามและความสามารถในการแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ 4) ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีการสื่อสาร ผู้ตอบแบบสอบถามคาดหวังด้านความสามารถใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงาน ความสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการทำงานและการติดต่อสื่อสาร และสามารถใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์เพื่อประมวลผลข้อมูล 5) ด้านคุณธรรม และจริยธรรม ผู้ตอบแบบสอบถามคาดหวัง คือ มีความอดทนและมุ่งมั่น อุทิศเวลาและรับผิดชอบในการทำงาน มีความสุภาพ อ่อนน้อมถ่อมตน รู้จักกาลเทศะ มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ และปฏิบัติตามระเบียบวินัยและข้อบังคับขององค์กรและสังคม และมีความมีน้ำใจ มีจิตอาสา จิตสาธารณะ ความรับผิดชอบต่อประโยชน์ส่วนรวม

5.2 ความต้องการใช้หีบห่อหลักสูตรเศรษฐศาสตร์มหัพัตต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ

การศึกษาความต้องการใช้หีบห่อหลักสูตรเศรษฐศาสตร์มหัพัตต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการจากการตอบแบบสอบถามโดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสียซึ่งแบ่งเป็นกลุ่มนักวิชาการจำนวน 20 รายจากสถาบันการศึกษาต่าง ๆ และกลุ่มผู้ประกอบการจำนวน 30 ราย และนำเสนอประเด็นสำคัญจากผลการศึกษาที่ได้ในการสนทนากลุ่มเพื่อระดมสมอง และแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวทางการพัฒนาหลักสูตรเศรษฐศาสตร์มหัพัตต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ สามารถสรุปผลการศึกษา ดังนี้

5.2.1 ความต้องการใช้หีบห่อหลักสูตรของนักวิชาการ

กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความเห็นว่าหลักสูตรสามารถตอบสนองกลุ่มนักศึกษาที่ต้องการเป็นผู้ประกอบการ ไม่ว่าจะเป็นธุรกิจส่วนตัวทั้งภาครัฐและเอกชน กลุ่มธุรกิจการเงินการธนาคาร ธุรกิจขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ที่สามารถประยุกต์ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์ไปใช้ได้อย่างเป็นรูปธรรม ในด้านความรู้ที่สำคัญที่นักศึกษาควรได้รับมีหลายด้านได้แก่ การวิเคราะห์อุปสงค์ การตลาด สินเชื่อ การบริหารโครงการ การวิเคราะห์ความเสี่ยงและความคุ้มค่า เป็นต้น ในด้านทักษะที่สำคัญได้แก่ คอมพิวเตอร์ ดิจิทัล ภาษาต่างประเทศ การสื่อสาร การวิเคราะห์และสังเคราะห์ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความเห็นว่าหลักสูตรมีความสอดคล้องกับความต้องการภาครัฐและภาคธุรกิจในปัจจุบัน

ความคาดหวังต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของมหัพัตตด้านความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคาดหวังในความสามารถประยุกต์ความรู้ในการประกอบอาชีพและแก้ปัญหาในการทำงานได้จริง ในด้านทักษะทางปัญญาต้องมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถวางแผนค้นคว้าวิจัยและมีการรอบแนวคิดของการเป็นผู้ประกอบการ มีความสามารถในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข ใช้เครื่องมือสารสนเทศในการสืบค้นข้อมูลและการใช้เครื่องมือเชิงสถิติ ในด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบต้องมีมนุษยสัมพันธ์ มีความเป็นผู้นำ และทำงานเป็นทีม รวมทั้งมีคุณธรรมจริยธรรมและมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

5.2.2 ความต้องการใช้หีบห่อหลักสูตรของผู้ประกอบการ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นว่าหลักสูตรสามารถตอบสนองต่อกลุ่มนักศึกษาที่ต้องการเป็นผู้ประกอบการในธุรกิจที่หลากหลายทั้งในด้านการตลาด การเงิน

วิศวกรรม หรือหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ในด้านความรู้ที่สำคัญที่นักศึกษาคควรได้รับมีหลายด้าน ได้แก่ความรู้พื้นฐานด้านเศรษฐศาสตร์ การตลาด การเงินและการคลัง การค้าระหว่างประเทศ ทั้งนี้ความรู้ต้องมีการปรับเปลี่ยนให้ก้าวหน้าบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน ในด้านทักษะที่สำคัญได้แก่ความสามารถเชิงวิเคราะห์ เชื่อมโยง เข้าถึงแหล่งข้อมูลและประยุกต์หลักเศรษฐศาสตร์มาใช้ในการทำงานและแก้ปัญหาจริงได้ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความเห็นว่าหลักสูตรมีความสอดคล้องกับความต้องการภาครัฐและภาคธุรกิจในปัจจุบัน

ในทำนองเดียวกันด้านความคาดหวังต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของมหบัณฑิตด้านความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคาดหวังในความสามารถประยุกต์ความรู้ในการประกอบอาชีพและแก้ปัญหาในการทำงานได้จริง ในด้านทักษะทางปัญญาต้องมีความคิดสร้างสรรค์ มีกรอบแนวคิดของผู้ประกอบการ มีความสามารถในการวิเคราะห์ เชิงตัวเลข ใช้เครื่องมือสารสนเทศในการสืบค้นข้อมูลสามารถใช้เครื่องมือดิจิทัลเช่นโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ในการวิเคราะห์เชิงสถิติและอื่น ๆ ได้ ในด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบต้องมึมนุษยสัมพันธ์ มีความเป็นผู้นำ และทำงานเป็นทีม รวมทั้งมีคุณธรรมจริยธรรมและความรับผิดชอบต่อตนเอง สังคม และสิ่งแวดล้อม

5.2.3 ผลการประชุมการสนทนากลุ่มโครงการการศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ

การประชุมการสนทนากลุ่มของโครงการการศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ คณะผู้วิจัยสามารถสรุปความคิดเห็นข้อเสนอแนะ ดังนี้

ประเด็นที่ 1: หลักสูตรเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการสามารถตอบสนองความต้องการในการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาของกลุ่มผู้เรียนกลุ่มใดบ้าง

- เพิ่มความหลากหลาย ขยายกลุ่มผู้เรียน เช่น ในกลุ่มครูสายอาชีวศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) และครูสายสามัญในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กระทรวงศึกษาธิการ
- กลุ่มผู้สูงอายุ ผู้เกษียณอายุ
- กลุ่มเกษตรกร

- เปิดกว้างสำหรับผู้สนใจทั่วไป โดยไม่จำกัดเพียงผู้จบการศึกษาระดับปริญญาเศรษฐศาสตรบัณฑิต หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง เพราะผู้ประกอบการมีหลากหลายสาขาอาชีพ
- ไม่ควรกำหนดคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.50
- ระดับในกลุ่มผู้ประกอบการที่แบ่งเป็น เล็ก กลาง ใหญ่ เพราะระดับที่ต่างกันทำให้รูปแบบการบริหารต่างกัน เนื้อหาการเรียนในหลักสูตรจึงต่างกันด้วย
- กลุ่มพนักงานปฏิบัติการ และ กลุ่มผู้บริหาร ความต้องการเรียนรู้แตกต่างกัน ผู้ปฏิบัติต้องการเครื่องมือ ผู้บริหารต้องการทฤษฎี เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ ควรแยกกลุ่ม 2 กลุ่มนี้ เพื่อแยกหลักสูตรให้ชัดเจน

ประเด็นที่ 2: หลักสูตรเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการควรมีความรู้ที่สำคัญเพิ่มเติมจากที่คณะทำงานนำเสนอในด้านใดบ้าง

- เสนอให้พิจารณาเพิ่มรายวิชาต่าง ๆ เช่น เศรษฐศาสตร์เบื้องต้นสำหรับผู้สนใจที่จะมาเรียนในหลักสูตรนี้แต่ไม่เคยมีพื้นฐานมาก่อน ซึ่งอาจจะเป็นการเพิ่มกลุ่มเป้าหมายที่จะเป็นลูกค้าของหลักสูตรในอนาคตได้เพิ่มเติม “การประยุกต์ด้านเศรษฐศาสตร์เพื่อการเป็นผู้ประกอบการ” ให้มากขึ้น โดยอาจเพิ่มเครื่องมือทางด้านเศรษฐศาสตร์แทรกในชุดวิชา โดยไม่เน้นการบริหารจัดการจนเกินไป พิจารณาเพิ่มรายวิชาการเกี่ยวกับจัดการข้อมูลทางธุรกิจ (Big Data) การจัดการทรัพยากรมนุษย์ การบริหารจัดการเชิงธุรกิจ กฎหมายทางธุรกิจ รายวิชาเกี่ยวกับทรัพยากรทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การบริหารจัดการทรัพยากรสินทางปัญญา การเข้าถึงแหล่งเงินทุน เป็นต้น
- เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ เครื่องมือในการวิเคราะห์เชิงปริมาณกับเศรษฐมิติ ซึ่งสำคัญต่อการประยุกต์ใช้ในหน่วยธุรกิจ เพื่อสร้างความแตกต่างกับสาขาบริหารธุรกิจให้กับหลักสูตร
- ควรเพิ่มความรู้เกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์ดิจิทัล ให้เป็นส่วนเสริมสำคัญที่จะทำให้ทำให้กลุ่มผู้ประกอบการในปัจจุบันให้ความสนใจที่จะศึกษา เกี่ยวข้องกับธุรกิจในปัจจุบันอย่างมาก เลื่อนะเป็นการประยุกต์ใช้ทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์
- รายวิชาการเป็นผู้ประกอบการ ซึ่งบูรณาการองค์ความรู้มาใช้ได้จริง โดยศึกษาจากกรณีศึกษา (Case Study)

- เสนอให้พัฒนาหลักสูตรให้โดดเด่นมากกว่าเนื้อหาหลักสูตรเชิงเศรษฐศาสตร์จุลภาค เพื่อสอดคล้องกับสถานการณ์เศรษฐกิจ ลักษณะการทำงาน และการจ้างงานในปัจจุบันที่มีแนวโน้มเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม
- เสนอให้พิจารณา “ปรับการเรียน เปลี่ยนการสอน” โดยจัดโครงสร้างวิชาเรียนเป็นโมดูล ให้ผู้ประกอบการได้เลือกเรียนรู้เป็นรายโมดูลตามความสนใจ และได้รับเป็นวุฒิบัตรแทนปริญญาบัตร หรือ ปรับรูปแบบการเรียนเป็นแบบ Credit Bank หรือ การเรียนออนไลน์
- เน้นรูปแบบการเรียนการสอนในเชิงประเด็นสถานการณ์ (Issue Oriented) แบ่งเป็นภาควิชาการร้อยละ 30 และภาคกรณีศึกษาร้อยละ 70 โดยนำความรู้ในทางเศรษฐศาสตร์มาเป็นประโยชน์ในการประกอบธุรกิจ เช่น การวิเคราะห์ตลาดจำเป็นต้องใช้หลักเศรษฐศาสตร์ เครื่องมือ เอกสาร และหลักฐานอะไรบ้างในการตัดสินใจทำการผลิต ซึ่งหมายรวมถึงการจัดการทรัพยากร การวางกลยุทธ์ด้านราคา เป็นต้น
- แยกแผนการศึกษาของหลักสูตรเป็นแผน ก ทำวิทยานิพนธ์ มีความรู้ด้านวิชาการ การคิดวิเคราะห์ การคิดและตัดสินใจ (Critical Thinking and Decision Making) และแผน ข ให้นำหนักกับเรื่องของเทคโนโลยีหรือนวัตกรรม
- เสนอให้บรรจุหลักสูตรตั้งแต่ในระดับปริญญาตรี และแทรกในทุกระดับการศึกษา ทั้งปริญญาตรี โท และเอก

ประเด็นที่ 3: ทักษะสำคัญด้านใดบ้างที่ผู้เรียนในหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการควรได้รับ

- ทักษะการจัดการข้อมูล/ Data Analytics/ Big Data Management
- ทักษะการวิเคราะห์ และการประยุกต์ใช้เครื่องมือในการปฏิบัติงาน และการตัดสินใจจริง
- ทักษะการสร้างนวัตกรรม สินค้า ผลิตภัณฑ์ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค
- ทักษะการประยุกต์เศรษฐศาสตร์ในเชิงพาณิชย์ เช่น การหา/ระดมทุน
- ทักษะการทำนาย คาดเดา พยากรณ์ทางเศรษฐกิจ
- ทักษะกระบวนการคิด
- การสร้างวิสัยทัศน์ (Vision) การตัดสินใจในการบริหารจัดการองค์กร
- การสร้าง/ พัฒนาเครือข่าย (Connection)

- ความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์เชิงปริมาณ

ประเด็นที่ 4: คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของมหบัณฑิต

- สามารถคิด วิเคราะห์ และประยุกต์ใช้ได้จริง

ประเด็นที่ 5: หลักสูตรเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการสามารถผลิตบัณฑิตที่สอดคล้องกับความต้องการภาครัฐและภาคธุรกิจหรือไม่

- หลักสูตรสามารถเป็นการเตรียมความพร้อมให้กับกลุ่มวัยรุ่นที่มีความสนใจซื้อขายออนไลน์ ใช้โซเชียลมีเดียมากขึ้น

5.3 ความพร้อมในระดับสาขาวิชาในการบริหารจัดการและการเปิดสอน

สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์มีความพร้อมด้านบุคลากรและการจัดการด้านการเรียนการสอน ซึ่งคาดว่าจะมีอัตรากำลังทั้งสิ้น ใน พ.ศ. 2565 จำนวน 16 อัตรา ทั้งหมดเป็นอัตราปริญญาเอก 16 อัตรา โดยจำแนกเป็น ตำแหน่งรองศาสตราจารย์ 4 อัตรา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ 5 อัตรา และอาจารย์ 7 อัตรา และคณาจารย์มี คุณวุฒิและความเชี่ยวชาญตรงตามความต้องการของหลักสูตร และถ้ามีการเตรียมการผลิตประมวลสาระ และแนวการศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2564 จะสามารถรับนักศึกษาเข้าเรียนได้ในปีการศึกษา 2565 นอกจากนั้นแล้วทางสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ยังอาจขอความร่วมมือในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ภายนอก มหาวิทยาลัย ทั้งในด้านบุคลากรและอุปกรณ์ต่างๆ มาช่วยให้การสอนในหลักสูตรนี้มีประสิทธิภาพตามที่ได้ คาดหวังเอาไว้

หลักสูตรมีข้อได้เปรียบของระบบการศึกษาทางไกล โดยการใช้สื่อการสอนทางไกลและระบบออนไลน์ทดแทน มีช่องทางในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาตลอดหลักสูตรหลายช่องทาง และการมีเครือข่ายศิษย์เก่าและ นักศึกษาอยู่ทั่วประเทศ โดยเนื้อหาของวิชาที่ควรเน้นมากที่สุด ได้แก่ ความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์การจัดการ การจัดการด้านการเงินการบัญชี การพยากรณ์ทางเศรษฐกิจและธุรกิจ และการจัดทำแผนธุรกิจ รองลงมา ความรู้เกี่ยวกับการจัดการด้านการผลิตการตลาด การวิเคราะห์โครงการ พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ การจัดการ ธุรกิจที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ธุรกิจระหว่างประเทศ การบริหารความเสี่ยง และการพัฒนากลยุทธ์การ แข่งขันของธุรกิจ

5.4 การศึกษาค่าใช้จ่ายและวิเคราะห์จุดคุ้มทุนของหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอก เศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ

การวิเคราะห์ค่าเล่าเรียนของนักศึกษาต่อคนคิดจากค่าธรรมเนียมและค่าหน่วยกิต พบว่าหาก นักศึกษาสำเร็จการศึกษาตามแผนในเวลา 2 ปีค่าเล่าเรียนต่อคนต่อปีทั้งสิ้นจะเท่ากับ 41,500 บาท สำหรับ รายจ่ายแปรผันพิจารณาจากค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อหัวนักศึกษารวมรายจ่ายระดับมหาวิทยาลัยที่ร้อยละ 5 ตามระยะเวลาในแผนการศึกษา 2 ปีมีค่าดำเนินการรวมต่อคนต่อปีอยู่ที่ 26,287 บาท และในส่วนของ รายจ่ายคงที่ได้แก่ค่าบุคลากรและค่าผลิตชุดวิชา ในเวลา 5 ปี มีค่าบุคลากรรวมทั้งสิ้นเท่ากับ 1,039,029 บาท และค่าผลิตชุดวิชาจำนวน 2 ชุดวิชารวมรายจ่ายมหาวิทยาลัยร้อยละ 5 คิดเป็น 1,050,000 บาท จากที่กล่าว มารวมรายจ่ายคงที่ทั้งสิ้นเท่ากับ 2,089,029 บาทหรือเฉลี่ย 417,806 บาทต่อปี ดังนั้นจะได้จำนวนนักศึกษา ณ จุดคุ้มทุนอยู่ที่ 27 คนต่อปี

5.5 อภิปรายผล

5.5.1 จากผลการสำรวจข้อมูลตามที่สรุปไว้ในข้อ 5.1 - 5.2 พบว่าหลักสูตรเป็นที่ยอมรับในมุมมอง ผู้เรียนและผู้ใช้บัณฑิต โดยในการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและผู้ใช้บัณฑิตซึ่งมีความชัดเจนเป็นรูปธรรมจะช่วยให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ในการศึกษาได้ กล่าวคือ มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย เช่น การบรรยาย การวิเคราะห์ กรณีศึกษา การทำงานกลุ่ม การทำวิจัยย่อยรายภาคการศึกษา รวมถึงการศึกษาดูงานในองค์กรภาครัฐและ เอกชนที่สนับสนุนทักษะการเป็นผู้ประกอบการ มีการเปิดกว้างให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ทำให้ผู้เรียนได้มีโอกาส พัฒนาตนเองทั้งในด้านวิชาการและด้านสังคม

5.5.2 ผลการศึกษาในด้านความต้องการเนื้อหาวิชาการซึ่งในอันดับแรกคือ ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์ เพื่อการประยุกต์ใช้อย่างเป็นรูปธรรมในทางธุรกิจและการประกอบการนับเป็นจุดเด่นของหลักสูตรซึ่งนำองค์ ความรู้หลักทางด้านเศรษฐศาสตร์ซึ่งเป็นที่ยอมรับมาพัฒนาต่อยอด นอกจากนั้นความต้องการพัฒนาใน ทักษะต่างๆ ได้แก่ ด้านความคิดสร้างสรรค์เพื่อสร้างธุรกิจ ทักษะคอมพิวเตอร์ การสื่อสาร และทักษะทาง ปัญญา ได้แก่ การคิดวิเคราะห์ตามกรอบแนวคิดการเป็นผู้ประกอบการ การวิเคราะห์เชิงตัวเลขและการ สืบค้นข้อมูล ทำให้หลักสูตรจำเป็นต้องมีการปรับปรุงข้อมูลสื่อการสอนต่าง ๆ ให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของ สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและธุรกิจอย่างต่อเนื่อง

5.5.3 การพัฒนาความสามารถในการความรู้ทางวิชาการไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานอย่างมี ประสิทธิภาพ รวมถึงการใช้ทักษะด้านการวางแผนและการจัดลำดับความสำคัญ จำเป็นต้องมีการจัดการเรียน

การสอนโดยเน้นการประยุกต์หรือนำความรู้มาใช้แก้ปัญหาต่างๆ อย่างจริงจัง จึงต้องมีการใช้กรณีศึกษาและฝึกปฏิบัติอย่างเพียงพอ เพื่อเพิ่มทักษะต่างๆ ที่จำเป็นสำหรับการเป็นผู้ประกอบการ การเตรียมหลักสูตรจึงจำเป็นต้องมีการเตรียมพร้อมในด้านสื่อการสอน และสภาพแวดล้อมหรือระบบออนไลน์สำหรับการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่สามารถรองรับได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.5.4 โดยภาพรวมจากผลการศึกษาพบว่า ผู้สนใจและผู้ใช้บัณฑิตเห็นว่าเป็นหลักสูตรที่มีความน่าสนใจและสามารถตอบสนองความต้องการได้ โดยมีข้อเสนอแนะให้เน้นการประยุกต์ใช้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์ และ สร้างความแตกต่างกับหลักสูตรที่เปิดโดยคณะหรือสาขาวิชาด้านบริหารธุรกิจ โดยสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์มีความพร้อมในการบริหารจัดการในด้านอัตราค่าเล่าเรียนและความเชี่ยวชาญสอดคล้องกับหลักสูตร อีกทั้งหลักสูตรมีจุดคุ้มทุนไม่สูงทำให้มีความเป็นไปได้ที่จะสามารถบรรลุเป้าหมายได้ คณะผู้ศึกษาจึงเห็นควรเสนอขออนุมัติให้ดำเนินการเพื่อเปิดหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ ต่อไป

5.6 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สามารถนำเสนอข้อเสนอแนะเชิงนโยบายได้ดังต่อไปนี้

5.6.1 ในการจัดการเรียนการสอนที่ต้องมีกิจกรรมเพิ่มเติมนอกเหนือจากการศึกษาด้วยตนเอง เช่น การวิเคราะห์กรณีศึกษาและอภิปรายเป็นกลุ่ม การฝึกปฏิบัติ มหาวิทยาลัยควรสนับสนุนหรือจัดให้มีความพร้อมในด้านเครื่องมือ สื่อการสอนเพื่อเพิ่มประสบการณ์ เช่น ห้องสัมมนาออนไลน์เสมือนจริง และโปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งเตรียมความพร้อมให้กับคณาจารย์ผู้สอน บุคลากร และผู้เรียน

5.6.2 ควรปรับปรุงกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สามารถพัฒนาหลักสูตรที่ต้องมีการจัดกิจกรรมต่างๆ มากขึ้นจากเดิม ที่เน้นการเรียนการสอนจากสื่อปกติและสื่อเสริม

5.6.3 มหาวิทยาลัยควรมีการทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับสถานประกอบการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้ประกอบการ เพื่อเป็นโอกาสให้สามารถนำนักศึกษาเข้าเรียนรู้กระบวนการหรือการทำงานจริง หรือนำปัญหาของหน่วยงานมาเป็นกรณีศึกษาเพื่อนำความรู้ที่ได้ศึกษาไปประยุกต์หรือใช้ฝึกปฏิบัติจากสถานการณ์จริง

บรรณานุกรม

- คณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ (2564) แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง)
http://nscr.nesdc.go.th/nescd_uat/แผนการปฏิรูปประเทศ/#ฉบับปรับปรุง สืบค้น 17 มกราคม 2565
- นงษา สิงห์วีรธรรม และคณะ. (2561). ศึกษาต้นทุนต่อหน่วยของการผลิตและจุดคຸ່ມทุนนักศึกษาในวิทยาลัยพยาบาลในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก. วารสารวิชาการสาธารณสุข, 24(5), 936-947.
- นภาพร นิลารณกุล. (2551). *การเงินธุรกิจ* (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: ทริปเพิล กรุ๊ป.
- มารุต พัฒนาผล. (2562). แนวคิดหลักการพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ: ศูนย์ผู้นำนวัตกรรมการหลักสูตรและการเรียนรู้. สืบค้นจาก http://www.curriculumandlearning.com/upload/Books/แนวคิดหลักการพัฒนาหลักสูตร_1544651319.pdf
- สมบัติ พันธิวิศิษฐ์ และคณะ (2558) ได้ศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดสอนหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศศ.ม.) วิชาเอกการจัดการเศรษฐกิจชุมชน สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สมคิด แก้วสนธิ และภิรมย์ กมลรัตน์กุล. (2536). เศรษฐศาสตร์สาธารณสุข: การวิเคราะห์และประเมินผล บริการสาธารณสุข. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรัชย์ เอ็มอักษร และคณะ (2562). ต้นทุนต่อหน่วยและจุดคຸ່ມทุนสำหรับการผลิตบัณฑิตแต่ละหลักสูตรใน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ. *RMUTSB Academic Journal (HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES)*, 4(1), 61-80.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (ม.ป.ป.) รายงานสรุปผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปี 2563 <http://nscr.nesdc.go.th/ยุทธศาสตร์ชาติ/> สืบค้น 17 มกราคม 2565
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (ม.ป.ป.) 5 แผนขับเคลื่อนกิจกรรมปฏิรูปที่จะส่งผลให้เกิด การเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) ด้านเศรษฐกิจ

- http://nscr.nesdc.go.th/nescd_uat/แผนการปฏิรูปประเทศ/ฉบับปรับปรุง สืบค้น 17 มกราคม 2565
- หลักสูตร ศศ.บ.(เศรษฐศาสตร์การประกอบการ) นานาชาติ [https://www.ku.ac.th/web2012/resources/upload/content/files/ศศ_บ__เศรษฐศาสตร์การประกอบการ_52\(1\).pdf](https://www.ku.ac.th/web2012/resources/upload/content/files/ศศ_บ__เศรษฐศาสตร์การประกอบการ_52(1).pdf) สืบค้น 22 กรกฎาคม 2562
- เอกพล หนูยศรี และคณะ (2536) ได้ศึกษาความต้องการและจุดเน้นของหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต และ หลักสูตรปริญญาโทสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- Biggs, J. and C. Tang. 2007. Teaching for Quality Learning at University (3rd ed.). England: Open University Press. pp. 15
- DHAKA. 2019. “DScE Introduces Bachelor Degree on Entrepreneurship Economics – Bangladesh News Gazette.” Retrieved December 1, 2020 (<https://bangladeshnewsgazette.com/dsce-introduces-bachelor-degree-on-entrepreneurship-economics/>).
- Dhaka School of Economics. 2016. “Master of Economics (Entrepreneurship Economics) | Dhaka School of Economics.” Retrieved November 30, 2020 (<https://www.dsce.edu.bd/course/master-of-economics-entrepreneurship-economics/>).
- Erasmus University Rotterdam. 2020. “Master Cultural Economics and Entrepreneurship | Erasmus University Rotterdam.” Retrieved December 1, 2020 (<https://www.eur.nl/en/master/cultural-economics-and-entrepreneurship>).
- INOMICS. 2017. “Economists and Entrepreneurship: Can Economists Be Good Entrepreneurs?” INOMICS. Retrieved November 30, 2020 (<https://inomics.com/advice/economists-and-entrepreneurship-can-economists-be-good-entrepreneurs-942133>).
- Kember, D. and C. McNaught. 2007. Enhancing University Teaching: Lessons from Research into Award-winning Teachers. England: Routledge. pp. 61
- Simms, C., and C. Chapleo. 2010. Stakeholder analysis in higher education: a case study of the University of Portsmouth. Perspectives: Policy and Practice in Higher Education, 14 (1). pp. 12-20. Retrieved 17 January 2022

- (https://www.researchgate.net/publication/233064769_Stakeholder_analysis_in_higher_education).
- University of Cassino and Southern Lazio. 2020. “Master Degree in Economics and Entrepreneurship.” Retrieved December 1, 2020 (<https://www.ready4study.eu/en/a/Master-Degree-in-Economics-and-Entrepreneurship>).
- University of Europe for Applied Sciences. 2020. “Entrepreneurial Economics in Germany | BiTS.” Retrieved December 1, 2020 (<http://www.bits-hochschule.de/en/program/entrepreneurial-economics-master/#anchor-5>).
- University of Insubria. 2020. “Double Degree Programs | Università Degli Studi Dell’Insubria.” Retrieved December 1, 2020 (<https://www.uninsubria.eu/double-degree-programs>).
- VERN. 2020. “Entrepreneurship Economics, Bachelor | VERN University of Applied Sciences | Zagreb - Centar, Croatia.” Retrieved December 1, 2020 (<https://www.bachelorsportal.com/studies/241547/entrepreneurship-economics.html>).

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามความต้องการเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโท หลักสูตรเศรษฐศาสตร
มหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ

**แบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาโท
สาขาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช**

คำชี้แจง

แบบสอบถามในครั้งนี้ มีเป้าหมายเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโท หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอก เศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ

แบบสอบถามประกอบด้วย 3 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคาดหวังต่อหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ

ตอนที่ 3 คุณลักษณะมหาบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตร

ขอขอบพระคุณในความร่วมมือ
สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

โทร. 02-504-8199

064 -514-9509

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดตอบหรือกาเครื่องหมาย ✓ ลงใน [] ที่ตรงกับข้อมูลของท่านมากที่สุด

1. เพศ [] ชาย [] หญิง

2. อายุ _____ ปี

3. สถานภาพ [] โสด [] สมรส

4. จังหวัดที่ท่านอยู่ปัจจุบัน _____

5. ระดับการศึกษาสูงสุด [] ปริญญาตรี สาขา _____

[] ปริญญาโท สาขา _____

[] ปริญญาเอก สาขา _____

6. อาชีพ [] เกษตรกร [] ผู้ประกอบการ/เจ้าของธุรกิจ

[] รับราชการ/พนักงานของรัฐ [] พนักงานเอกชน

[] พนักงานรัฐวิสาหกิจ [] รับจ้าง

[] อาชีพอิสระ [] เกษียณ

[] อื่น ๆ โปรดระบุ.....

7. ลักษณะงานหลักของท่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ตัวเลือก)

[] การค้า [] การผลิต [] การบริหารจัดการ

[] การวิจัย [] การบัญชี [] การวิเคราะห์ข้อมูล

[] การเงิน [] การตลาด [] การบริการ

[] ผู้นำชุมชน เช่น ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน อบต. เป็นต้น

[] การศึกษา [] อื่นๆ โปรดระบุ.....

ตอนที่ 2 ความคาดหวังต่อหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ

คำชี้แจง โปรดตอบหรือกาเครื่องหมาย ✓ ลงใน [] ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

1. ลักษณะของโครงสร้างหลักสูตรที่ท่านต้องการศึกษา

[] แผน ก ทำวิทยานิพนธ์ [] แผน ข คำนวณวิเคราะห์

2. ความรู้หลักที่ท่านต้องการศึกษาจากหลักสูตร (เลือกตอบได้ 5 ข้อ เรียงลำดับ 1-5)

ความรู้หลักที่ท่านต้องการ	ลำดับที่				
	1	2	3	4	5
เศรษฐศาสตร์การจัดการ					
การพยากรณ์ทางเศรษฐกิจและธุรกิจ					
การจัดทำแผนธุรกิจ					
การจัดการทางการเงิน/บัญชี					
การวิเคราะห์โครงการ					
การจัดการทางการผลิต/การตลาด					
พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์					
การพัฒนากลยุทธ์การแข่งขันของธุรกิจ					
โลจิสติกส์/โซ่อุปทาน					
บริหารความเสี่ยง					
ธุรกิจระหว่างประเทศ					
การจัดการธุรกิจที่เป็นมิตรกับชุมชนและสิ่งแวดล้อม					
อื่นๆ โปรดระบุ.....					

3. ทักษะที่ท่านคาดว่าจะได้รับเมื่อสำเร็จการศึกษาในหลักสูตร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- [] มีความคิดสร้างสรรค์สามารถสร้างธุรกิจขึ้นใหม่เป็น Smart SME
- [] มีความสามารถในการพัฒนาแผนธุรกิจเพื่อเข้าถึงแหล่งเงินทุน
- [] มีความสามารถในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาธุรกิจทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจและสังคม
- [] มีความเป็นผู้นำและความกล้าทำอะไรแปลกใหม่ก็อาจนำมาซึ่งโอกาสใหม่ๆ ในการทำธุรกิจ
- [] ผู้ประกอบการที่ดีมีจริยธรรมในการทำธุรกิจและรับผิดชอบต่อสังคม
- [] อื่นๆ โปรดระบุ.....

4. การจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรที่ท่านคิดว่าเหมาะสมและจะช่วยให้ท่านบรรลุวัตถุประสงค์ในการศึกษา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ☐ มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย เช่น การบรรยาย การวิเคราะห์กรณีศึกษา การทำงานกลุ่ม การทำวิจัยย่อยรายภาคการศึกษา เป็นต้น
 - ☐ มีการจัดกิจกรรมตามหลักสูตร และกิจกรรมนอกหลักสูตรควบคู่กันไป เช่น การศึกษาดูงานในองค์กรภาครัฐและเอกชนที่สนับสนุนทักษะการเป็นผู้ประกอบการ
 - ☐ มีการเปิดกว้างให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ทำให้ผู้เรียนได้มีโอกาสพัฒนาตนเองทั้งในด้านวิชาการและด้านสังคม
 - ☐ มีการเปิดโอกาสผู้เรียนได้แสดงความสามารถของตนในการสร้างสรรค์กิจกรรมได้อย่างเต็มที่
 - ☐ มีระบบให้การศึกษาแบบสื่อผสมทั้งตำราและอีเลิร์นนิ่ง (e Learning)
 - ☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....
5. ความรู้ความสามารถทางวิชาการเพิ่มเติมที่ท่านต้องการเพื่อการเป็นผู้ประกอบการที่มีประสิทธิภาพ (สามารถเลือกได้มากกว่า 1 ตัวเลือก)
- ☐ เทคโนโลยี/นวัตกรรม
 - ☐ กฎหมายธุรกิจ/ภาษี
 - ☐ การจัดการทรัพยากรมนุษย์
 - ☐ การพัฒนาที่ยั่งยืน/การจัดการสิ่งแวดล้อม
 - ☐ การจัดการข้อมูลทางธุรกิจ (Big data)
 - ☐ การเขียนโครงการเพื่อขอสินเชื่อ
 - ☐ การออกแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์
 - ☐ การเจรจาต่อรองทางธุรกิจ
 - ☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....
6. ปัจจัยสนับสนุนของการศึกษาที่จะสนับสนุนให้ท่านตัดสินใจเรียนในหลักสูตรนี้ (สามารถเลือกได้มากกว่า 1 ตัวเลือก)
- ☐ มีบริการการรับการสมัครเรียนที่สะดวกและติดตามข้อมูลได้ง่าย
 - ☐ มีช่องทางในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาตลอดหลักสูตรหลายช่องทาง
 - ☐ มีศูนย์วิทยพัฒนา มสธ. ให้บริการข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนการสอน ในภูมิภาคต่างๆของไทย
 - ☐ คณาจารย์ในหลักสูตรมีความรู้ความสามารถมีคุณวุฒิตรงตามความต้องการของหลักสูตร
 - ☐ มีระบบการช่วยเหลือและให้คำปรึกษาการทำวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ
 - ☐ สาขาวิชามีระบบติดตามความก้าวหน้าในการเรียนของนักศึกษาตลอดหลักสูตร
 - ☐ มีระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพและเข้าถึงง่ายเพื่อการสืบค้นบทความวิชาการหรือบทความวิจัยและงานวิชาการในด้านต่างๆ
 - ☐ ใช้เวลาการเรียนการสอนในห้องเรียนน้อย โดยใช้สื่อการสอนทางไกลและระบบออนไลน์ทดแทน

- [] มีเครือข่ายกับหน่วยงานของภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจเช่น สสว.
หอการค้า สมาคมผู้ประกอบการธุรกิจ เป็นต้น
- [] อื่นๆ โปรดระบุ.....
7. ค่าใช้จ่ายตลอดหลักสูตรในการศึกษาหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการโดยเฉลี่ย
อยู่ที่ 82,000 ถึง 90,000 บาท โดยมีค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมในการจัดการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มพูนทักษะ
ต่าง ๆ ท่านมีความพึงพอใจที่จะจ่ายค่าใช้จ่ายในระดับใดและในหัวข้อใด
- [] ไม่ต้องการจ่าย
- [] มีความต้องการจ่ายเพิ่ม 10,000 บาท ตลอดหลักสูตร (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)
- [] สัมมนาในประเทศ ประเด็นพิเศษที่พัฒนาทักษะการเป็นผู้ประกอบการ
- [] การอบรมเชิงปฏิบัติการในประเทศเกี่ยวกับที่พัฒนาทักษะการเป็นผู้ประกอบการ
- [] ตำราเรียนในประเทศ และต่างประเทศ
- [] อื่นๆ โปรดระบุ.....
- [] มีความต้องการจ่ายเพิ่ม 20,000 บาท ตลอดหลักสูตร (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)
- [] สัมมนาต่างประเทศ ประเด็นพิเศษที่พัฒนาทักษะการเป็นผู้ประกอบการ
- [] การอบรมเชิงปฏิบัติการในประเทศเกี่ยวกับการพัฒนาเทคโนโลยีด้านต่างๆที่ส่งเสริม
การ
เป็น smart entrepreneur
- [] อบรมเครื่องมือในการวิเคราะห์ข้อมูลเศรษฐกิจขั้นสูง
- [] อื่นๆ โปรดระบุ.....
- [] จ่ายเพิ่ม 30,000 บาท ตลอดหลักสูตร (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)
- [] การอบรมเชิงปฏิบัติการต่างประเทศเกี่ยวกับที่พัฒนาทักษะการเป็นผู้ประกอบการ
- [] การแลกเปลี่ยนด้านการเรียน งานวิจัย ระหว่างสถาบันในต่างประเทศ กับ มสธ.
- [] อื่นๆ โปรดระบุ.....
8. สาขาเศรษฐศาสตร์ มสธ. ได้พัฒนาหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ
ที่สอดคล้องกับความต้องการของท่านดังข้อมูลข้างต้น
- 8.1 ท่านคิดว่าจะเข้าศึกษาในหลักสูตรนี้หรือไม่
- [] เข้าศึกษาแน่นอนเป็นรุ่นที่ 1 ของหลักสูตร เพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะการเป็น
ผู้ประกอบการ
- [] เข้าศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพทางธุรกิจและมีทักษะสำคัญในการดำเนินธุรกิจ
- [] เข้าศึกษาเพื่อต้องการเพิ่มวุฒิทางการศึกษา

[] เข้าศึกษา เพราะ (โปรด
ระบุ).....

[] ไม่เข้าศึกษา เพราะ (โปรด
ระบุ).....

8.2 ท่านคิดว่าจะแนะนำหลักสูตรนี้กับคนที่ท่านรู้จักหรือไม่

[] แนะนำ เพราะ (โปรด
ระบุ).....

[] ไม่แนะนำ เพราะ (โปรด
ระบุ).....

9.ข้อเสนอแนะในการพัฒนาหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ

.....
.....
.....

ตอนที่ 3 คุณลักษณะมหัศจรรย์ที่พึงประสงค์ของหลักสูตร

คำชี้แจง โปรดเรียงลำดับความคาดหวังต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของมหัศจรรย์ จำนวน 3 ลำดับ
ลำดับ 1 คือ ความคาดหวังมากที่สุด, ลำดับ 2 และ 3 คือ ความคาดหวังที่รองลงมา ตามลำดับ

3.1 ท่านคาดหวังต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของมหัศจรรย์ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ ดังต่อไปนี้อย่างไร

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของบัณฑิต ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ	ลำดับที่
1. มีความรู้ทางวิชาการและวิชาชีพที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน ให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและสร้างสรรค์	
2. มีความกระตือรือร้น สนใจศึกษาหาความรู้อย่างต่อเนื่อง และสามารถนำ องค์ความรู้ใหม่มาใช้ในการพัฒนางานที่รับผิดชอบได้	
3. มีความรอบรู้ในศาสตร์อื่นๆที่เกี่ยวข้องและสามารถนำไปใช้ในการ ทำงานได้	
4. อื่นๆ โปรดระบุ.....	

3.2 ท่านคาดหวังต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของมหัศจรรย์ด้านทักษะทางปัญญา ดังต่อไปนี้อย่างไร

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของบัณฑิต ด้านทักษะทางปัญญา	ลำดับที่
1. ความสามารถด้านการวางแผน และการปฏิบัติงานได้สำเร็จตามกำหนดเวลา	
2. การจัดลำดับความสำคัญของงานต่างๆ ที่ต้องปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม	
3 การคิดอย่างมีวิจารณญาณในการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน	
4 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์งานและสร้างนวัตกรรม	
5 ความสามารถในการตัดสินใจ	
6 อื่นๆ โปรดระบุ.....	

3.3 ท่านคาดหวังว่าคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของมหาบัณฑิตด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้อย่างไร

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของบัณฑิต ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	ลำดับที่
1. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมองค์กรได้	
2. ตระหนักถึงสิทธิของตนเองและผู้อื่น ยอมรับและเข้าใจในคุณค่าในคุณค่าที่เกิดจากความแตกต่างและหลากหลายของมนุษย์	
3. มีความสามารถแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ	
4. มีการปรับตัวเพื่อพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง	
5. สามารถทำงานอย่างมีประสิทธิภาพในทีมที่มีความหลากหลาย	
6. มีภาวะผู้นำและผู้ตาม	
7. มีความคิดสร้างสรรค์สามารถคิดแผนงานใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน	
8. อื่นๆ โปรดระบุ.....	

3.4 ท่านคาดหวังว่าคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของมหาบัณฑิต ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีการสื่อสาร ดังต่อไปนี้อย่างไร

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของบัณฑิต ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีการสื่อสาร	ลำดับที่
--	----------

1. มีความสามารถใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงานได้	
2. มีความสามารถในการเพื่อสืบค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูลออนไลน์และออฟไลน์ได้	
3. มีความสามารถในการเข้าถึง การจัดการ และการประเมินข้อมูลสารสนเทศได้	
4. มีความสามารถในการสื่อสารได้อย่างชัดเจนในการประสานงานระหว่างเพื่อนร่วมงานและระหว่างองค์กร	
5. มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับการทำงานและการติดต่อสื่อสาร	
6. มีความสามารถในการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ เพื่อประมวลผลข้อมูลของหน่วยงาน	
7. อื่นๆ โปรดระบุ.....	

3.5 ท่านคาดหวังว่าคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของมหาบัณฑิต ด้านคุณธรรม และจริยธรรม ดังต่อไปนี้
อย่างไร

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของบัณฑิต ด้านคุณธรรม และจริยธรรม	ลำดับที่
1. มีความอดทนและมุ่งมั่น อุทิศเวลาและรับผิดชอบในการทำงานให้สำเร็จ	
2. ปฏิบัติตามระเบียบวินัยและข้อบังคับขององค์กรและสังคม	
3. มีความซื่อสัตย์ สุจริต	
4. มีบุคลิกภาพและการวางตัวที่เหมาะสม	
5. สุขภาพ อ่อนนุ่มถ่อมตน รู้จักกาลเทศะ มีวุฒิภาวะทางอารมณ์	
6. มีน้ำใจ มีจิตอาสา จิตสาธารณะ ความรับผิดชอบต่อประโยชน์ส่วนรวม	
7. อื่นๆ โปรดระบุ.....	

ขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงที่เสียสละเวลาในการตอบแบบสอบถามเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการ
พัฒนาหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาโท หลักสูตรเศรษฐศาสตร
มหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ

**แบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาโท
สาขาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช**

คำชี้แจง

แบบสอบถามในครั้งนี้ มีเป้าหมายเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโท หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอก เศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ

แบบสอบถามประกอบด้วย 3 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ

ตอนที่ 3 คุณลักษณะมหาบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตร

ขอขอบพระคุณในความร่วมมือ
สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

โทร. 02-504-8199

064 -514-9509

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจงโปรดตอบหรือกาเครื่องหมาย ✓ ลงใน [] ที่ตรงกับข้อมูลของท่านมากที่สุด

1. เพศ [] ชาย [] หญิง

2. อายุ _____ ปี

3. สถานภาพ [] โสด [] สมรส [] อื่นๆ.....

4. หน่วยงานหรือกิจการที่ท่านทำงานในปัจจุบัน.....

5. ตำแหน่งงานในปัจจุบัน

6. ระดับการศึกษาสูงสุด

[] ปริญญาตรี สาขา

[] ปริญญาโท สาขา

[] ปริญญาเอก สาขา

7. ประเภทของธุรกิจ (ตอบได้มากกว่า 1 ตัวเลือก)

[] ธุรกิจการเกษตร โปรตระบุ.....

[] ธุรกิจอุตสาหกรรมในครัวเรือน โปรตระบุ.....

[] ธุรกิจอุตสาหกรรมโรงงาน โปรตระบุ.....

[] ธุรกิจเหมืองแร่ โปรตระบุ.....

[] ธุรกิจการพาณิชย์ โปรตระบุ.....

[] ธุรกิจการก่อสร้าง โปรตระบุ.....

[] ธุรกิจการเงิน โปรตระบุ.....

[] ธุรกิจให้บริการ โปรตระบุ.....

[]	ธุรกิจการวิจัย	โปรดระบุ.....
[]	ธุรกิจการศึกษา	โปรดระบุ.....
[]	ธุรกิจอื่นๆ	โปรดระบุ.....

ตอนที่ 2 ความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ

8. ท่านคิดว่าหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการสามารถตอบสนองความต้องการในการศึกษา

ต่อในระดับบัณฑิตศึกษาของกลุ่มผู้เรียนกลุ่มใดบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

9. ท่านคิดว่าหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการควรมีความรู้ที่สำคัญในด้านใดบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

10. ท่านคิดว่าทักษะสำคัญด้านใดบ้างที่ผู้เรียนในหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการควรได้รับ

.....
.....
.....
.....
.....

11. ท่านคิดว่าหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการสอดคล้องกับความต้องการภาครัฐและภาคธุรกิจหรือไม่อย่างไร โปรดให้ข้อเสนอแนะ

.....
.....
.....
.....
.....

12. ความรู้และทักษะในข้อ 9 และ ข้อ 10 เป็นประโยชน์และสอดคล้องกับความต้องการภาครัฐและภาคธุรกิจอย่างไร โปรดให้ข้อเสนอแนะ

.....
.....
.....
.....
.....

ตอนที่ 3 คุณลักษณะมหัศจรรย์ที่พึงประสงค์ของหลักสูตร

13. ท่านคาดหวังว่าคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของมหัศจรรย์ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพอย่างไร

.....
.....
.....

.....
.....

14. ท่านคาดหวังต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของมหาบัณฑิตด้านทักษะทางปัญญาอย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....

15. ท่านคาดหวังต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของมหาบัณฑิตด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบอย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....

16. ท่านคาดหวังต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของมหาบัณฑิต ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีการสื่อสาร อย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....

17. ท่านคาดหวังต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของมหาบัณฑิต ด้านคุณธรรม และจริยธรรม อย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....

ขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงที่เสียสละเวลาในการตอบแบบสอบถามเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการ
พัฒนาหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ

ภาคผนวก ค

หนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ ประเมินเครื่องมือการวิจัย

ที่ อว 0602.19/ว 764

สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

3 กันยายน 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินคุณภาพเครื่องมือวิจัย
เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.วิจิตต์ศรี สงวนวงศ์

คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือวิจัย (แบบสอบถาม)

ด้วย สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช จัดทำโครงการวิจัย เรื่อง “การศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ” โดยมีกำหนดเปิดสอนในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2565 นั้น ได้มีการพัฒนาเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเพื่อศึกษาความต้องการเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน

ในการนี้ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ได้พิจารณาเห็นแล้วว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเหมาะแก่การตรวจสอบข้อคำถามในแบบสอบถามดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแบบสอบถามเพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence: IOC) ของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา และขอข้อเสนอแนะจากท่าน เพื่อนำไปปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และได้ดำเนินการแจกแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ต่อไป โดยท่านสามารถติดต่อสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้โดยตรงกับ นางสาวจุฑามาศ จงศิริ หมายเลขโทรศัพท์ 08-9447-1611, email: kerothai2000@yahoo.com ทั้งนี้ กรุณาแจ้งผลการประเมินให้สาขาวิชา ภายในวันที่ 15 กันยายน 2563

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อภิญา วนเศรษฐ)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

งานเลขานุการกิจสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

โทรศัพท์ 0-2504-8199, 08-9447-1611

โทรสาร 0-2503 3571

ที่ อว 0602.19/ว 764

สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

3 กันยายน 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินคุณภาพเครื่องมือวิจัย
เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.อรรถิพย์ ราชภรณ์นิยม
คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือวิจัย (แบบสอบถาม)

ด้วย สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช จัดทำโครงการวิจัย เรื่อง “การศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ” โดยมีกำหนดเปิดสอนในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2565 นั้น ได้มีการพัฒนาเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเพื่อศึกษาความต้องการเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน

ในการนี้ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ได้พิจารณาเห็นแล้วว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเหมาะแก่การตรวจสอบข้อคำถามในแบบสอบถามดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแบบสอบถามเพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence: IOC) ของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา และขอข้อเสนอแนะจากท่าน เพื่อนำไปปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และได้ดำเนินการแจกแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ต่อไป โดยท่านสามารถติดต่อสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้โดยตรงกับ นางสาวจุฑามาศ จงศิริ หมายเลขโทรศัพท์ 08-9447-1611, email: kerothai2000@yahoo.com ทั้งนี้ กรุณาแจ้งผลการประเมินให้สาขาวิชา ภายในวันที่ 15 กันยายน 2563

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อภิญญา วนเศรษฐ)

งานเลขานุการกิจสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์
โทรศัพท์ 0-2504-8199, 08-9447-1611
โทรสาร 0-2503 3571

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

ที่ อว 0602.19/ว 764

สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

3 กันยายน 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.อุดมศักดิ์ ศิลปะราชวงศ์

คณะพัฒนาการเศรษฐกิจ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือวิจัย (แบบสอบถาม)

ด้วย สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช จัดทำโครงการวิจัย เรื่อง “การศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ” โดยมีกำหนดเปิดสอนในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2565 นั้น ได้มีการพัฒนาเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเพื่อศึกษาความต้องการเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน

ในการนี้ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ได้พิจารณาเห็นแล้วว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเหมาะแก่การตรวจสอบข้อคำถามในแบบสอบถามดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแบบสอบถามเพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence: IOC) ของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา และขอข้อเสนอแนะจากท่าน เพื่อนำไปปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และได้ดำเนินการแจกแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ต่อไป โดยท่านสามารถติดต่อสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้โดยตรงกับ นางสาวจุฑามาศ จงศิริ หมายเลขโทรศัพท์ 08-9447-1611, email: kerothai2000@yahoo.com ทั้งนี้ กรุณาแจ้งผลการประเมินให้สาขาวิชาฯ ภายในวันที่ 15 กันยายน 2563

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อภิญา วนเศรษฐ)

งานเลขานุการกิจสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

โทรศัพท์ 0-2504-8199, 08-9447-1611

โทรสาร 0-2503 3571

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

ภาคผนวก ง

แผนอัตรากำลัง 5 ปี สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

ข้อมูลประกอบการจัดทำแผนอัตรากำลังสายวิชาการ ประจำปีงบประมาณ 2565-2569

สาขา/หลักสูตร/ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตร	จำนวนอาจารย์ : อัตรา					อัตราเกษียณ (ปีงบประมาณ พ.ศ.2565-2569)							เป้าหมายนักศึกษา (นศ.เก่า+นศ.ใหม่) (ปีการศึกษา)						แผนการพัฒนา/ ปรับปรุงหลักสูตร (ปีการศึกษา)		
	อยู่ระหว่าง สรรหา ม.ศ. 64	มีรายชื่อใน หลักสูตร	ไม่มีรายชื่อ ในหลักสูตร	รวมอัตรา ที่มีคน ครอง	รวมกรอบ อัตรากำลัง ทั้งสิ้น	(ด.ศ.2564)	(ด.ศ.2565)	(ด.ศ.2566)	(ด.ศ.2567)	(ด.ศ.2568)	(ด.ศ.2569)	รวม	2564	2565	2566	2567	2568	2569	พัฒนา	ปรับปรุง	ปิดหลักสูตร
สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์	3	11	0	11	14	2	0	0	4	0	2	8	1,366	1,379	1,424	1,431	1,443	1,445			
ปริญญาเอก																					
1. หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์ (อยู่ระหว่างการศึกษาค้นคว้าวิจัย)																			2/2565		
อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร																					
1																					
ปริญญาโท													276	298	298	304	304	306			
1. หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (ประกอบด้วย 2 วิชาเอก คือ 1) วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ 2) วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ) ใช้เกณฑ์ฯ พ.ศ.2558 (เริ่มใช้ภาคต้น/2563)	3	4	0	4	7								276	298	298	304	304	306		1/2565	
อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร																					
1. รศ.ดร.อภิญญา วนเศรษฐ (เกษียณ 1 ต.ศ. 67)		1		1																	
2. ผศ.ดร.เรวดี จรุงรัตนพงศ์ (เกษียณ 1 ต.ศ. 75)		1		1																	
3. อ.ดร.พัชรี ผาสุข (เกษียณ 1 ต.ศ. 80)		1		1																	
อาจารย์ประจำหลักสูตร																					
1. รศ.ดร.พิทักษ์ ศรีสุขใส (เกษียณ 1 ต.ศ. 69)																					
2. รศ.ดร.มนูญ โต๊ะยามา (อาจารย์ตามสัญญาจ้าง2564)																					
3. รศ.ดร.สมบัติ พันธิ์สินธุ์ (อาจารย์ตามสัญญาจ้าง2564)																					
4. รศ.ดร.อภิญญา วนเศรษฐ (เกษียณ 1 ต.ศ. 67)																					
5. ผศ.ดร.เฉลิมพล จตุพร (เกษียณ 1 ต.ศ. 85)																					
6. ผศ.ดร.ภูดินันท์ อติพิทยางกูร (เกษียณ 1 ต.ศ. 81)																					
7. ผศ.ดร.เรวดี จรุงรัตนพงศ์ (เกษียณ 1 ต.ศ. 75)																					
8. อ.ดร.พัชรี ผาสุข (เกษียณ 1 ต.ศ. 80)																					
9. อ.ดร.วสุ สุวรรณวิหก (เกษียณ 1 ต.ศ. 74)																					
10. อ.ดร.อดิเรก วัชรพัฒนกุล (เกษียณ 1 ต.ศ. 78)																					

สาขา/หลักสูตร/ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตร	จำนวนอาจารย์ : อัตรา					อัตราเกษียณ (ปีงบประมาณ พ.ศ.2565-2569)							เป้าหมายนักศึกษา (นศ.เก่า+นศ.ใหม่) (ปีการศึกษา)						แผนการพัฒนา/ ปรับปรุงหลักสูตร (ปีการศึกษา)		
	อยู่ระหว่าง สรรหา ณ ม.ศ. 64	มีรายชื่อใน หลักสูตร	ไม่มีรายชื่อ ในหลักสูตร	รวมอัตรา ที่มีคน ครอง	รวมกรอบ อัตรากำลัง ทั้งสิ้น	(ค.ศ.2564)	(ค.ศ.2565)	(ค.ศ.2566)	(ค.ศ.2567)	(ค.ศ.2568)	(ค.ศ.2569)	รวม	2564	2565	2566	2567	2568	2569	พัฒนา	ปรับปรุง	ปิดหลักสูตร
2. หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต																			2/2564		
วิชาเอกเศรษฐกิจชุมชน																					
อาจารย์ประจำหลักสูตร																					
1. รศ.ดร.มนูญ โค๊ะยามา (อาจารย์ตามสัญญาจ้าง2564)		1																			
2. รศ.ดร.สมบัติ พันธวิศิษฐ์ (อาจารย์ตามสัญญาจ้าง2564)		1																			
3. ผศ.ดร.เฉลิมพล จตุพร (เกษียณ 1 ต.ค. 85)		1		1																	
3. หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต																			2/2565		
วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ (อยู่ระหว่างการศึกษาความเป็นไปได้)																					
อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร																					
1. อาจารย์ ดร. อติเรก วัชรพัฒนกุล (คณิตศาสตร์ประยุกต์) - ทดลองงาน (รอหลักสูตรเปิด)																					
ปริญญานิเทศ													1,090	1,081	1,126	1,127	1,139	1,139			
4. หลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต	0	7	0	7	7								1,090	1,081	1,126	1,127	1,139	1,139		1/2565	
(ประกอบด้วย 2 วิชาเอก คือ																					
1) วิชาเอกเศรษฐศาสตร์													597	586	611	610	617	616			
2) วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ													493	495	515	517	522	523			
ใช้เกณฑ์ฯ พ.ศ.2558 (เริ่มใช้ภาคต้น/2563)																					
อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร																					
วิชาเอกเศรษฐศาสตร์																					
1. รศ.ดร.พิทักษ์ ศรีสุขใส (เกษียณ 1 ต.ค. 69)		1		1																	
2. ผศ.ดร.ภูดินันท์ อติพิทยางกูร (เกษียณ 1 ต.ค. 81)		1		1																	
3. ผศ.รัชนิ ไชยอาจ (เกษียณ 1 ต.ค. 67)		1		1																	
4. อ.ดร.อติเรก วัชรพัฒนกุล (เกษียณ 1 ต.ค. 78) (รอย้ายเป็นผู้รับผิดชอบหลักสูตรวิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์ สำหรับผู้ประกอบการ)		1		1																	
วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ																					
1. ผศ.ปรีชญ์ ปรามปรักษ์ (เกษียณ 1 ต.ค. 64)		1		1																	
2. ผศ.ปิยะศิริ เรืองศรีมัน (เกษียณ 1 ต.ค. 69)		1		1																	
3. อ.ดร.วสุ สุวรรณวิหก (เกษียณ 1 ต.ค. 74)		1		1																	

สาขา/หลักสูตร/ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตร	จำนวนอาจารย์ :อัตรา					อัตราเกษียณ (ปีงบประมาณ พ.ศ.2565-2569)							เป้าหมายนักศึกษา (นศ.เก่า+นศ.ใหม่) (ปีการศึกษา)						แผนการพัฒนา/ ปรับปรุงหลักสูตร (ปีการศึกษา)		
	อยู่ระหว่าง สรรหา น ม.ศ. 64	มีรายชื่อใน หลักสูตร	ไม่มีรายชื่อ ในหลักสูตร	รวมอัตรา ที่มีคน ครอง	รวมกรอบ อัตรากำลัง ทั้งสิ้น	(ค.ศ.2564)	(ค.ศ.2565)	(ค.ศ.2566)	(ค.ศ.2567)	(ค.ศ.2568)	(ค.ศ.2569)	รวม	2564	2565	2566	2567	2568	2569	พัฒนา	ปรับปรุง	ปิดหลักสูตร
อาจารย์ประจำหลักสูตร																					
วิชาเอกเศรษฐศาสตร์																					
1. รศ.ดร.พิทักษ์ ศรีสุโข (เกษียณ 1 ค.ศ. 69)																					
2. รศ.ดร.มนูญ ไฉยะยามา (อาจารย์ตามสัญญาจ้าง2564)																					
3. รศ.ดร.สมบัติ พันธุ์วิเศษ (อาจารย์ตามสัญญาจ้าง2564)																					
4. รศ.ดร.อภิญา วณเศรษฐ (เกษียณ 1 ค.ศ. 67)																					
5. ผศ.ดร.เฉลิมพล จตุพร (เกษียณ 1 ค.ศ. 85)																					
6. ผศ.ดร.ภูดินันท์ อติพิทยางกูร (เกษียณ 1 ค.ศ. 81)																					
7. ผศ.ดร.เรวดี จรุงธนาพงส์ (เกษียณ 1 ค.ศ. 75)																					
8. ผศ.ปรัชญ์ ปราบปรักษ์ (เกษียณ 1 ค.ศ. 64)																					
9. ผศ.ปิยะศิริ เรืองศรีมัน (เกษียณ 1 ค.ศ. 69)																					
10. ผศ.รัชนี้ โตอาจ (เกษียณ 1 ค.ศ. 67)																					
11. อ.ดร.พัชร ภาสุข (เกษียณ 1 ค.ศ. 80)																					
12. อ.ดร.วสุ สุวรรณวิหก (เกษียณ 1 ค.ศ. 74)																					
13. อ.ดร.อติเรก วัชรพัฒนกุล (เกษียณ 1 ค.ศ. 78)																					
วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ																					
1. รศ.ดร.พิทักษ์ ศรีสุโข (เกษียณ 1 ค.ศ. 69)																					
2. รศ.ดร.มนูญ ไฉยะยามา (อาจารย์ตามสัญญาจ้าง2564)																					
3. รศ.ดร.สมบัติ พันธุ์วิเศษ (อาจารย์ตามสัญญาจ้าง2564)																					
4. รศ.ดร.อภิญา วณเศรษฐ (เกษียณ 1 ค.ศ. 67)																					
5. ผศ.ดร.เฉลิมพล จตุพร (เกษียณ 1 ค.ศ. 85)																					
6. ผศ.ดร.ภูดินันท์ อติพิทยางกูร (เกษียณ 1 ค.ศ. 81)																					
7. ผศ.ดร.เรวดี จรุงธนาพงส์ (เกษียณ 1 ค.ศ. 75)																					
8. ผศ.ปรัชญ์ ปราบปรักษ์ (เกษียณ 1 ค.ศ. 64)																					
9. ผศ.ปิยะศิริ เรืองศรีมัน (เกษียณ 1 ค.ศ. 69)																					
10. ผศ.รัชนี้ โตอาจ (เกษียณ 1 ค.ศ. 67)																					
11. อ.ดร.พัชร ภาสุข (เกษียณ 1 ค.ศ. 80)																					
12. อ.ดร.วสุ สุวรรณวิหก (เกษียณ 1 ค.ศ. 74)																					
13. อ.ดร.อติเรก วัชรพัฒนกุล (เกษียณ 1 ค.ศ. 78)																					

สาขา/หลักสูตร/ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตร	จำนวนอาจารย์ : อัตรา					อัตราเกษียณ (ปีงบประมาณ พ.ศ.2565-2569)							เป้าหมายนักศึกษา (นศ.เก่า+นศ.ใหม่) (ปีการศึกษา)						แผนการพัฒนา/ ปรับปรุงหลักสูตร (ปีการศึกษา)		
	อยู่ระหว่าง สรรหา ณ ม.ค. 64	มีรายชื่อใน หลักสูตร	ไม่มีรายชื่อ ในหลักสูตร	รวมอัตรา ที่มีคน ครอง	รวมกรอบ อัตรากำลัง ทั้งสิ้น	(ค.ศ.2564)	(ค.ศ.2565)	(ค.ศ.2566)	(ค.ศ.2567)	(ค.ศ.2568)	(ค.ศ.2569)	รวม	2564	2565	2566	2567	2568	2569	พัฒนา	ปรับปรุง	ปิดหลักสูตร
อาจารย์ที่มีรายชื่ออยู่ในหลักสูตร		11		11																	
1. รศ.ดร.พิทักษ์ ศรีสุโข (เกษียณ 1 ค.ศ. 69)		1		1																	
2. รศ.ดร.อภิญา วณเศรษฐ (เกษียณ 1 ค.ศ. 67)		1		1																	
3. ผศ.ดร.เฉลิมพล จตุพร (เกษียณ 1 ค.ศ. 85)		1		1																	
4. ผศ.ดร.เรวดี จรุงธนาพงศ (เกษียณ 1 ค.ศ. 75)		1		1																	
5. ผศ.ดร.ภูดินันท์ อติทิพยางกูร (เกษียณ 1 ค.ศ. 81)		1		1																	
6. ผศ.ปรัชญ์ ปรามปรำภัก (เกษียณ 1 ค.ศ. 64)		1		1																	
7. ผศ.ปิยะศิริ เรืองศรีมัน (เกษียณ 1 ค.ศ. 69)		1		1																	
8. ผศ.รัชนิ ไคอาจ (เกษียณ 1 ค.ศ. 67)		1		1																	
9. อ.ดร.พัชรี ผาสุข (เกษียณ 1 ค.ศ. 80)		1		1																	
10. อ.ดร.วสุ สุวรรณวิหก (เกษียณ 1 ค.ศ. 74)		1		1																	
11. อ.ดร.อติเรก วัชรพัฒนกุล (เกษียณ 1 ค.ศ. 78) (รอย้ายเป็นผู้รับผิดชอบหลักสูตรวิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์ สำหรับผู้ประกอบการ)		1		1																	
อาจารย์ที่ไม่มีรายชื่ออยู่ในหลักสูตร			0																		
1																					
อัตราเกษียณ						1			2		2	5									
1. ผศ.ปรัชญ์ ปรามปรำภัก (เกษียณ 1 ค.ศ. 64)						1						1									
2. รศ.ดร.อภิญา วณเศรษฐ (เกษียณ 1 ค.ศ. 67)									1			1									
3. ผศ.รัชนิ ไคอาจ (เกษียณ 1 ค.ศ. 67)									1			1									
4. รศ.ดร.พิทักษ์ ศรีสุโข (เกษียณ 1 ค.ศ. 69)											1	1									
5. ผศ.ปิยะศิริ เรืองศรีมัน (เกษียณ 1 ค.ศ. 69)											1	1									

- หมายเหตุ
1. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตร ข้อมูล ณ วันที่ 1 ธันวาคม 2563 สำนักวิชาการ -มคิสิกามมหาวิทยาลัยจึงการประชุมครั้งที่ 13/2563 วันที่ 26 พฤศจิกายน 2563)
 2. บุคลากรสายวิชาการ/ผู้เกษียณอายุราชการ ข้อมูล ณ วันที่ 24 พฤศจิกายน 2563 กองทรัพยากรบุคคล
 3. เป้าหมายการจัดการด้านนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2564 และส่วนหน้า4ปี ผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย ครั้งที่9/2563 ลว. 27 ส.ค.2563
 4. เป้าหมายการจัดการศึกษาด้านหลักสูตรที่เปิดสอน ผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย ครั้งที่9/2563 ลว. 27 ส.ค.2563
 5. ข้อมูลนี้อยู่ระหว่างการนำเสนอสภาวิชาการ

ความต้องการอัตราค่าจ้างสายวิชาการ ปีงบประมาณ 2564-2569

สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

หลักสูตร	จำนวนอัตราค่าจ้างที่ต้องการ (ปีงบประมาณ พ.ศ.2564-2569)																	
	2564			2565			2566			2567			2568			2569		
	ต่อเวลา ราชการ 5ปี	ทดแทน อัตรา เกษียณอายุ	เปิด หลักสูตร ใหม่	ต่อเวลา ราชการ 5ปี	ทดแทน อัตรา เกษียณอายุ	เปิด หลักสูตร ใหม่	ต่อเวลา ราชการ 5ปี	ทดแทน อัตรา เกษียณอายุ	เปิด หลักสูตร ใหม่	ต่อเวลา ราชการ 5ปี	ทดแทน อัตรา เกษียณอายุ	เปิด หลักสูตร ใหม่	ต่อเวลา ราชการ 5ปี	ทดแทน อัตรา เกษียณอายุ	เปิด หลักสูตร ใหม่	ต่อเวลา ราชการ 5ปี	ทดแทน อัตรา เกษียณอายุ	เปิด หลักสูตร ใหม่
1. หลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต																		
วิชาเอกเศรษฐศาสตร์																		
1. รศ.ดร.พิทักษ์ ศรีสุขใส (เกษียณ 1 ต.ค. 69)																	1	
2. ผศ.ดร.ภูดินันท์ อุดมทิพย์งู (เกษียณ 1 ต.ค. 81)																		
3. ผศ.วีรชนิ์ โคอาจ (เกษียณ 1 ต.ค. 67)											1							
4. อ.ดร.อดิเรก วัชรพัฒนกุล (เกษียณ 1 ต.ค. 78) (รอย้ายเป็นผู้รับผิดชอบหลักสูตรวิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ)																		
วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ																		
1. ผศ.ปรัชญ์ ปราบปรวภิรักษ์ (เกษียณ 1 ต.ค. 64)		1																
2. ผศ.ปิยะศิริ เรืองศรีมัน (เกษียณ 1 ต.ค. 69)																	1	
3. อ.ดร.วสุ สุวรรณวิหก (เกษียณ 1 ต.ค. 74)																		
2. หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์และวิชาเอกเศรษฐศาสตร์																		
1. รศ.ดร.อภิญญา วนเศรษฐ (เกษียณ 1 ต.ค. 67)											1							
2. ผศ.ดร.เรวดี จรุงรัตนพงศ์ (เกษียณ 1 ต.ค. 75)																		
3. อ.ดร.พัชรี ผาสุข (เกษียณ 1 ต.ค. 80)																		
3. หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ																		
4. หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์																		

ภาคผนวก จ

การประชุมการสนทนากลุ่ม (focus group) โครงการการศึกษาความเป็นไปได้ใน
การเปิดหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิตวิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับ
ผู้ประกอบการ

กำหนดการประชุมการสนทนากลุ่ม
โครงการการศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ
วันอาทิตย์ที่ 24 ตุลาคม 2564 เวลา 13.00 น. – 16.30 น.
ประชุมแบบออนไลน์ด้วยโปรแกรม Microsoft Teams

13.00 – 13.30 น.	ลงทะเบียน
13.30 – 13.40 น.	ผู้ดำเนินรายการกล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม และแนะนำโครงการ
13.40 – 14.00 น.	กล่าวเปิดประชุมการสนทนากลุ่ม (focus group) โครงการการศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ โดย รองศาสตราจารย์ ดร.อภิญา วนเศรษฐ์ ที่ปรึกษาโครงการ ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์
14.00 – 14.30 น.	นำเสนอผลการศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ และ แสดงประเด็นสำคัญในการสนทนากลุ่ม โดย อาจารย์ ดร.พัชรี ฝาสุข และอาจารย์ ดร.วสุ สุวรรณวิหค
14.30 – 16.00 น.	เริ่มการสนทนากลุ่มเพื่อระดมสมอง และแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวทางการ พัฒนาหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์ สำหรับผู้ประกอบการ โดย 1) อาจารย์ ดร.พัชรี ฝาสุข 2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมพล จตุพร 3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูตินันท์ อติพิทยางกูร 4) อาจารย์ ดร.วสุ สุวรรณวิหค 5) อาจารย์ ดร.อดิเรก วัชรพัฒนกุล

หมายเหตุ : ดำเนินรายการโดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมพล จตุพร

รายชื่อผู้เข้าร่วมการประชุมการสนทนากลุ่ม
โครงการการศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ แบบออนไลน์ด้วยโปรแกรม Microsoft Teams
วันอาทิตย์ที่ 24 ตุลาคม 2564 เวลา 13.00 น. – 16.30 น.

ลำดับ	รายชื่อ	กลุ่มตัวอย่าง
1	ผศ.ดร.สุวิมล เฮงพัฒนา	นักวิชาการ
2	รศ.ดร.อ้อทิพย์ ราษฎร์นิยม	นักวิชาการ
3	ผศ.ดร.พัฒน์ พัฒนรังสรรค์	นักวิชาการ
4	นายอรรถศาสตร์ สมสุข	ภาครัฐ
5	น.ส.รวิรัตน์ ส่งสัมพันธ์	ภาครัฐ
6	นายศิรีพล แก้วเพชร	เอกชน
7	นายศุภคม รัตนมังสงค์	เอกชน
8	นางสาวนวรรตน์ ขวลิทมณเฑียร	เอกชน
9	นางสาวชุติมา ขวลิทมณเฑียร	นักวิชาการ
10	ดร.ณัฐพล สร้อยสมุทร	นักวิชาการ
11	นายพิชิต รัชตพิบูลยภพ	นักวิชาการ
12	นายสมบัติ เทศกุล	นักวิชาการ
13	นายภาณุทัต ธรรมบุศย์	ภาครัฐ
14	นางสาวชมพูนุช อนุศาสนสิทธิกิจ	ภาครัฐ
15	นายอนันตพงษ์ สุขเกตุ	ภาครัฐ
16	นายเอกชัย ขจรคำ	ภาครัฐ
17	นางสาวจิราพร ศุภจำปียา	ภาครัฐ
18	นายทิวากร กิจเจริญ	เอกชน
19	นางสาววิราวรรณ องค์วิริยะกุล	เอกชน
20	นายสัญญาลักษณ์ เลิศปัญญาหนู	เอกชน
21	นายศิวะ หงษ์นภา	เอกชน
22	นางธนิกานต์ วินิจ	เอกชน
23	นายรณกร กิตติพรเดชาธร	นักวิชาการ
24	นายพุทธคุณ เพ็ญภู	ภาครัฐ
25	อาจารย์ ดร.พัชรี จิตระวัง	นักวิชาการ

ลำดับ	รายชื่อ	กลุ่มตัวอย่าง
26	นายกวีวัฒน์ เศรษฐวิวัฒน์	เอกชน
27	นายวินัย ชุ่มอภัย	เอกชน
28	นางสาวมนัญญา ทองบ่อ	นักวิชาการ
29	นางสาวรุ่งตะวัน บุรณพนาภานต์	นักวิชาการ
30	นางสาวมัลลิกา สมพลกรัง	นักวิชาการ
31	นส.ศิตารินทร์ เกรียงไกรสุชี	เอกชน
32	นายธนวัฒน์ ฉิมม่วง	ภาครัฐ
33	นางสาวจิรายุ จงศิริ	เอกชน
34	อาจารย์ ดร.อรจิรา อัจฉริยไพบูลย์	นักวิชาการ
35	ดร.นภัสพร นิยะวานนท์	นักวิชาการ
36	รศ.ดร.ธีระวัฒน์ เจริญราษฎร์	นักวิชาการ
37	นายสุรสีห์ ศรีอินทร์สุทธิ	ภาครัฐ
38	ผศ.ดร.ณรงค์กรรณ รอดทรัพย์	นักวิชาการ
39	ดร.ฉัตรชัย ตวงรัตนพันธ์	เอกชน
40	นางสาววันทนา บัวบาน	ภาครัฐ
41	ดร.กิริติกาญจน์ เจตนธนานันท์	เอกชน
42	ผศ.ดร.ภาวิน ชินะโชติ	นักวิชาการ
43	ผศ.ดร.อนุพงศ์ วงศ์ไชย	นักวิชาการ
44	ผศ.ดร.เก นันทะเสน	นักวิชาการ
45	ผศ. ว่าที่ร้อยตรี ดร.สุริยะ หาญพิชัย	นักวิชาการ
46	นายภัทร จงถวัลย์	ภาครัฐ
47	นางสาวลำเพยพรรณ สิงห์	ภาครัฐ
48	นางสาวชิดชนก เล็กขาว	ภาครัฐ
49	นายไพศาล เรืองฤทธิ์	เอกชน
50	นายภัทรนิธิ กิรติปัญศิริคุณ	เอกชน
51	นายอภิวัฒน์ ทีปักษ์พันธุ์	เอกชน
52	นายธนดล สุนันตะ	ภาครัฐ
53	ไพรินทร์ เสือสังข์	ภาครัฐ

ประเด็นสนทนากลุ่ม

7

คุณลักษณะเฉพาะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตร	ลำดับคุณลักษณะเฉพาะบัณฑิตที่พึงประสงค์		
	1	2	3
1. ความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ	ความรู้ทางวิชาการที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพอย่างมีประสิทธิภาพและสร้างสรรค์	สามารถนำความรู้ใหม่มาใช้พัฒนางานที่ได้รับมอบหมาย	มีความรอบรู้ในศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องและสามารถนำไปใช้ในการทำงานได้
2. ทักษะทางปัญญา	ความสามารถด้านการวางแผนและปฏิบัติงานให้สำเร็จตามกำหนดเวลา	ความสามารถจัดลำดับความสำคัญของงานต่างๆ ที่ต้องปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม	มีการคิดอย่างมีวิจารณญาณในการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน

8

คุณลักษณะเฉพาะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตร	ลำดับคุณลักษณะเฉพาะบัณฑิตที่พึงประสงค์		
	1	2	3
3. ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	ความมีมนุษยสัมพันธ์และการตระหนักถึงสิทธิของตนเองและผู้อื่น	สามารถทำงานอย่างมีประสิทธิภาพในทีมที่มีความหลากหลาย	มีการผู้นำและผู้ตาม มีความสามารถในการแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ
4. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	ความสามารถใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงานเป็นลำดับ	ความสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการทำงานและการติดต่อสื่อสาร	สามารถใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์เพื่อประมวลผลข้อมูล
5. คุณธรรม และ จริยธรรม	ความอดทนและมุ่งมั่น อุทิศเวลาและรับผิดชอบในการทำงาน	มีความสุภาพ อ่อนโยน ถ่อมตน รู้จักกาลเทศะ มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ และปฏิบัติตามระเบียบวินัยและข้อบังคับขององค์กรและสังคม	ความมีน้ำใจ มีจิตอาสา คิดสาธารณะ ความรับผิดชอบ ต่อประโยชน์ส่วนรวม

9

ความรู้หลักที่ต้องการจากการศึกษาในหลักสูตร	
1. ความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์การจัดการ	
2. การจัดทำแผนธุรกิจ	
3. การจัดการด้านการผลิต การตลาด	
4. การพัฒนากลยุทธ์การแข่งขันของธุรกิจ	
5. การจัดการธุรกิจที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและการจัดทำแผนธุรกิจ	
6. การจัดการด้านการเงิน การบัญชี	
7. การพยากรณ์ทางเศรษฐกิจและธุรกิจ	
8. การวิเคราะห์โครงการ	
9. พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์	
10. ธุรกิจระหว่างประเทศ	
11. การบริหารความเสี่ยง	

10

ความรู้ความสามารถทางวิชาการเพิ่มเติม
❖ ความรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ❖ การจัดการข้อมูลทางธุรกิจด้วย Big data ❖ การออกแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ ❖ การจัดการทรัพยากรมนุษย์ ❖ กฎหมายธุรกิจและภาษี ❖ การเขียนโครงการเพื่อขอสินเชื่อ ❖ การเจรจาต่อรองทางธุรกิจ ❖ การลงทุนในหลักทรัพย์ มาตรฐานจรรยาบรรณของการประกอบธุรกิจ ❖ การพัฒนาที่ยั่งยืนและการจัดการสิ่งแวดล้อม

11

ทักษะที่คาดว่าจะได้รับเมื่อสำเร็จการศึกษา
❖ ด้านความคิดสร้างสรรค์สามารถสร้างธุรกิจขึ้นใหม่เป็น Smart SME ❖ การมีความสามารถในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาธุรกิจทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจและสังคม ❖ มีความเป็นผู้นำและความกล้าหาญอะไรแปลกใหม่ก็อาจนำมาซึ่งโอกาสใหม่ๆ ในการทำธุรกิจ ❖ มีความสามารถในการพัฒนาแผนธุรกิจเพื่อเข้าถึงแหล่งเงินทุน ❖ เป็นผู้ประกอบการที่ดีมีจริยธรรมในการทำธุรกิจและรับผิดชอบต่อสังคม

12

แผนภาพนำเสนอในการสนทนากลุ่ม

การศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรเศรษฐศาสตร์
มหบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ

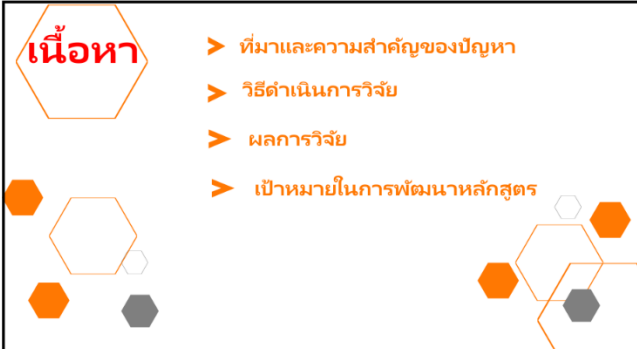
สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

1

เนื้อหา

- > ที่มาและความสำคัญของปัญหา
- > วิธีดำเนินการวิจัย
- > ผลการวิจัย
- > เป้าหมายในการพัฒนาหลักสูตร

2

**ที่มาและความสำคัญ
ของปัญหา**

3

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

คนรุ่นใหม่ พยายามแสวงหาความสำเร็จและสร้าง
ธุรกิจที่เป็นของตนเอง ให้ความสำคัญกับสมดุลของ
การจัดสรรเวลาในการทำงานและเวลาพักผ่อน

ประชาชนให้ความสนใจในการเป็นผู้ประกอบการ
ขนาดกลางหรือขนาดย่อมมากขึ้น ทั้งในส่วนของ
ภาคอุตสาหกรรม ภาคการเกษตร และภาคบริการ

แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ต้องการขับเคลื่อนให้เศรษฐกิจเจริญเติบโต
โดยจะเน้นการพัฒนาและใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่มี
ความก้าวหน้าอย่างเข้มข้นมากขึ้น การพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล การ
พัฒนาและยกระดับคุณภาพของกำลังคน

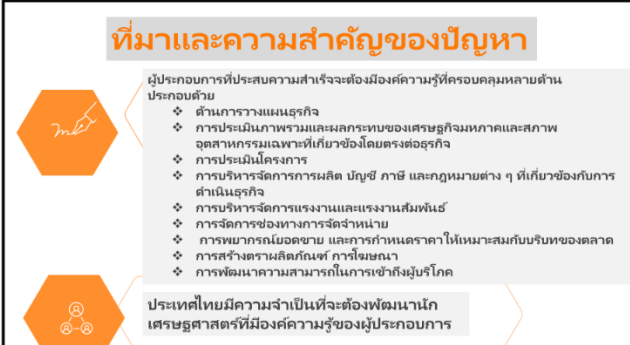
4

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จจะต้องมีความรู้ที่ครอบคลุมหลายด้าน
ประกอบด้วย

- ❖ ด้านการวางแผนธุรกิจ
- ❖ การประเมินภาพรวมและผลกระทบของเศรษฐกิจมหภาคและภาพ
อุตสาหกรรมเฉพาะที่เกี่ยวข้องโดยตรงต่อธุรกิจ
- ❖ การประเมินโครงการ
- ❖ การบริหารจัดการการผลิต ปัญญา ภาษี และกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการ
ดำเนินธุรกิจ
- ❖ การบริหารจัดการแรงงานและแรงงานสัมพันธ์
- ❖ การจัดการช่องทางการจัดจำหน่าย
- ❖ การพยากรณ์ยอดขาย และการกำหนดราคาให้เหมาะสมกับบริบทของตลาด
- ❖ การสร้างตราผลิตภัณฑ์ การโฆษณา
- ❖ การพัฒนาความสามารถในการเข้าถึงผู้บริโภค

ประเทศไทยมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนา
เศรษฐศาสตร์ที่มีองค์ความรู้ของผู้ประกอบการ

5

วัตถุประสงค์ของโครงการ

- 01 เพื่อศึกษาความต่อเนื่องการเข้าศึกษาต่อในระดับ
ปริญญาโท หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ
- 02 เพื่อศึกษาความต่อเนื่องการเข้ามาบัณฑิตหลักสูตร
เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์
ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ จากหน่วยงานภาครัฐและ
ภาคเอกชน
- 03 เพื่อศึกษาความพร้อมในระดับสาขาวิชาในการบริหาร
จัดการและการเปิดสอน
- 04 เพื่อศึกษาค่าใช้จ่ายและวิเคราะห์ต้นทุนของหลักสูตร
เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ

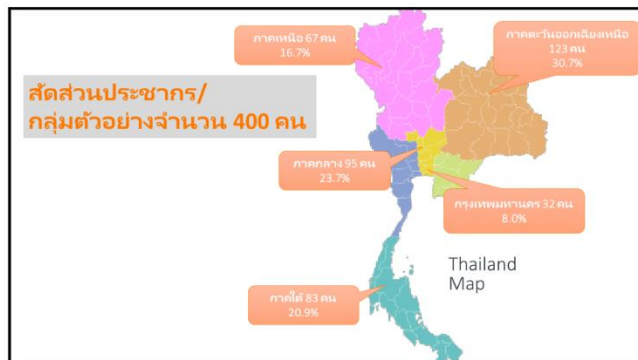
6

7

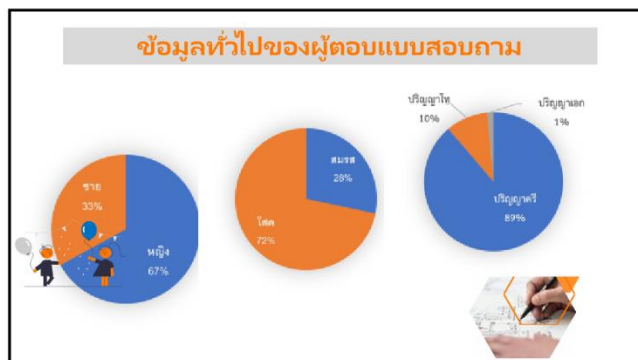
8

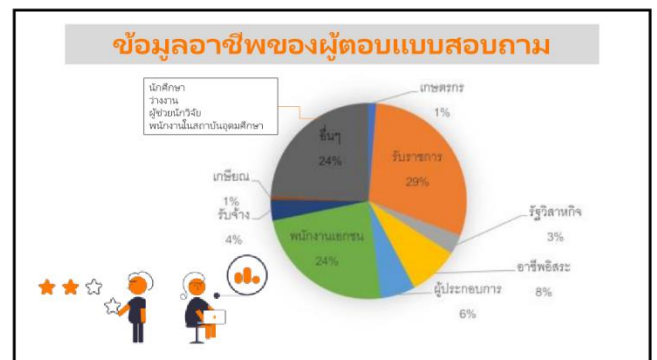
9

10

11

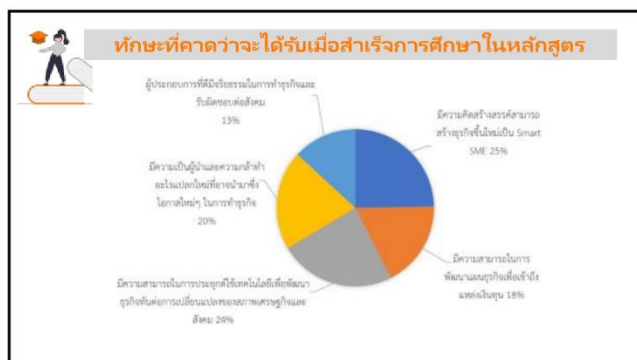
12

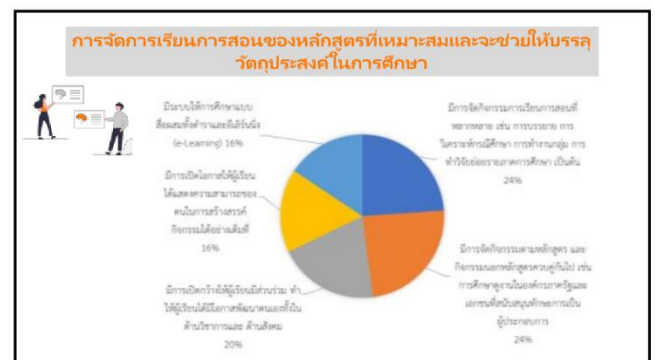
13

14

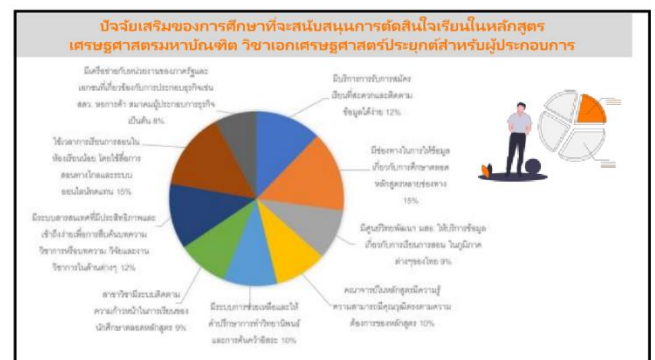
15

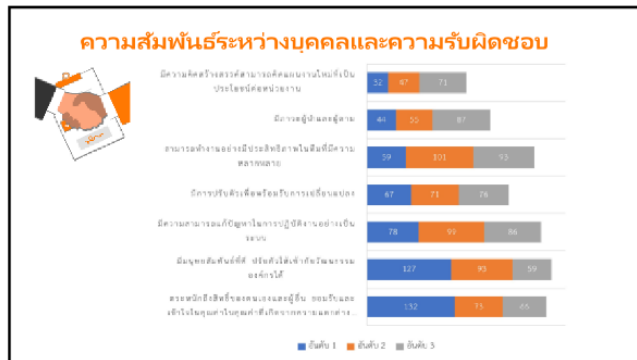
16

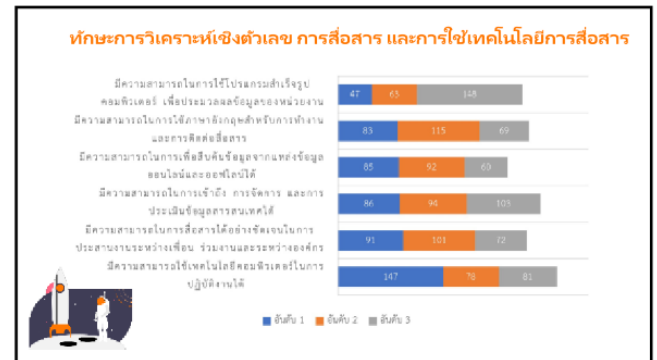
17

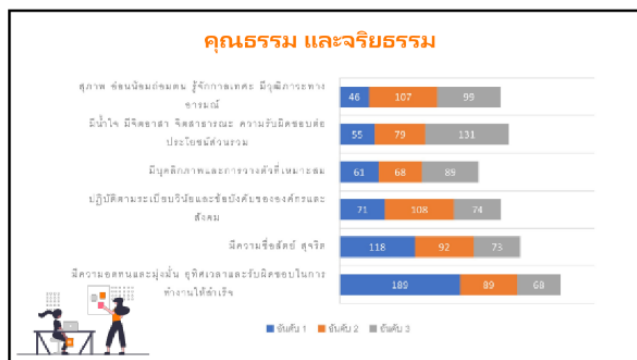
18

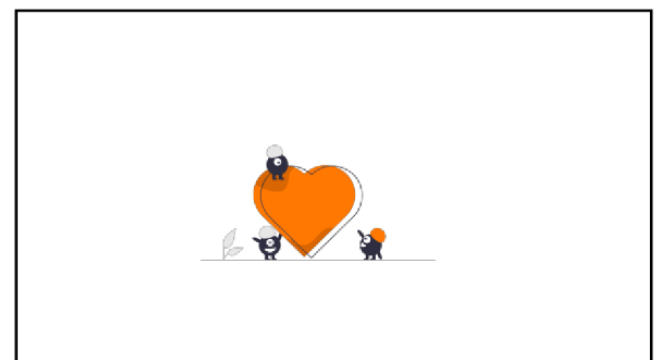
25

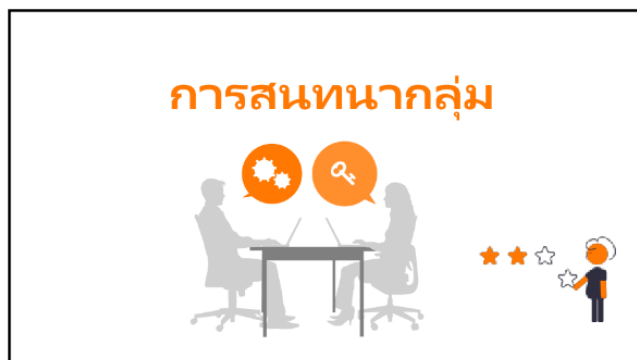
26

27

28

29

ร่างหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ

ปรัชญาของหลักสูตร

หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการมีความมุ่งมั่นผลิตมหาบัณฑิตที่สามารถบูรณาการความรู้ทางเศรษฐศาสตร์ร่วมกับศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างมีคุณภาพ มีเหตุผล สามารถประยุกต์ความรู้เพื่อการวิจัยและการเป็นผู้ประกอบการอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม มีจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพที่จะเป็นรากฐานของการศึกษาและเป็นการสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

30

**ร่างหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ**

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1. เพื่อผลิตมหาบัณฑิตที่มีความรอบรู้และชำนาญในด้านเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการและสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศได้
2. เพื่อให้บริการทางวิชาการในการส่งเสริมและพัฒนาทักษะการเป็นผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการทางธุรกิจที่ครอบคลุมทุกด้าน
3. ผลิตและเผยแพร่ผลงานทางวิชาการด้านเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการที่เป็นที่ยอมรับในระดับชาติและนานาชาติ

31

**ร่างหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ**

กลุ่มผู้เรียน

- ❖ ผู้ประกอบการภาคเอกชน
- ❖ ผู้ประกอบการรัฐกิจ
- ❖ พนักงานในหน่วยงานภาครัฐและเอกชน
- ❖ นักศึกษาจบใหม่
- ❖ ประชาชนที่สนใจที่มีคุณสมบัติตามเงื่อนไขของหลักสูตร

32

**ร่างหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ**

คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

1. สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเศรษฐศาสตรบัณฑิต หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง จากสถาบันอุดมศึกษาที่กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมรับรอง
2. ได้แต่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.50
3. มีผลการสอบภาษาอังกฤษตามประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย
4. ผู้ที่มีคุณสมบัติต่างจากที่กำหนดในข้อ 2 และ ข้อ3 อาจได้รับการพิจารณาให้สมัครเข้าศึกษาได้ โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

33

ความรู้หลักของการศึกษาในหลักสูตร

1. ความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์การจัดการ
2. การจัดทำแผนธุรกิจ
3. การจัดการด้านการผลิต การตลาด
4. การพัฒนากลยุทธ์การแข่งขันของธุรกิจ
5. การจัดการธุรกิจที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและการจัดทำแผนธุรกิจ
6. การจัดการด้านการเงิน การบัญชี
7. การพยากรณ์ทางเศรษฐกิจและธุรกิจ
8. การวิเคราะห์โครงการ
9. พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์
10. ธุรกิจระหว่างประเทศ
11. การบริหารความเสี่ยง

34

ความรู้ความสามารถทางวิชาการเพิ่มเติม

- ❖ ความรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรม
- ❖ การจัดการข้อมูลทางธุรกิจด้วย Big data
- ❖ การออกแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์
- ❖ การจัดการทรัพยากรมนุษย์
- ❖ กฎหมายธุรกิจและภาษี
- ❖ การเขียนโครงการเพื่อขอสินเชื่อ
- ❖ การเจรจาต่อรองทางธุรกิจ
- ❖ การลงทุนในหลักทรัพย์ มาตรฐานจรรยาบรรณของการประกอบธุรกิจ
- ❖ การพัฒนาที่ยั่งยืนและการจัดการสิ่งแวดล้อม

35

ทักษะที่คาดว่าจะได้รับเมื่อสำเร็จการศึกษาจากหลักสูตร

- ❖ มีทักษะในการประกอบการ โดยประยุกต์แนวคิดด้านเศรษฐศาสตร์และธุรกิจในการแข่งขันธุรกิจ
- ❖ มีความคิดสร้างสรรค์สามารถสร้างธุรกิจขึ้นใหม่เป็น Smart SME
- ❖ มีความสามารถในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาธุรกิจทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจและสังคม
- ❖ มีความเป็นผู้นำและความกล้าหาญอะไรแปลกใหม่ก็อาจนำมาซึ่งโอกาสใหม่ๆ ในการทำธุรกิจ
- ❖ มีความสามารถในการพัฒนาแผนธุรกิจเพื่อเข้าถึงแหล่งเงินทุน
- ❖ เป็นผู้ประกอบการที่ดีมีจริยธรรมในการทำธุรกิจและรับผิดชอบต่อสังคม

36

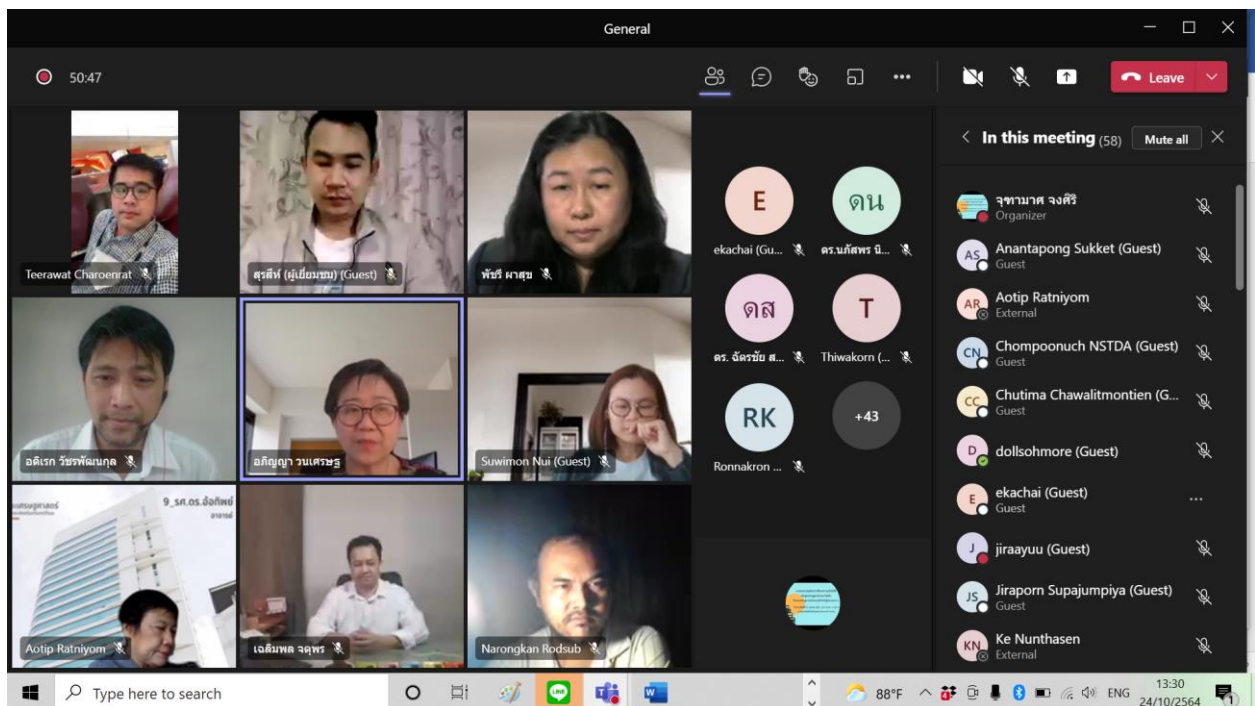
คุณลักษณะเฉพาะที่พึงประสงค์ของหลักสูตร	ลำดับคุณลักษณะเฉพาะที่พึงประสงค์		
	1	2	3
1. ความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ	ความรู้ทางวิชาการที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพและสร้างสรรค์	สามารถนำองค์ความรู้ใหม่มาใช้พัฒนางานที่ได้รับมอบหมาย	มีความรอบรู้ในศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องและสามารถนำไปใช้ในการทำงานได้
2. ทักษะทางปัญญา	ความสามารถด้านการวางแผนและปฏิบัติงานให้สำเร็จตามกำหนดเวลา	ความสามารถจัดลำดับความสำคัญของงานต่าง ๆ ที่ต้องปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม	มีการคิดอย่างมีวิจารณญาณในการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน

37

คุณลักษณะเฉพาะที่พึงประสงค์ของหลักสูตร	ลำดับคุณลักษณะเฉพาะที่พึงประสงค์		
	1	2	3
3. ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	ความมีมนุษยสัมพันธ์และการตระหนักถึงสิทธิของตนเองและผู้อื่น	สามารถทำงานอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อบริการลูกค้า	มีภาวะผู้นำและสุภาพ มีความสามารถในการแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ
4. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	ความสามารถใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงานเป็นลำดับ	ความสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารและการติดต่อสื่อสาร	สามารถใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์เพื่อประมวลผลข้อมูล
5. คุณธรรม และ จริยธรรม	ความอดทนและมุ่งมั่น อุทิศเวลาและรับผิดชอบในการทำงาน	มีความสุภาพ อ่อนน้อม ถ่อมตน รู้จักทางทะเล มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ และปฏิบัติตามระเบียบวินัยและข้อบังคับขององค์กรและสังคม	ความมีน้ำใจ มีจิตอาสา จิตสาธารณะ ความรับผิดชอบต่อประโยชน์ส่วนรวม

38

ภาพการจัดกิจกรรมสนทนากลุ่ม

General

55:11

Request control

Leave

In this meeting (55)

Mute all

การศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรเศรษฐศาสตร์
มหบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ

สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พัชรี ผาสุข

88°F

13:34
24/10/2564

General

55:38

Request control

Leave

In this meeting (56)

Mute all

เนื้อหา

- > ที่มาและความสำคัญของปัญหา
- > วิธีดำเนินการวิจัย
- > ผลการวิจัย
- > เป้าหมายในการพัฒนาหลักสูตร

พัชรี ผาสุข

88°F

13:35
24/10/2564

General

01:00:49

Request control

Leave

In this meeting (58)

Mute all

Pacharee (Guest)

Panutat NSTDA (Guest)

pat pattanarangsun

pichit ratchatapibhunphob

Ronnakron Kitipacharadechat...

siwa (Guest)

Sombat Haesakul (Guest)

Sunyaluck Lertpanyanuch (G...

supakorn rattanamangsang (...)

Suwimon Nui (Guest)

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

- ค่าความถี่ (Frequency)
- ค่าร้อยละ (Percent)
- ค่าเฉลี่ย (Mean)
- ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
- การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

แบบสอบถาม

กลุ่มผู้สนใจเข้าศึกษา ได้แก่ ผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไปในสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง จำนวน 400 คน ทั่วประเทศ

การสนทนากลุ่ม

- กลุ่มผู้บริหารหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน จำนวน 30 คน
- กลุ่มนักวิชาการ/ผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาที่เกี่ยวข้อง จำนวน 20 คน

ระยะเวลาการศึกษา 15 เดือน ตั้งแต่ วันที่ 31 กรกฎาคม 2563 – ตุลาคม 2564

พัชร์ ศาสฐ

Type here to search

88°F

13:40 24/10/2564

General

01:27:45

Request control

Leave

In this meeting (57)

Mute all

ดร. จักรชัย สมคมมย์ดำป...

จุฑามาศ จงศิริ

Anantapong Sukket (Guest)

ANUPONG WONGCHAI

Aotip Ratniyom

Chompoonuch NSTDA (Guest)

Chutima Chawalitmontien (G...

dollsohmore (Guest)

ekachai (Guest)

jiraayuu (Guest)

ความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ

ประเด็นที่ 1: หลักสูตรเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการสามารถตอบสนองความต้องการในการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาของกลุ่มผู้เรียนกลุ่มใดบ้าง

จส

ดร. จักรชัย ...

FILE HOME INSERT DESIGN TRANSITIONS ANIMATIONS SLIDE SHOW REVIEW VIEW ACROBAT

15

ENGLISH (UNITED STATES)

Type here to search

89°F

14:07 24/10/2564

General

02:44:01

Request control

SH SH Sombat Haesakul (Guest)

Participants

Type a name

Share invite

ANUPONG WONGCHAI External

จุฑามาศ จงศิริ Organizer

A.Sidarinth Kiangkraisukee (Guest)

Aotip Ratniyom External

Chompoonuch NSTDA (Guest)

dollsohmore (Guest)

ekachai (Guest)

jiraayuu (Guest)

Ke Nunthasen External

ความรู้หลักที่ต้องการจากการศึกษาในหลักสูตร

1. ความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์การจัดการ
2. การจัดทำแผนธุรกิจ
3. การจัดการด้านการผลิต การตลาด
4. การพัฒนากลยุทธ์การแข่งขันของธุรกิจ
5. การจัดการธุรกิจที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและการจัดทำแผนธุรกิจ
6. การจัดการด้านการเงิน การบัญชี
7. การพยากรณ์ทางเศรษฐกิจและธุรกิจ
8. การวิเคราะห์โครงการ
9. พากย์ข้อเลือกหรือนิทัศน์
10. ธุรกิจระหว่างประเทศ
11. การบริหารความเสี่ยง

วสุ สุวรรณวิมล

87°F

15:23 24/10/2564